

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

นัทธมน แจ่มสุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มีนาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์
ของ
นัทธมน แฉ่งสุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
มีนาคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING EDUCATIONAL
QUALITY OF VOCATIONAL COLLEGE IN SAKON NAKHON PROVINCE

BY
NUTTAMON JANGSUK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Administration and Development
at Sakon Nakhon Rajabhat University

March 2023

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นัทธมน แจ่มสุข

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบกรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลิกา ฉลากบาง) (ดร.ทรัพย์ศิริ ญันทักษ์) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์
.....กรรมการสอบกรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพียสา) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์
.....กรรมการสอบ
(ดร.นิภาพร แสนเมือง) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วาโร เพ็งสวัสดิ์)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 15 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ อย่างดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ ความช่วยเหลือ และความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง จากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มตัวอย่าง วิทยาลัย อาชีวศึกษาต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.ทรัพย์ศิริญ จันทรักษ์ ประธานที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เมตตา ดูแล ให้แนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความ เอาใจใส่ตลอดมา จนส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ตามหลักวิชาการ

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากร ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้ความเมตตาและ คำแนะนำ ข้อควรพิจารณาต่าง ๆ ที่ได้จากการสอบ ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเพิ่มเติมเพื่อทำให้งานวิจัย ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแต่บิดา มารดา ของผู้วิจัยที่คอยเป็นขวัญและกำลังใจในการทำวิจัย ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

นัทธมน แฉ่งสุข

ชื่อเรื่อง	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
ผู้วิจัย	นัทธมน แฉ่งสุข
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครและแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร จำนวนทั้งสิ้น 227 ได้มาโดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60–1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.43–0.89 และค่าความเชื่อมั่น 0.87 และ 2) คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครมีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60–1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.40–0.84 และค่าความเชื่อมั่น 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
2. คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์คุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การสร้างแรงบันดาลใจ (x_1) การกระตุ้นทางปัญญา (x_2) การให้ความสำคัญรายบุคคล (x_3) และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (x_4) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 78.80

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = .977 + .307X_2 + .275X_1 + .197X_3 + .153X_4$$

และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'y = .214X_2 + .137X_1 + .126X_3 + .102X_4$$

5. แนวทางพัฒนาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหาร คุณภาพการศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน

TITLE	Leadership of School Administrators Affecting Education Quality of Vocational College in Sakon Nakhon Province
AUTHOR	Nuttamon Jangsuk
ADVISORS	Dr.Suphirun Jantarak Asso. Prof. Dr.Wanphen Nanthasri
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration and Development)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2023

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate the Leadership of School Administrators Affecting Education Quality of Vocational College in Sakon Nakhon Province and the guideline to develop the Leadership of School Administrators Affecting Education Quality of Vocational College in Sakon Nakhon Province. The samples of this study comprised 227 participants school administrators, secondary school administrators and teachers, who were selected using multi-stage random sampling. The instrument used in data collection was a set of 5-rating scale questionnaire which contained two parts: 1) the leadership of school administrators obtained content validity index ranged between 0.60–1.00, discrimination power index ranged between 0.43–0.89, and reliability was at 0.87, and 2) the affecting education quality of vocational college in Sakon Nakhon Province brained content validity index ranged between 0.60–1.00, discrimination power index ranged between 0.40–0.84, and reliability was at 0.89. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson’s product–moment correlation and stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows.

1. The leadership of school administrators, in overall, was at high level. There are 4 components: 1) inspiration, 2) intellectual stimulation, 3) Individual focus and 4) Ideological influence
2. The affecting education quality of vocational college in Sakon Nakhon Province, in overall, was at high level.

3. The leadership of school administrators affecting education quality of vocational college in Sakon Nakhon, in overall, showed positive correlation at high level with statistical significance at .01.

4. The leadership of school administrators affecting education quality of vocational college in Sakon Nakhon comprised four components: inspiration (X_1), intellectual stimulation(X_2), Individual focus (X_3), and Ideological influence (X_4), The predictive power was at 78.80 percent, and could be written in the form of the equation as follows:

predicting equation in raw scores

$$Y' = .977 + .307X_2 + .275X_1 + .197X_3 + .153X_4$$

predicting equation in standardized scores

$$Z'y = .214X_2 + .137X_1 + .126X_3 + .102X_4$$

5. The guideline to leadership of school administrators affecting education quality of vocational college in Sakon Nakhon comprised four components: 1) inspiration, 2) intellectual stimulation, 3) Individual focus and 4) Ideological influence.

Keywords: Leadership of School Administrators, Education Quality, Private Vocational Education

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	12
ความหมายของภาวะผู้นำ	12
ความสำคัญของภาวะผู้นำ	13
ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา	14
ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา	16
ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	17
ความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	18
องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	19
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา	31
คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	31
ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	31
ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา	38
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	41
ด้านการมีส่วนร่วม	47
ด้านปัจจัยพื้นฐาน	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน	55
ตอนที่ 4 ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา	60
ความหมายของอาชีวศึกษา	60
ความเป็นมาของอาชีวศึกษา	61
ข้อมูลพื้นฐานของอาชีวศึกษาเอกชน	68
ตอนที่ 5 บริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	70
3 วิธีดำเนินการวิจัย	75
ระยะที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	76
การศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง	76
ระยะที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	76
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	76
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล	84
การวิเคราะห์ข้อมูล	85
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	86
ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร	87
การศึกษาแนวทางพัฒนา	87
การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางพัฒนา	87

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	91
ตอนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	93
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	93
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย	94
ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนใน จังหวัดสกลนคร	108
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	119
สรุปผลการวิจัย	120
อภิปรายผล	124
ข้อเสนอแนะ	134
บรรณานุกรม	137
ภาคผนวก	151
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	153
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	167
ภาคผนวก ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	171
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	175
ภาคผนวก จ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถาม	187
ภาคผนวก ฉ แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนะแนวทางพัฒนา	193
ประวัติย่อของผู้วิจัย	201

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	21
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูผู้สอน ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดสกลนครจำแนก ตามวิทยาลัย	78
3 แผนการดำเนินการวิจัย	89
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพการดำรง ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของ วิทยาลัย	93
5 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนครโดยรวมและรายด้าน	95
6 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนคร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมและรายข้อ	95
7 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนคร ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยรวมและรายข้อ	97
8 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนคร ด้านการให้ความสำคัญรายบุคคล โดยรวมและรายข้อ	98
9 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนคร ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์โดยรวมและรายข้อ	99
10 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนครโดยรวมและรายข้อ	100
11 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนคร ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมและรายข้อ	101
12 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนคร ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อ	102
13 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนครด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้อ	103

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายชื่อ	104
15 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนคร ด้านปัจจัยพื้นฐานโดยรวมและรายชื่อ	105
16 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	106
17 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	107
18 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร	107
19 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	109
20 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	110
21 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	111
22 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการให้ความสำคัญรายบุคคล ที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	112
23 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	113

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 สรุปผลพิจารณาความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร.....	189
25 สรุปผลพิจารณาความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยของแบบสอบถาม เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนคร	190

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	7
2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	25
3 แผนภาพแสดงระยะการวิจัย	88

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เนื่องด้วยหน้าที่หลักของสถานศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพให้เกิดกับผู้เรียน ฉะนั้น ในการคิดกิจกรรม โครงการ หรือการพัฒนานวัตกรรมใด ต้องสะท้อนผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยความสำเร็จในการจัดการศึกษาใช้แนวคิดในการขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องคำนึงถึงมาตรฐาน อาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 1.1) ด้านความรู้ 1.2) ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ 1.3) คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการ อาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2.1) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 2.2) ด้านการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษา 2.3) ด้านการบริหารจัดการ 2.4) ด้านนโยบายสู่การปฏิบัติ และ มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3.1) ด้านความร่วมมือในการ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 3.2) ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561, หน้า 1-2)

การจัดการศึกษาระดับสถานศึกษาอาชีวศึกษามีการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพ ภายนอกใช้มาตรฐานอาชีวศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพสถานศึกษาในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา 4) ด้านการมีส่วนร่วม 5) ด้านปัจจัยพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561, หน้า 4) ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพย่อมจะต้องกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย แสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรมใหม่ที่จะ ทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จัดการเรียนรู้ที่สนุกสนานกระตุ้นให้คิดและทดลองลง มือทำ ความสนุกในการเรียนรู้ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน การจัดการศึกษา ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้ปกครอง ครูบครุและชุมชน อันเนื่องมาจากการที่ทุกคน

ทุกฝ่ายมีอุดมการณ์และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน จากความเชื่อมโยงของการปฏิบัติงาน ดังกล่าวนั้นใจได้ว่าผู้เรียนต้องมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่สถานศึกษากำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 10)

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ผ่านมา พบว่า คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยยังไม่ค่อยดีนัก จะเห็นได้จากการทดสอบ การประเมินการประกันคุณภาพและพัฒนาามาตรฐานการจัดการศึกษาของประเทศไทยในปี 2560-2561 ประเทศไทยอยู่ลำดับที่ 89 จาก 140 ประเทศ จากการจัดลำดับคุณภาพการศึกษาของ World Economic Forum ถือว่าอยู่ในระดับต่ำทั้งที่มีการลงทุนในเรื่องงบประมาณด้านการจัดการศึกษาในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งหมดของประเทศ ซึ่งใกล้เคียงกับประเทศสิงคโปร์ ญี่ปุ่น สหรัฐ ซึ่งได้รับการประเมินการประกันคุณภาพและการพัฒนาามาตรฐานการจัดการศึกษาอยู่ในระดับต้น ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 2)

การศึกษาเป็นกระบวนการและรากฐานที่สำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ พร้อมทั้งยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยคนที่มีคุณภาพเป็นประการสำคัญ ประเทศที่ประชากรได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงทั้งประเทศก็จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาเกือบทุกด้าน การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน การศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ ถ้าสถานศึกษาขาดคุณภาพ เสื่อมโทรมลงจะทำให้คุณภาพประชากรและกำลังคนของประเทศตกต่ำลง ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2563, หน้า 8) ระบุว่า “การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทุก ๆ ด้านของประเทศ

คุณภาพของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและทำงานร่วมกับบุคลากร โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ มีความพอใจและมีความสุขในการทำงาน การบริหาร

วิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพนั้นมักขึ้นกับลักษณะผู้นำของผู้บริหารเป็นสำคัญ ผู้นำจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการบริหารงาน เพราะผู้นำเป็นตัวแทนองค์กร เป็นจุดรวมพลังของบุคคลในองค์กร เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำ กล่าวคือ ต้องเป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรมและเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของบุคลากรในสถานศึกษา (วิโรจน์ สารัตนะ, 2557, หน้า 11)

ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและมีมาตรฐานคงปฏิเสธไม่ได้ว่าส่วนหนึ่งนั้นต้องมาจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวหลักในการดำเนินการ เพราะสถานศึกษาเป็นที่บ่มเพาะและจัดการศึกษาให้แก่คนในชาติ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำทางการศึกษาและจะต้องใช้ภาวะผู้นำในการผลักดันสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ภาวะผู้นำจึงส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาอย่างมาก ผู้บริหารที่รู้จักใช้ภาวะผู้นำย่อมสามารถนำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จและส่งผลต่อประสิทธิภาพของการศึกษา ภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (ปาจริย สุวรรณศิริ, 2564, หน้า 58)

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว จึงเป็นมูลเหตุสำคัญที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร เพื่อนำผลจากการศึกษามาเป็นแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครให้สามารถพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำถามของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร มีอะไรบ้าง อยู่ในระดับใด
2. คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครได้หรือไม่ อย่างไร

5. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและระดับของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาระดับของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
5. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก
2. คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครมีความสัมพันธ์กันในทางบวก
4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครูในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครนำไปประกอบการพิจารณา ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการบริหารงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
2. เป็นสารสนเทศให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการจัดอบรม เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยเป็นระยะ ไว้ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1. ตัวแปรที่ศึกษา

1.1.1 ตัวแปรพยากรณ์ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1.1.1 การสร้างแรงบันดาลใจ
- 1.1.1.2 การกระตุ้นทางปัญญา
- 1.1.1.3 การให้ความสำคัญรายบุคคล
- 1.1.1.4 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

1.1.2 ตัวแปรเกณฑ์ คือ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1.2.1 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา
- 1.1.2.2 ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.1.2.3 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
- 1.1.2.4 ด้านการมีส่วนร่วม
- 1.1.2.5 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

1.2. กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 แห่ง จำนวน 449 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสกลนคร, 2564, หน้า 37)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (วาริ เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 190 – 191) ได้จำนวน 205 คน แต่ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 227 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาเป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยผู้วิจัยนำภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

3.2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

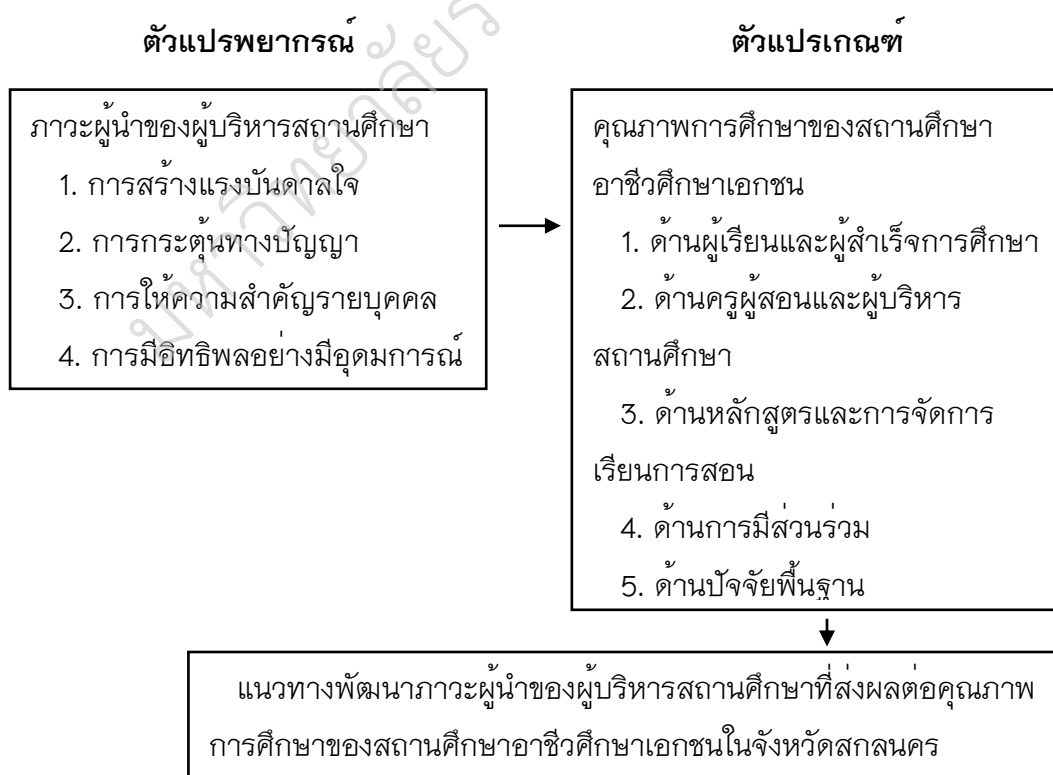
ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยผู้วิจัยได้ศึกษา

จากเอกสาร ทฤษฎี บทความวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกเป็นประเด็น ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2552); ชีวิน อ่อนละออ (2553); สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2554); เพ็ญศิริกรณ์ ประเทียบอินทร์ (2559); บุญช่วย สายราม (2559); สนุก สิงห์มาตร (2560); สิปปนนท์ มั่งอะนะ และคณะ (2560); Gary A. Yuki (1998); Stephen R. Covey (2004); และ Adegoke Oke, Natasha Munshi & Fred O. Walumbwa (2009) ซึ่งมีจำนวน 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคลและ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

2. คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561, หน้า 6-7) ยึดตามมาตรฐานอาชีวศึกษา 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 2) ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการมีส่วนร่วม และ 5) ด้านปัจจัยพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวข้างต้นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทักษะความรู้ในการปฏิบัติงานและกระตุ้นจูงใจบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้แก่บุคลากร การกระตุ้นการทำงาน การให้รางวัล การสร้างทัศนคติที่ดีกับบุคลากร การกระทำใด ๆ ที่พึงประสงค์เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์

1.2 การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง การที่ผู้นำมีความตื่นตัวเปลี่ยนแปลง แก้ไข และตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับองค์กร โดยใช้การแก้ไขอย่างเป็นระบบ การกระทำสิ่งใหม่ ๆ มีความริเริ่มในทางสร้างสรรค์ ไม่วิจารณ์ความคิดผู้ตามเข้าใจและแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสม

1.3 การให้ความสำคัญรายบุคคล หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาแต่ละบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งทำให้ผลการปฏิบัติหน้าที่ดีขึ้น ผู้นำต้องหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของบุคลากรตามความสามารถของบุคคลเหล่านั้น

1.4 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง พฤติกรรมผู้นำที่มีความสมบูรณ์แบบ เข้มแข็ง มีความเป็นธรรม มีความชัดเจน ยึดหลักความเป็นจริง ความถูกต้องทางศีลธรรม และจริยธรรม เพื่อให้ผู้ตามไว้วางใจและเคารพนับถือ ทำให้ผู้ตามเลียนแบบ พฤติกรรมผู้นำเพื่อสร้างความมั่นใจในตนเอง

2. คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง การจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา โดยใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามกระทรวงการประกันคุณภาพ

2.1 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง การประเมินสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผลมาจากการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ มีทักษะและการประยุกต์ใช้ด้านวิชาชีพ มีคุณธรรมด้านการงาน ความซื่อสัตย์ และการเสียสละเพื่อส่วนรวม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถเป็นผู้ประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระได้

2.2 ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน ส่งเสริมเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบให้นักเรียนเป็นบุคลากรการวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาและบุคลากรศึกษาในสถานศึกษา

2.3 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการพัฒนา หรือปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมและมีการส่งเสริม สนับสนุนครูให้จัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาผู้เรียน

2.4 ด้านปัจจัยพื้นฐาน หมายถึง สถานที่ อาคารเรียน ห้องเรียน โรงฝึกงาน แหล่งการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่อยู่ในสภาพพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งาน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และใช้งานของนักเรียน มีการพัฒนาดูแลสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ระบบความปลอดภัย หรือระบบการสื่อสาร และมีแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หรือห้องสมุดให้เพียงพอต่อผู้เรียนที่สนใจ มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสำหรับบริหารจัดการในสถานศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.5 ด้านการมีส่วนร่วม หมายถึง บุคคล ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมกับสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสาที่จะสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม รวมถึงการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการเรียนการสอน เช่น ทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์ และมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร หมายถึง แนวทางยกระดับปรับปรุง หรือพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยผู้วิจัยนำภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครมาวางแผนพัฒนาและทำเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาหรือเสนอแนะวิธีการ หรือแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มประสิทธิผลและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2564

5. ครู หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2564 ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ อบรมสั่งสอน พัฒนาด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน

6. สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง วิทยาลัยที่เปิดการสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยในหลักสูตรไม่ได้เน้นการเรียนวิชาพื้นฐาน แต่เน้นสายอาชีพและการทำงานจริงเป็นหลัก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

- 1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
- 1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำ
- 1.3 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.4 ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.5 ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.6 ความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.7 องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

- 2.1 คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา
- 2.2 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา
- 2.3 ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.4 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
- 2.5 ด้านการมีส่วนร่วม
- 2.6 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

ตอนที่ 4 ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

- 4.1 ความหมายของอาชีวศึกษา
- 4.2 ความเป็นมาของอาชีวศึกษา
- 4.3 ข้อมูลพื้นฐานของอาชีวศึกษาเอกชน

ตอนที่ 5 บริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550, หน้า 22) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง อิทธิพลของการกระทำ พฤติกรรม ความเชื่อถือและความรู้สึกของบุคคลคนหนึ่ง ที่มีต่อบุคคลหนึ่งในระบบสังคม โดยที่ผู้ถูกกระทำ เต็มใจยอมรับอิทธิพลนั้น

ชนันดา โชติแดง (2550, หน้า 16) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้อิทธิพลในการชักจูง หรือโน้มน้าวให้ครู และ บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำ กล่าวคือต้องเป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรม ให้กับคณะครูและกำหนดพฤติกรรมของบุคลากรสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ ในการทำงาน บุคลากรในสถานศึกษาก็จะมีความสามัคคีและร่วมมือร่วมใจในการทำงาน ส่งผลให้ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

จิระวุฒิ ศรีสร้อย (2551, หน้า 27) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของบุคคล ในการใช้อำนาจและอิทธิพลเพื่อจูงใจให้บุคคลอื่นดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ ให้เป็นไปตาม นโยบาย และบรรลุผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งประสานสัมพันธ์ แก้ไข ปัญหา ตลอดจนทำให้ผู้ร่วมงานมีขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน

ประหยัด ลัสดี (2551, หน้า 27) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งใช้ความเป็นผู้นำ และหรือตำแหน่งอำนาจหน้าที่ ทั้งด้าน กำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด คุณลักษณะส่วนตัว พฤติกรรม ตลอดจนความสัมพันธ์ เพื่อคลี่คลาย จูงใจให้ ผู้ตามดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ หรือเกิดประโยชน์ต่อองค์การหรือส่วนรวม

ธร สุนทรายุทธ (2551, หน้า 326) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง อำนาจหรืออิทธิพลเหนือบุคคลแสดงอำนาจต่อผู้บริหาร เช่น ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ และอื่นๆ ที่มีอำนาจเหนือบุคคลนั้น ๆ อำนาจดังกล่าวจะเกิดการ ยอมรับของสมาชิก เกิดการกระตุ้นภายในกลุ่มสามารถเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

ภารดี อนันต์นาวิ (2551, หน้า 77) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการและสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่ม และมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มบุคคลนั้น สมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

กันยา เทพกัน (2553, หน้า 18) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นมีความเต็มใจ และกระตือรือร้น ในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ โดยมีความสำเร็จ

สุวรรณี เขยสมบัติ (2554, หน้า 18) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นศิลปะ หรือความสามารถของบุคคลที่จะจูงใจหรือใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่นในสภาพการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยความสะดวก โดยใช้ กระบวนการเพื่อความหมายให้ผู้อื่นร่วมมือร่วมใจ กับตนในการดำเนินการ จนกระทั่งบรรลุผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถหรือ อำนาจของบุคคลที่สามารถชักจูงหรือออกคำสั่งให้สมาชิกในองค์กรทำตามคำสั่งให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ได้รวมทั้งมีความรู้ การแก้ไขปัญหา ประสพการณ์ การตัดสินใจอย่าง ถูกต้องและรวดเร็ว

1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำ

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของภาวะผู้นำไว้ ดังนี้

เทิดชัย อุทัยวิ (2549, หน้า 14) ได้กล่าวว่า ผู้นำมีความสำคัญ ต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานและความเจริญก้าวหน้าขององค์กร

ธีรดา สืบวงษ์ชัย (2553, หน้า 18) ได้กล่าวว่า ความสำคัญภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหาร ผู้บริหารทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหาร องค์กร ยุคของการแข่งขันจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีคุณลักษณะมีความสามารถ เป็นผู้ริเริ่ม สร้างสรรค์ เป็นผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้มุ่งพัฒนาบุคลากรและพัฒนาตนเอง เพื่อให้ องค์กรบรรลุเป้าหมาย

ธนิศรา แสนจริง (2555, หน้า 25) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้นำ องค์กรเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยนำพาให้องค์กรนั้นบรรลุยังเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ขององค์กรได้โดย ภาวะผู้นำนั้นสามารถสร้างขึ้นได้จากความพยายามและการทำงาน

อย่างหนัก พุ่มเทกำลึงกาย กำลังใจของตัวผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา สถานศึกษาจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอในเรื่องงาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ การเปลี่ยนแปลงหมายรวมถึง หลักสูตรโครงสร้างองค์กรและการบริหารต่าง ๆ ในการ บริหารต้องอาศัยผู้นำที่มีคุณภาพเป็นองค์ประกอบเพื่อจะได้ ดำเนินการไปสู่ความสำเร็จ สถานศึกษามีการบริหารที่ดีย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งอยู่ในฐานะผู้นำองค์กร จะต้องมีความรู้ที่ดียิ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการ จัดการศึกษาจากฝ่าย ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อให้ทำงาน บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจะเห็นได้ว่าในการบริหารที่จะนำองค์กรไปสู่ ความสำเร็จนั้น ภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กร ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษายังมีความสำคัญ เพราะจะเป็นผู้นำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ และประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล

บรรพต ริกงาม (2555, หน้า 11) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำในองค์กร หรือ สถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำงานของบุคลากรหรือ ผู้ใต้บังคับบัญชา และต่อผลงานโดยรวมทั้งหมดขององค์กร ทั้งนี้เพราะผู้นำหรือผู้บริหารนั้น เป็นผู้ควบคุม ดูแล และมีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน ซึ่งทำให้ผลการปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ขององค์กร สำหรับการบริหารงานขององค์กรหรือสถานศึกษาใดก็ตาม ผู้นำจึงเปรียบดังหลักสำคัญในการดำเนินงานและเป็นผู้ที่สำคัญยิ่งสำหรับ ความสำเร็จ ของงานด้านต่าง ๆ โดยรวมจึงเห็นได้ว่าภาวะผู้นำนั้นสัมพันธ์กับความสำเร็จขององค์กร หรือสถานศึกษาซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในองค์กรได้ เป็นอย่างดี

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อผู้บริหาร อย่างมากเพราะจะทำให้องค์กรเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้บริหารคือ ผู้ที่ดูแล ควบคุม และมีอิทธิพลต่อองค์กรหรือสถานศึกษา

1.3 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ปราณี รุ่งทอง (2550, หน้า 12) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ใช้ศิลปะและวิธีการต่างๆ ในการปฏิบัติงานด้วยความสามารถโดยเป็น ผู้นำทางวิชาการ และประสานงานกับผู้ร่วมงานในการจัดการศึกษาให้องค์กร

ประสบผลสำเร็จบรรลุ วัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับ
ทั้งในองค์การภายในและ ภายนอกสถานศึกษา

สมพร แพร่ม้วน (2551, หน้า 13) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา
หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา โดยการนำสถานศึกษา
ให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจองค์กร ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
มีจรรยาบรรณ มีคุณธรรมและคุณลักษณะเฉพาะใช้กระบวนการบริการที่เน้น
การมีส่วนร่วมของบุคลากรและองค์กร ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

เอนก เครือสา (2552, หน้า 22) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา
หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบการบริหาร จัดการภายในสถานศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายของ
การจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา กับภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่ควรมีอยู่ในคน ๆ เดียวกัน
เพราะจะช่วยผลักดันให้สถานศึกษาหรือ โรงเรียนมีโอกาสพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว
ภาวะผู้นำจะแสดงออกได้มากเพียงใดขึ้นอยู่กับ ลักษณะของผู้บริหาร

ศศิทิพ ทิพโม (2552, หน้า 14) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา
หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาตั้งแต่การศึกษาปฐมวัย
จนถึง ระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา เป็นผู้ที่ใช้ศิลปะและวิธีการต่าง ๆ ในการ
ปฏิบัติงานด้วยความสามารถเป็นผู้นำพาโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย
อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

อรารรณ วงศ์ฮั่น (2555, หน้า 11) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา
หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย
จนถึงระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี โดยการนำสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ
ตามบทบาทหน้าที่และภารกิจขององค์กร ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความสามารถและ
คุณลักษณะเฉพาะ ใช้กระบวนการบริหารที่ต้องเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งใน
และนอกสถานศึกษา

บรรพต รังงาม (2555, หน้า 17) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา
หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาตั้งแต่การศึกษาปฐมวัย
จนถึงระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา โดยการนำสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ
ตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ขององค์กรต้องอาศัยความรู้ความสามารถและคุณลักษณะ
เฉพาะ ใช้กระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและองค์กรทั้งภายใน
และภายนอกสถานศึกษา

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความรู้ ความสามารถทั้งศาสตร์ และศิลป์ มีจรรยาบรรณ และนำพาสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามภารกิจขององค์กร

1.4 ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

สินธร คำเหมือน (2550, หน้า 16) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญในการบริหารจัดการศึกษา คือ เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนคุณลักษณะหลายประการมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ

ปราณี รวีทอง (2550, หน้า 13) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีความสามารถ ในการทำงาน มีความรับผิดชอบในการเป็นผู้นำ ใช้อำนาจหน้าที่จูงใจให้ ผู้ร่วมปฏิบัติงาน มีความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพในองค์กร

คันสนีย์ หอมจันทร์ (2550, หน้า 14) กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็น บุคคล ที่มีความสำคัญที่สุด เพราะการดำเนินการจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จให้ บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ต้องเกิดความเลื่อมใสจากผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปที่จะร่วมมือ ในการทำงานและพัฒนาองค์กรให้สู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ศศิทิพ ทิพโม (2552, หน้า 15) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มี บทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร ผู้บริหารต้องมีความสามารถ ในการทำงาน มีความรับผิดชอบในการเป็นผู้นำใช้อำนาจหน้าที่จูงใจและความเลื่อมใส ศรัทธาจากผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป ที่จะร่วมมือในการทำงานและพัฒนาองค์กร สู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรพต รังงาม (2555, หน้า 18) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคลากรที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นบุคคลที่ชี้วัดทิศทางและนโยบาย ทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จได้ หากผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถสูง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีคุณธรรม ภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบ และทุ่มเทให้กับงานการพัฒนาองค์กรด้วยความจริงใจ

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การนำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี

ภาวะผู้นำสูง ความสามารถ ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อที่จะพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว

1.5 ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ศศิวิมล สุขทนารักษ์ (2554, หน้า 13) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในลักษณะการจูงใจใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาในการกำหนดเป้าหมายการทำงาน การติดต่อสื่อสาร การปกครองบังคับบัญชา การควบคุมดูแล การตัดสินใจ และสร้างสัมพันธภาพกับผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานบรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

ปราณี เข้มทอง (2557, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารเกี่ยวกับความสามารถในการใช้อิทธิพลอำนาจและจูงใจ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือกลุ่มปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ ประกอบด้วย บทบาทผู้นำ พฤติกรรมผู้นำ และคุณลักษณะผู้นำ

กรรณิกา เรตมอนด์ (2559, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานถึงความสามารถในการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นและจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามและทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

สุวรรณา สว่างสาส์ (2559, หน้า 17) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ใช้กระบวนการสั่งการตามสถานการณ์ การมีปฏิสัมพันธ์ โดยถ่ายทอดแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ ภาวะผู้นำเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ไม่หยุดนิ่งของกระบวนการ 3 อย่างที่มีความเกี่ยวเนื่อง และมีอิทธิพลต่อกัน ได้แก่ ผู้นำ (Leaders) ผู้ตาม (Follows) และสถานการณ์ (Situations) นำไปสู่ความพึงพอใจในการปฏิบัติและบรรลุผลตามเป้าหมาย การที่ผู้บริหารของกลุ่มมี พฤติกรรมในการจูงใจ การโน้มน้าวจิตใจผู้ร่วมงานในองค์การให้เกิดความร่วมมือ ประสานงานในการทุ่มเทกำลังความคิด ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อก่อให้เกิดพลังร่วมของกลุ่มให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

พิชามญช์ ม่วงแก้ว (2559, หน้า 14) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่เป็นผู้นำในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้การปฏิบัติงานขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทักษะความรู้ในการปฏิบัติงานและกระตุ้นจูงใจบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์

1.6 ความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้
อนันท์ งามสะอาด (2555, หน้า 3) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญโดยผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการปรับกระบวนการบริหารงานเสมอ เช่น การมีภาวะผู้นำแบบศูนย์รวมคิดแล้วสั่งการจะรู้คนเดียว ควรปรับแก้เป็นภาวะผู้นำแบบ กระจายอำนาจ บริหารกระบวนการระดับกลางบริหารที่ระดับล่าง พัฒนาระบบก็จะได้ ผลผลิต ที่ต้องการ และภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหาร ที่สำคัญ เช่น ความรับผิดชอบ การ เสริมสร้างทักษะเฉพาะเรื่อง การรับมือกับเรื่องการเมืองขององค์กร การคิดอย่างมีกลยุทธ์ การรับมือกับความเครียด การบริหารจัดการทีม การสร้างแรงจูงใจ การเจรจาต่อรอง การ ระดมแนวคิดใหม่ ๆ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การวางแผนด้านความก้าวหน้าในอาชีพ การ งานส่วนบุคคลเหล่านี้ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำที่จะนำองค์กรไปสู่ ความสำเร็จ

ปราณี เข้มทอง (2557, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นความสำเร็จของหน่วยงาน งานจะดำเนินไปด้วยดี และบรรลุวัตถุประสงค์ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะและศิลปะในการบริหารงานของผู้นำผู้บริหาร สถานศึกษาต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำ เป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรมและเป็นผู้กำหนด พฤติกรรมของบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จขององค์กร ในอันที่จะดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นอย่างมาก

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา คือ สิ่งที่จะช่วยส่งเสริมการมีวิสัยทัศน์ แนวคิดใหม่ ๆ และนำสถานศึกษาประสบความสำเร็จสูงสุดได้

1.7. องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2552, หน้า 73 – 74) ได้สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านคุณภาพ ได้แก่ 1) ความสามารถพิเศษ (Charismatic) 2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) 3) การกระตุ้นทางปัญญา หรือแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา (Intellectual Stimulation) และ 4) การคำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์บุคคล หรือการให้ความสำคัญรายบุคคล (Individualized Consideration)

ชีวิน อ่อนละอ (2553, หน้า 128) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารมี 4 องค์ประกอบ 13 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มี 2 ตัวชี้วัด คือ การสร้าง วิสัยทัศน์และการสร้างบารมี 2) การคำนึงถึงเอกลักษณ์บุคคล มี 3 ตัวชี้วัด คือ การเน้นการพัฒนา การเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล และการเป็นพี่เลี้ยง 3) การกระตุ้นปัญญา มี 4 ตัวชี้วัด คือ การใช้หลักเหตุผล การเน้นที่ การอยู่รอด การใช้ประสบการณ์ และการมุ่งเน้นความเป็นเลิศ และ 4) การสร้างแรงบันดาลใจ มี 4 ตัวชี้วัด คือ การเน้นการปฏิบัติ การสร้างความเชื่อมั่น การสร้างความเชื่อในจุดหมายของอุดมการณ์ และการสร้างความ คาดหวังในความสามารถของผู้ตาม

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2554, หน้า 331-340) ได้สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหาร 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี (Idealized Influence and Charisma) 2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) 3) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) และ 4) การคำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์บุคคล (Individualized Consideration)

เพ็ญศิริกรณ์ ประเทียบอินทร์ (2559, หน้า 150) ได้สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) มีจริยธรรม 3) นำทางวิชาชีพ 4) นำทางวิชาการ 5) นำการเปลี่ยนแปลง และ 6) สร้างแรงบันดาลใจ

บุญช่วย สายราม (2559, หน้า 74) ได้สรุปองค์ประกอบ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพสูง 2) ด้านการแก้ปัญหา 3) ด้านการวางแผน 4) ด้านการกำกับกับการปฏิบัติงาน 5) ด้านการสื่อสารที่ดี 6) ด้านการสร้างสัมพันธ์ 7) ด้านการสอนงาน 8) ด้านทางสังคม 9) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 10) ด้านการคิดเชิงสะท้อน 11) ด้านการจัดกาตนเอง 12) ด้านการใช้เทคโนโลยี 13) ด้านการเรียนการสอน และ 14) ด้านความฉลาดทางอารมณ์

สนุก สิงห์มาตร (2560, หน้า 487) ได้สรุปภาวะผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีคุณลักษณะที่ประกอบด้วย 1) ด้านการรอบรู้ (Knowing) 2) ด้านอุดมการณ์ (Ideology) 3) ด้านเท่าทัน (In time knowing) 4) ด้านกล้าตัดสินใจ (Discussion Courage) 5) ด้านวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ (Strategy of Vision) 6) ด้านสร้างทีม (Team Work) และ 7) ด้านให้บริการ (Service Mind)

ลีปนันท มั่งอะนะ และคณะ (2560, หน้า 296) ได้สรุปภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการใช้อิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการ กระตุ้นทางปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 5) ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ 6) ด้านการปฏิบัติงาน และ 7) ด้านการดำรงตน

Gary A. Yuki (1998, p 215) ได้สรุปภาวะผู้นำของผู้บริหารมี 3 ประการ ได้แก่ 1) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) 2) การคำนึงถึงความเป็นเอกัตบุคคล (Individualized Consideration) 3) การสร้างบารมี (Charisma)

Stephen R. Covey (2004, pp. 254–255) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหาร ได้แก่ 1) การสร้างบารมีหรือการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Charisma or Idealized Influence) 2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) 3) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) และ 4) การคำนึงถึงความเป็นเอกัตบุคคล (Individualized Consideration)

Adegoke Oke et al (2009, pp. 64–72) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหาร ได้แก่ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence) 2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) 3) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) และ 4) การคำนึงถึงความเป็นเอกัตบุคคล (Individualized Consideration)

จากทัศนะของนักวิชาการที่ได้จากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบของ ภาวะผู้นำของผู้ บริหารสถานศึกษา	นักวิชาการ (ปี)										องค์ประกอบที่เลือกศึกษา
	รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2552)	สุวิน อ่อนลออ (2553)	สุเทพ พงศ์ศิริวัฒน์ (2554)	เพ็ญศิริกรรณ์ ประเทียะจันทร์ (2559)	บุญช่วย สายงาม (2559)	สนุก ลิงห์มาตร (2560)	ลีปนนท์ มั่งอระนะ และคณะ (2560)	Gary A. Yukl (1998)	Stephen R. Covey (2004)	Adegoke Oke et al (2009)	
1. การสร้างแรงบันดาลใจ											
- การสร้างแรงบันดาลใจ	✓	✓	✓				✓		✓	✓	
- สร้างแรงบันดาลใจ				✓							
2. การกระตุ้นทางปัญญา											
- การกระตุ้นทางปัญญา หรือแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา	✓										
- การกระตุ้นปัญญา		✓						✓	✓	✓	
- การกระตุ้นทางปัญญา			✓								
- ด้านการกระตุ้นทางปัญญา						✓					
3. การให้ความสำคัญรายบุคคล											
- การคำนึงถึงความ เป็นเอกลักษณ์บุคคลหรือการ ให้ความสำคัญรายบุคคล	✓										
- การคำนึงถึงเอกลักษณ์บุคคล		✓									
- การคำนึงถึงความ เป็นเอกลักษณ์บุคคล			✓					✓	✓	✓	
- ด้านการคำนึงถึง ความเป็นปัจเจกบุคคล						✓					
4. การมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์											
- การมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์		✓									
- ด้านการใช้อิทธิพล อย่างมีอุดมการณ์						✓					

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบของ ภาวะผู้นำของผู้ บริหารสถานศึกษา	นักวิชาการ (ปี)										
	รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2552)	สิน อ่อนลออ (2553)	สุเทพ พงศ์ศิริวัฒน์ (2554)	เพ็ญศิริกรณ ประเทียไยอินทร์ (2559)	บุญช่วย สายงาม (2559)	สนุก ลิงห์มาตร (2560)	ลิปนันท มั่งคะนะ และคณะ (2560)	Gary A. Yuki (1998)	Stephen R. Covey (2004)	Adegoke Oke, et al (2009)	องค์ประกอบที่เลือกศึกษา
- การมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์หรือการสร้าง บารมี			√								
- การสร้างบารมีหรือ การมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์								√			
- การมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์											
5. การมีวิสัยทัศน์										2	20.00
- การมีวิสัยทัศน์	√										
- ด้านวิสัยทัศน์						√					
เชิงกลยุทธ์											
6. ด้านการสร้างทีม					√					2	20.00
- ด้านการสร้างทีมงาน											
ที่มีประสิทธิภาพสูง						√					
- ด้านสร้างทีม											
7. ด้านการปฏิบัติงาน					√					2	20.00
- ด้านการกำกับ การปฏิบัติงาน											
- ด้านการปฏิบัติงาน						√					
8. ด้านการสร้างสัมพันธ์					√					2	20.00
- ด้านการสร้างสัมพันธ์											
- ด้านความมีมนุษย สัมพันธ์						√					
9. ด้านการจัดการตนเอง					√					2	20.00
- ด้านการจัดการตนเอง											
- ด้านการดำรงตน						√					

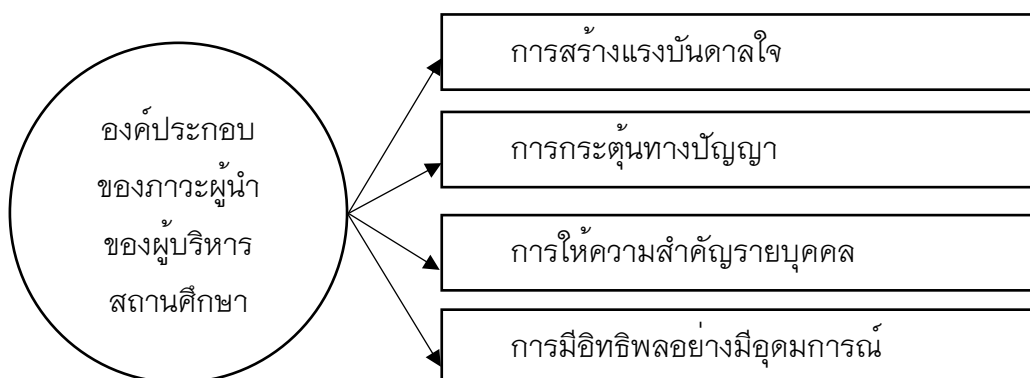
ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบของ ภาวะผู้นำของผู้ บริหารสถานศึกษา	นักวิชาการ (ปี)												องค์ประกอบที่เลือกศึกษา
	รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2552)	สวีน อ่อนลออ (2553)	สุเทพ พงศ์ศิริวัฒน์ (2554)	เพ็ญศิริกรณ ประเทียะจันทร์ (2559)	บุญช่วย สายงาม (2559)	สนุก ลิงห์มาตร (2560)	ลิปนันท มั่งคะนะ และคณะ (2560)	Gary A. Yuki (1998)	Stephen R. Covey (2004)	Adegoke Oke et al (2009)	ความถี่	ร้อยละ	
10. ความสามารถพิเศษ	✓										1	10.00	
11. มีจริยธรรม	✓										1	10.00	
12. นำทางวิชาชีพ	✓										1	10.00	
13. นำทางวิชาการ	✓										1	10.00	
14. นำการเปลี่ยนแปลง	✓										1	10.00	
15. ด้านการแก้ปัญหา					✓						1	10.00	
16. ด้านการวางแผน					✓						1	10.00	
17. ด้านการสื่อสารที่ดี					✓						1	10.00	
18. ด้านการสอนงาน					✓						1	10.00	
19. ด้านทางสังคม					✓						1	10.00	
20. ด้านความคิดสร้างสรรค์					✓						1	10.00	
21. ด้านการคิดเชิงสะท้อน					✓						1	10.00	
22. ด้านการใช้เทคโนโลยี					✓						1	10.00	
23. ด้านการเรียนรู้การสอน					✓						1	10.00	
24. ด้านความฉลาดทางอารมณ์					✓						1	10.00	
25. ด้านการรอบรู้						✓					1	10.00	
26. ด้านอุดมการณ์						✓					1	10.00	
27. ด้านเท่าทัน						✓					1	10.00	
28. ด้านกล้าตัดสินใจ						✓					1	10.00	
29. ด้านให้บริการ						✓					1	10.00	
30. การสร้างบารมี							✓				1	10.00	
รวม	4	4	4	6	14	7	7	3	4	4	-	-	-

จากตาราง 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแล้วตั้งชื่อใหม่ให้ครอบคลุม พบว่า มีองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมด 30 องค์ประกอบ ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดสรรองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าความถี่สูงตั้งแต่ 5 ขึ้นไปหรือร้อยละ 50 ขึ้นไป เพื่อนำมาศึกษา ดังนี้

1. การสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงบันดาลใจ เป็นองค์ประกอบที่มีความหมายใกล้เคียงกัน รวมความถี่เท่ากับ 7 คิดเป็นร้อยละ 70 ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การสร้างแรงบันดาลใจ”
2. การกระตุ้นทางปัญญา หรือแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา การกระตุ้นปัญญา การกระตุ้นทางปัญญา ด้านการกระตุ้นทางปัญญา เป็นองค์ประกอบที่มีความหมายใกล้เคียงกัน รวมความถี่เท่ากับ 7 คิดเป็นร้อยละ 70 ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การกระตุ้นทางปัญญา”
3. การคำนึงถึงความเป็นเอกัตบุคคลหรือการให้ความสำคัญรายบุคคล การคำนึงถึงเอกัตบุคคล การคำนึงถึงความเป็นเอกัตบุคคล ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นองค์ประกอบที่มีความหมายใกล้เคียงกัน รวมความถี่เท่ากับ 7 คิดเป็นร้อยละ 70 ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การให้ความสำคัญรายบุคคล”
4. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการใช้อิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี การสร้างบารมีหรือการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เป็นองค์ประกอบที่มีความหมายใกล้เคียงกัน รวมความถี่เท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์”

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า มี 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

1.7.1 การสร้างแรงบันดาลใจ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการสร้างแรงบันดาลใจไว้ ดังนี้

จิรวรรุทธิ์ บุญวัฒนาภรณ์, (2556, หน้า 100) ได้ให้ความหมาย

การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) หมายถึง การส่งเสริมวิสัยทัศน์ร่วมของผู้ตามและผู้นำให้มีมาตรฐานสูงขึ้น สื่อสารถึงเป้าหมายในอนาคต และจัดหางานในแต่ละส่วน โดยผู้ตามจำเป็นต้องใช้เป้าหมายที่สนับสนุนความสามารถในการสื่อสาร โดยอนุญาตให้ผู้นำกล่าวถึงวิสัยทัศน์ในการยอมรับและ แรงผลักดันในการชักชวนและบังคับ

รัตติกรณ์ จงวิศาล (2556, หน้า 39 – 41) ได้กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การที่ผู้นำสามารถจูงใจและสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ตามมีความกระตือรือร้นและทุ่มเทความ พยายามในการปฏิบัติงานให้บรรลุ เป้าหมาย โดยทำให้ผู้ตามเห็นคุณค่าและความท้าทายของงาน กระตุ้นให้เกิดการทำงาน เป็นทีมอย่างมีความสุข (Team Spirit) ทำให้ผู้ตามสัมผัสกับจินตภาพที่งดงามในอนาคต สามารถสื่อภาพฝันหรือวิสัยทัศน์ให้ผู้ตามทราบอย่างชัดเจน แสดงความผูกพันต่อเป้าหมาย ผู้นำสามารถสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้ตามได้ โดยแสดงพฤติกรรมการสร้างแรงบันดาลใจ

พัชรี บอนคำ (2560, ออนไลน์) ได้กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การปลุกพลังที่เราทุกคนใช้ในการผลักดันตนเอง ไม่ว่าจะเป็นจากความคิดหรือการกระทำเพื่อให้เราเดินไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้สำเร็จ

จิตรทิศา ทองหนัก (2564, ออนไลน์) ได้กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การสร้างพลังอำนาจในตนเองชนิดหนึ่งที่ใช้ในการขับเคลื่อนการคิด

และการกระทำใด ๆ ที่พึงประสงค์ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้ตามต้องการ โดยไม่ต้องอาศัยแรงจูงใจภายนอก

วิไลวรรณ ระวังแก้ว (2565, หน้า 860) ได้กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การจูงใจให้ผู้ตามเกิดแรงบันดาลใจ ให้ความหมายและท้าทายในเรื่องงานทำให้ผู้ตามมีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น สร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้นำจะแสดงการทุ่มเทต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ผู้นำอาจสร้างแรงบันดาลใจผ่านความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นทางปัญญา ซึ่งช่วยให้ผู้ตามสามารถจัดการกับอุปสรรคของตนเอง

สรุปได้ว่า การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ให้แก่บุคลากร การกระตุ้นการทำงาน การให้รางวัล การสร้างทัศนคติที่ดีกับบุคลากรการกระทำใด ๆ ที่พึงประสงค์เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์

1.7.2 การกระตุ้นทางปัญญา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการกระตุ้นทางปัญญาไว้ ดังนี้

รัตติกรณ์ จงวิศาล, (2556, หน้า 39 – 41) ได้กล่าวว่า การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง การที่ผู้นำทำให้ผู้ตามตื่นตัวและ เปลี่ยนแปลง ในการตระหนักถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข เกิดความคิด จินตนาการ ความเชื่อ และค่านิยมมากกว่าที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติในทันทีทันใดทำให้เกิด มโนทัศน์ เกิดความเข้าใจและสามารถใช้ดุลยพินิจ ในการพิจารณาปัญหาที่เผชิญอยู่ ตลอดจนวิธีการแก้ไขด้วยสติปัญญา

กนกอร สมปราชญ์ (2558, หน้า 150 – 159) ได้กล่าวว่า การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง การที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตาม มีความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยผู้นำมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการตั้งสมมุติฐาน การเปลี่ยนกรอบ (Reframing) การมอง ปัญหาและการเผชิญกับสถานการณ์เก่า ๆ ด้วยวิธีทางใหม่แบบใหม่ ๆ มีการจูงใจและ สนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการพิจารณา ปัญหาและการหาคำตอบของปัญหา มีการให้กำลังใจผู้ตามให้พยายามหาทางแก้ปัญหา ด้วยวิธีใหม่ ๆ ผู้นำมีการกระตุ้นให้ผู้ตามแสดง ความคิดและเหตุผล และไม่วิจารณ์

ความคิดของผู้ตาม แม้ว่ามันจะแตกต่างไปจาก ความคิดของผู้นำ ผู้นำทำให้ผู้ตามรู้สึกว่ ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็นโอกาสที่ดี ที่จะแก้ปัญหาร่วมกัน โดยผู้นำจะสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ตามว่าปัญหาทุกอย่างต้องมี วิธีแก้ไข แม้บางปัญหาจะมีอุปสรรคมากมาย ผู้นำจะพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถเอาชนะ อุปสรรคทุกอย่างได้ จากความร่วมมือร่วมใจ ในการแก้ปัญหาของผู้ร่วมงานทุกคน ผู้ตาม จะได้รับการกระตุ้นให้ตั้งคำถามต่อค่านิยมของตนเอง ความเชื่อและประเพณี การกระตุ้น ทางปัญญา เป็นส่วนที่สำคัญของการ พัฒนาความสามารถของผู้ตามในการที่จะตระหนัก เข้าใจ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล (2560, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การกระตุ้น ทางปัญญา หมายถึง การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้ตามให้เห็นวิธีการ หรือแนวทาง ใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา โดยการทำให้ผู้ตามเข้าใจและยอมรับในบทบาท สร้างความมั่นใจ และส่งเสริมคุณค่าของผลลัพธ์ที่ทำให้ผู้ตามเกิดความพยายามในการปฏิบัติงานมากขึ้น และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้วยความเรียบร้อย

บุญยะลิต ยดทิวสา (2562, หน้า 13) ได้กล่าวว่า การกระตุ้น ทางปัญญา หมายถึง การที่ผู้นำใช้คำพูดและเป็นการกระทำที่ปลุกปลอบใจ ให้กำลังใจ เร้าอารมณ์ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความร่าเริง มีชีวิตชีวา กระตือรือร้นและทำให้ ผู้ใต้บังคับบัญชา ทุ่มเหตความพยายามมากกว่าที่คิดไว้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ส่วนตน

วีรชาติ กาญจนกัณโห (2562, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การกระตุ้น ทางปัญญา หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ตามแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยกระตุ้นการสร้างระบบความคิด เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบ ชี้แนะให้ผู้ตามตระหนักในความคิดและจินตนาการ ความเชื่อ และคุณค่าของผู้ตาม ผู้ตาม จะได้รับการสนับสนุนให้แก้ปัญหาดตามความเชื่อและค่านิยมของผู้ตาม โดยผู้นำนี้จะให้ ผู้ตามได้พัฒนาความสามารถที่จะแก้ปัญหาดในอนาคต ได้อย่างมีคุณภาพด้วยตัวของเขา และนำไปสู่การปฏิบัติงานด้วยความผูกพันของผู้ตาม

สรุปได้ว่า การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึงการที่ผู้นำมีความ ตื่นตัว เปลี่ยนแปลง แก้ไข และตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับองค์กร โดยใช้การแก้ไข อย่างเป็นระบบ การกระทำสิ่งใหม่ ๆ มีความริเริ่มในทางสร้างสรรค์ ไม่วิจารณ์ความคิด ผู้ตาม เข้าใจและแก้ปัญหาดด้วยวิธีที่เหมาะสม

1.7.3 การให้ความสำคัญรายบุคคล

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการให้ความสำคัญรายบุคคลไว้ ดังนี้
 สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2554, หน้า 331-340) ได้กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นเอกัตถะบุคคล (Individualized Consideration) หรือการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน หมายถึง เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่มุ่งเน้น ความสำเร็จในการส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานที่ดี ด้วยการใส่ใจรับรู้และพยายาม ตอบสนองต่อความต้องการเป็นรายบุคคลของผู้ตาม ผู้นำจะแสดงบทบาทเป็นครู พี่เลี้ยง และที่ปรึกษาให้คำแนะนำในการช่วยเหลือผู้ตามให้พัฒนาระดับความต้องการของตน สู่ระดับสูงขึ้น

รัตติกรณ์ จงวิศาล (2556, หน้า 39-41) ได้กล่าวว่า การให้ความสำคัญรายบุคคล หมายถึง การที่ผู้นำคำนึงถึง ความต้องการและความแตกต่างของแต่ละบุคคล ผู้นำจะหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคคล ทั้งนี้โดยให้โอกาสผู้ตามใน การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ ส่งเสริมการติดต่อสื่อสารแบบ สองทาง มอบหมายงานที่มีคุณค่าช่วยพัฒนา ศักยภาพของผู้ตาม สามารถให้คำปรึกษา ชี้แนะหรือเป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้ตามหรือผู้ปฏิบัติงาน ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี การคำนึงถึง ความเป็นเอกัตถะบุคคล เป็นลักษณะสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้นำและผู้ตาม ซึ่งจะมีผลต่อความพึงพอใจที่ผู้ปฏิบัติงานมีต่อผู้นำและสมรรถนะในการผลิตของ ผู้ตาม โดยเน้นการจัดการแบบมีส่วนร่วม และให้ความสนใจกับการหาทางตอบสนองความต้องการ ความก้าวหน้าและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่มีผลต่อการทำงาน และอาชีพของผู้ตาม

นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล (2560, หน้า 8-9) ได้กล่าวว่า การคำนึงถึงเอกบุคคคล หมายถึง การมุ่งเน้นพัฒนาผู้ตามเป็นรายบุคคล ผู้นำจะปฏิบัติต่อผู้ตามแตกต่างกันตามความต้องการและความสามารถของผู้ตามในแต่ละคน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตามแบบตัวต่อตัว กระจายความรับผิดชอบส่งเสริมให้ผู้ตามเกิดจินตภาพด้วยตนเอง พัฒนาความเป็นผู้นำของผู้ตามและช่วยให้ได้รับข้อมูลในการตัดสินใจ

บุญยะลิต ยดทิวงสา (2562, หน้า 13) ได้กล่าวว่า การให้ความสำคัญรายบุคคล หมายถึง ลักษณะของผู้นำที่แสดงออกถึงความสนใจและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เข้าใจปัญหาความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาและสามารถ

พัฒนารายบุคคลให้เกิดความรู้ความเข้าใจเพื่อยกระดับการปฏิบัติงานให้เกิดความสำเร็จมากขึ้น และเป็นผู้ที่มุ่งเน้นความสำคัญในการส่งเสริมบรรยากาศของการทำงาน ด้วยการใส่ใจ รับรู้ และพยายามตอบสนองต่อความต้องการเป็นรายบุคคล

วีรชาติ กาญจนกันโห (2562, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การคำนึงถึงเอกัตถะบุคคล หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารให้ความสนใจ ดูแลผู้ตามแต่ละคนอย่างใกล้ชิด โดยทำความเข้าใจ ส่งเสริมและการพัฒนาความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ของผู้ตามและปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งชี้แนะและให้ข้อมูลย้อนกลับ สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพัฒนาตนเองเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

สรุปได้ว่า การให้ความสำคัญรายบุคคล หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาแต่ละบุคคลเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งทำให้ผลการปฏิบัติหน้าที่ดีขึ้นผู้นำต้องหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของบุคลากรตามความสามารถของบุคคลเหล่านั้น

1.7.4 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ไว้ดังนี้

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2554, หน้า 331-340) ได้กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกด้วยแบบตัวอย่างบทบาทที่ เข้มแข็งให้ผู้ตามมองเห็น เมื่อผู้ตามรับรู้พฤติกรรมของผู้นำ ก็จะมีการลอกเลียนแบบ พฤติกรรม เกิดขึ้น ซึ่งปกติผู้นำจะมีการประพฤติปฏิบัติที่มีมาตรฐานทางศีลธรรมและ จริยธรรมสูงจนเกิดการยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ดังนั้น จึงได้รับการนับถืออย่างลึกซึ้ง จากผู้ตาม พร้อมทั้งได้รับความไว้วางใจอย่างสูงอีกด้วย ผู้นำจึงสามารถจะทำหน้าที่ให้วิสัยทัศน์และสร้างความเข้าใจต่อเป้าหมายของพันธกิจแก่ผู้ตาม

จิรวุฒิ บุญวัฒนาภรณ์ (2556, หน้า 100) ได้กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง ผู้นำควรมีการชื่นชมจากผู้ตาม โดยผู้นำที่มีบารมีต้องสร้างความชัดเจนต่าง ๆ แสดงให้เห็นคุณค่าของตนเองในทุกอิริยาบถ มีการกำหนดบทลงโทษ หรือการอุทธรณ์ให้กับผู้ตาม และยึดหลักบทความเป็นจริง ความถูกต้องทางศีลธรรม และจริยธรรม

กนกอร สมปราชญ์ (2558, หน้า 150 – 159) ได้กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง หรือเป็นโมเดลสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะเป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน ผู้ตามจะพยายามประพฤติปฏิบัติเหมือนกับผู้นำ และต้องการเลียนแบบผู้นำของเขา สิ่งที่ผู้นำต้องปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงคุณลักษณะนี้ คือ ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตาม ผู้นำจะมีความสม่ำเสมอมากกว่า การเอาแต่อารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤต ผู้นำเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ว่าจะทำในสิ่งที่ถูกต้อง ผู้นำจะเป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีจริยธรรมสูง ผู้นำจะหลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน แต่จะประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นและเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม ผู้นำจะแสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาด ความมีสมรรถภาพ ความตั้งใจ การเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ความเชื่อและค่านิยมของเขา ผู้นำจะเสริมความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดี และความมั่นใจของผู้ตาม และทำให้ผู้ตามมีความเป็นพวกเดียวกันกับผู้นำ โดยอาศัยวิสัยทัศน์และการมีจุดประสงค์ร่วมกัน ผู้นำแสดงความมั่นใจช่วยสร้างความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ผู้ตามจะเลียนแบบผู้นำและพฤติกรรมของผู้นำจากการสร้างความมั่นใจในตนเอง ประสิทธิภาพ และความเคารพในตนเอง ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงรักษาอิทธิพลของตนในการบรรลุเป้าหมายและปฏิบัติภาระหน้าที่ขององค์การ

บุญยะสิต ยศทิวงสา (2562, หน้า 13) ได้กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง การที่มีอำนาจในตัวของผู้นำมีผลอย่างลึกซึ้งต่อตัวผู้ตาม ทำให้ผู้ตามนับถือ เชื่อฟัง จงรักภักดี พร้อมทั้งจะอุทิศตนและเลียนแบบผู้นำ ผู้ตามของผู้นำบารมีจะเชื่อถือว่า ความเชื่อของผู้นำถูกต้อง ผู้ตามให้ความจงรักภักดี เชื่อฟังโดยไม่ต้องตั้งคำถามและมีอารมณ์ผูกพันในฐานะที่ผู้นำสามารถนำความสำเร็จมาสู่กลุ่มและองค์กร

วีรชาติ กาญจนกัณโห (2562, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก ที่มีอิทธิพลต่อครูโดยการปลุกเร้าอารมณ์ที่เข้มแข็ง ทำให้ผู้อื่นยอมรับและยอมเป็นผู้ตาม สามารถโน้มน้าวให้บุคคลอื่นเชื่อถือ และมีการจงใจทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ผู้ตามจะปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมั่น ศรัทธา มีความมั่นใจ ไว้วางใจ และความผูกพันที่ได้ทำงานร่วมกับผู้บริหาร

สรุปได้ว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง พฤติกรรมผู้นำที่มีความสมบูรณ์แบบ เข้มแข็ง มีความเป็นธรรม มีความชัดเจน ยึดหลักความเป็นจริง

ความถูกต้องทางศีลธรรม และจริยธรรม เพื่อให้ผู้ตามไว้วางใจและเคารพนับถือ ทำให้ผู้ตามเลียนแบบพฤติกรรมผู้หนึ่งเพื่อสร้างความมั่นใจในตนเอง

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

2.1 คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

เนื่องด้วยคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงกับ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 สำหรับสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา จึงได้กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงกับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านที่ 2 ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่ 3 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วม และด้านที่ 5 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

2.2 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา เป็นการประเมินสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่เป็นผลมาจากการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ ทักษะ และการประยุกต์ใช้คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561, หน้า 16) ประกอบด้วย 1) การดูแลและแนะแนวผู้เรียน 2) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3) ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ 4) ผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย 5) ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ 6) ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ 7) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) และ 8) การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรายละเอียดดังนี้

1) การดูแลและแนะแนวผู้เรียน

สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือและแนะแนวผู้เรียนให้สามารถสำเร็จการศึกษา ตามระยะเวลา ที่หลักสูตรกำหนดและลดปัญหา

การออกกลางคัน จำแนกตามระดับ ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน และภาพรวม
ของสถานศึกษา

2) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผู้เรียนเป็นคนดี แสดงออกทั้งด้านจิตใจและ พฤติกรรม โดยเฉพาะ
ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความเป็นประชาธิปไตย
ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีภาวะผู้นำ กล้าแสดงออก ภูมิใจในความ
เป็นไทย เห็นคุณค่าและร่วมพัฒนา ภูมิปัญญาไทย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือสถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้ ผู้เรียนร่วมกัน
จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามแนวทาง
การจัดกิจกรรม ขององค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) หรือองค์การ
เกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี (อภท.) ปรากฏผลการประเมินการจัดกิจกรรมของ องค์การฯ ตามที่
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ

3) ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบ การหรือการประกอบอาชีพ
อิสระ

สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ
ในการเป็นผู้ประกอบการหรือ การประกอบอาชีพอิสระ สามารถประสบความสำเร็จสู่
การเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ หรือ สถานศึกษามีการส่งเสริม
สนับสนุนกิจกรรมตามแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ
ของ ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ปรากฏผลการประเมินศูนย์บ่มเพาะ
ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ตามเกณฑ์การ ประเมินที่สำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษากำหนดในระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ

4) ผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์
หรืองานวิจัย

สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนานวัตกรรม
สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ผลงานของผู้เรียนได้รับรางวัลจากการประกวด
นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัยตามที่สำนักงาน คณะกรรมการการ
อาชีวศึกษากำหนดหรือเข้าร่วมกับหน่วยงานอื่น หรือมีการนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง
ในระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

5) ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ

สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ปรากฏผลจากการเข้าร่วม การประกวด แข่งขันทางด้านทักษะวิชาชีพ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด หรือหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในระดับ จังหวัด ระดับภาค ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ

6) ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

จำนวนผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 และผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ที่ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพในครั้งแรกตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร เทียบร้อยละกับจำนวนผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร จำแนกตามระดับ ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางานและภาพรวมของสถานศึกษา โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ ระดับ ปวช.

- ด้านความรู้ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม
- ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ

80 ของคะแนนเต็ม

- ผู้เรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ประเมินทั้ง 2 ด้าน จึงคิดเป็นผู้ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ระดับ ปวส.

- ด้านความรู้ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
- ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ

80 ของคะแนนเต็ม

- ผู้เรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ประเมินทั้ง 2 ด้าน จึงคิดเป็นผู้ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

7) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)

จำนวนผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ที่ได้คะแนนตั้งแต่ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ ขึ้นไป จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เทียบร้อยละกับจำนวนผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร จำแนกตาม ระดับ ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางานและภาพรวมของสถานศึกษา

8) การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทั้งหมดของปีการศึกษาที่ผ่านมา มีงานทำในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ประกอบอาชีพอิสระหรือศึกษาต่อ โดยไม่นับรวม ผู้เรียนเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ จำแนกตามระดับ ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางานและภาพรวมของสถานศึกษา

2.2.1 ความหมายของคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผู้เรียนจะต้องมีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ และมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วย กิจกรรม แะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2556, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะเป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามมาตรฐานทางการศึกษามีความสอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดการศึกษาของ ภาครัฐและตรงกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันและอนาคต

ภัคพร บุญเคล้า (2555, หน้า 87) ได้กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตรและ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดทั้งด้าน

ผลผลิต (outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) เนื่องมาจากหน่วยงานและบุคคลทุกระดับ ทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชน จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ณิธิวรรัตน์ ทัพทวา (2557, หน้า 30) ได้กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่มีความรู้ มีความสามารถ มีทักษะ มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ และมีสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตรการศึกษา ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพ ผู้เรียนที่กำหนดไว้

สุรพล พิมพ์สอน (2557, หน้า 27) ได้กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

- 1) คุณลักษณะด้านความดี คือ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์
- 2) คุณลักษณะด้านความเก่ง คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ผู้เรียนมีทักษะแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง และผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
- 3) คุณลักษณะด้านการมีความสุข คือ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดีและผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จ การศึกษา หมายถึง การประเมินสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผลมาจากการ พัฒนาคุณภาพทางวิชาการ มีทักษะและการประยุกต์ใช้ด้านวิชาชีพ มีคุณธรรมด้านการ ทำงาน ความซื่อสัตย์ และการเสียสละเพื่อส่วนรวม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถเป็นผู้ประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระได้

2.2.2 ความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จ การศึกษาไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 4) ได้กำหนดเป้าหมายการจัดการ การศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและ

วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมุ่งประโยชน์สูงสุดให้เกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด คุณภาพการศึกษาเป็นภาพรวมของผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการเรียนรู้ตามหลักสูตร ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ ทักษะปฏิบัติ และคุณธรรม จริยธรรมตามที่คุณเรียนแต่ละระดับได้รับการพัฒนา และดังที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

สุรพล พิมพ์สอน (2557, หน้า 31) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของ คุณภาพผู้เรียนนั้นเป็นการพัฒนาให้นักเรียนมีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม ซึ่งมีสำคัญต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม มีความสามารถในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า จ-ฉ) ได้ระบุความสำคัญของ คุณภาพผู้เรียนในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 – 2579) ซึ่งเป็นแผนระยะยาวภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ยังยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนา และมีหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) มีวิสัยทัศน์คือ คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทย

ให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง และเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ 1) เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะ ต่อไปนี้ (1) 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) (2) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความ มีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

อนุดรคงดี วิชัยรัตน์ (2560, หน้า 85) ได้กล่าวว่า ความสำคัญ ของคุณภาพผู้เรียนตามคุณลักษณะที่สังคมพึงปรารถนา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง มีความสุข ภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ในปัจจุบันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

อัญรินทร์ แก้วอินธิ (2564, หน้า 35) ได้กล่าวว่า ความสำคัญ ของคุณภาพผู้เรียนสังคม เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และสามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้ภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

จากความสำคัญที่กล่าวมา สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จ การศึกษามีความสำคัญที่จะสะท้อนการบรรลุเป้าหมาย และผลของการจัดการศึกษา

ที่มุ่งให้เกิด การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย โดยยึด “คน” เป็นศูนย์กลาง การพัฒนา มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาผู้เรียนและมุ่งประโยชน์สูงสุด ให้เกิดแก่ผู้เรียน คุณภาพการศึกษาเป็นภาพรวมของผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน และสอดคล้อง กับหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

2.3 ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561, หน้า 28) ได้กำหนด คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยได้ให้ความหมายด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียน การสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐ และเอกชน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบในการ บริหารจัดการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

2.3.1 ครูผู้สอน

สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ตามมาตรฐานตำแหน่ง สายงานครูผู้สอน ประกอบด้ว การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการชั้นเรียน และการพัฒนาตนเองและพัฒนา วิชาชีพ รายละเอียดดังนี้

1) การจัดการเรียนการสอน

ครูผู้สอนมีคุณวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่สอน มีการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกรายวิชาที่สอน จัดการเรียนการสอนตรง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย มีการวัดและประเมินผล ตามสภาพจริง มีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และทำวิจัย เพื่อคุณภาพจัดการเรียนรู้และแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้

2) การบริหารจัดการชั้นเรียน

ครูผู้สอนมีการจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูล สารสนเทศหรือเอกสารประจำชั้นเรียนและรายวิชา ใช้เทคนิควิธีการบริหารจัดการชั้นเรียน ให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นผู้เสริมแรงให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจใน

การเรียนรู้ ดูและช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคลด้านการเรียนและด้านอื่น ๆ

3) การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ

ครูผู้สอนจัดทำแผนพัฒนาตนเองและเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาวิชาชีพ ได้รับการพัฒนาตามแผนพัฒนาตนเองและกระบวนการพัฒนาวิชาชีพ มีการนำผลการพัฒนาตนเองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีผลงานจากการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ ผลงาน หรือนวัตกรรม ได้รับการยอมรับ หรือเผยแพร่

2.3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา คือ บุคคลสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา รายละเอียดดังนี้

1) การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี หรือแผนปฏิบัติงานประจำปี และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการของสถานศึกษา ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษา และใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการสถานศึกษา

2) การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการบริหารสถานศึกษา มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา

2.3.3 ความหมายของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561, หน้า 28) ได้ให้ความหมายด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

ภทราภา วงศ์พันธ์ (2560, หน้า 22-23) ได้กล่าวว่า

ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่หลักด้านการสอนในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการองค์กร เป็นผู้อำนวยการความสะอาดให้กับผู้เรียนและครูผู้สอนให้สามารถทำงานได้อย่างสะอาด เป็นผู้คิดวางแผนในการพัฒนาองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นเรศ ปุบุตรชา (2561, หน้า 23-24) ได้กล่าวว่า

ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลควบคุม และจัดการให้สถานศึกษาดำเนินงานทั้งปวงอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานต่าง ๆ และคุณภาพการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน ส่งเสริมเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบให้นักเรียนเป็นบุคลากรการวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาและบุคลากรศึกษาในสถานศึกษา

2.3.4 ความสำคัญของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 15) ระบุว่า บุคลากรครูและผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นข้าราชการอันเป็นกลไกสำคัญของรัฐพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญต่อครู และบุคลากรทางการศึกษา และให้กระทรวงส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและ มีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรครูและผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และพัฒนาองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

นิภาภรณ์ จันทรุณ (2553, หน้า 21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความจำเป็นและมีความสำคัญ เพื่อสนองนโยบายที่องค์การนั้น ๆ กำหนดในการพัฒนางาน และศักยภาพขององค์การให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอตามวิทยาการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

ก้องเกียรติ เทวสกุล (2560, หน้า 32) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาของประเทศชาติให้สามารถพัฒนาบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาบุคลากรในสังคมให้มีความรู้ มีความเจริญงอกงาม

จากความสำคัญที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาของประเทศชาติในการเตรียมบุคลากรใหม่ในสังคมให้มีความรู้ มีความเจริญงอกงาม ทันต่อวิทยาการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพและพัฒนาองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถานศึกษามีการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ หรือปรับปรุงรายวิชา หรือปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม และมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็น

ในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561, หน้า 25) มีรายละเอียด ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ

สถานศึกษามีการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ มีการส่งเสริมให้ สาขาวิชาหรือสาขางานได้รับการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ หรือปรับปรุงรายวิชา หรือปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม

1.1) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย

1.1.1) สถานศึกษามีการศึกษาความต้องการของ ตลาดแรงงานเพื่อการพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตร

1.1.2) สถานศึกษามีการประสานงานกับสถานประกอบการ อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาหรือการปรับปรุง หลักสูตร

1.1.3) สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในสาขางานหรือรายวิชาร่วมกับสถานประกอบการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการ ของตลาดแรงงาน

1.1.4) สถานศึกษามีการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่ได้ จากการพัฒนา

1.1.5) สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุง หลักสูตรฐานสมรรถนะที่ได้จากการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.2) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ หรือปรับปรุงรายวิชา หรือปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือ กำหนดรายวิชาเพิ่มเติม

2) การจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย

2.1) ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา เพื่อกำหนด
หน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพ

2.2) แผนการจัดการเรียนรู้มีการบูรณาการคุณธรรม
จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3) แผนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้
สู่การปฏิบัติและกิจกรรมการจัด การเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น PBL Active Learning STEM
Education เป็นต้น

2.4) แผนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดการใช้สื่อ เครื่องมือ
อุปกรณ์ และเทคโนโลยีการจัด การเรียนรู้ที่เหมาะสม และนำมาใช้ในการจัดการเรียน
การสอน

2.5) แผนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดแนวทางการวัด
และประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย

2.4.1 ความหมายของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของหลักสูตรและการจัดการเรียน
การสอนไว้ ดังนี้

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย (2550, หน้า 8-9) ได้กล่าวว่า หลักสูตรและ
การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา เพื่อพัฒนา
นวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ ทางการศึกษาสำหรับไปใช้ประโยชน์การพัฒนา ปรับปรุง
เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขปัญหา ทางการศึกษาสามารถดำเนินการวิจัยได้ทั้งการพัฒนา
ชุดการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ตนเองรับผิดชอบ หรือการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม
สาระใดสาระหนึ่ง หรือการ พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554, หน้า 95) ได้กล่าวว่า หลักสูตร
(Curriculum) มีรากศัพท์จากภาษาละตินว่า “race-course” หมายถึง เส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งขัน
เนื่องมาจากเป้าหมายของหลักสูตรที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถ เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่
ที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมแห่ง อนาคต และใน
ปัจจุบัน ความหมายของหลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ทาง การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน
รายวิชา กลุ่มวิชา เนื้อหาสาระ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้
ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

อรรณณิ ไชยปัญญา (2556, หน้า 76) ได้กล่าวว่า หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน หมายถึง รายวิชาที่จัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ข ส่วนความหมายที่กว้างหลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่ จัดให้กับผู้เรียนทั้ง ในและนอกสถานศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม

Regan and Gane (1977, p. 192) ได้กล่าวว่า หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน หมายถึง มวลประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดขึ้นสำหรับ ผู้เรียนเพื่อให้มีประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์

Armstrong (2003, p. 20) ได้กล่าวว่า หลักสูตรและการจัดการ เรียนการสอน หมายถึง กระบวนการตัดสินใจและสร้างหลักสูตรซึ่งมีเป้าหมายสำหรับ การเตรียมการและการประเมินแผนการตัดสินใจที่จะพัฒนาผู้เรียนโดยเฉพาะด้านความรู้ และทักษะ ความหมายดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ 3 ปัจจัยหลักของหลักสูตรคือ การถ่ายโยง ความรู้ กระบวนการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และการสร้างการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลความรู้สารสนเทศใหม่ ๆ

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า หลักสูตรและการจัดการ เรียนการสอน หมายถึง กระบวนการการพัฒนา หรือปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมและมีการส่งเสริม สนับสนุนครูให้จัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรและพัฒนาผู้เรียน

2.4.2 ความสำคัญของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนไว้ ดังนี้

พนธ์ ธาตุทอง (2550, หน้า 4-5) ได้กล่าวว่า หลักสูตรและ การจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณลักษณะที่สังคม คาดหวัง เพราะเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่ กำหนดไว้ โดยหลักสูตรมีส่วนสำคัญในการ ส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคล สามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานความคิดที่เป็นการสนับสนุน และสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิก ที่ดีของสังคม เป็นโครงการแผนงาน ข้อกำหนดที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไป ดำเนินงานสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553, หน้า 12-13) ได้สรุปความสำคัญของ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนบ้ำหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
 2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
 3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา
 4. หลักสูตรจะให้แนวทางปฏิบัติแก่ครูในระดับโรงเรียน
 5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงาม
และพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
 6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์
ว่าผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดได้บ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง
 7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วย
ให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย และบำเพ็ญตน
ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
 8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้
เป็นไปด้วยความราบรื่นผาสูกอย่างไร
 9. หลักสูตรยอมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่า
จะเป็นอย่างไร
 10. หลักสูตรยอมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ
ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนอันที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม และบำเพ็ญตน
ให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง
- วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554, หน้า 7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ
หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ดังนี้
1. หลักสูตรเป็นแผนและแนวทางในการจัดการศึกษาของชาติ
ให้บรรลุตามความมุ่งหมายและนโยบาย
 2. หลักสูตรเป็นหลักและเป็นแนวทางในการวางแผนทาง
วิชาการ การจัดการ การบริหารการศึกษา การสรรหาและพัฒนาบุคลากร การจัดวัสดุ
อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรมทางการเรียนการสอน งบประมาณ อาคารสถานที่
ซึ่งจำเป็นต้อง ได้รับการพิจารณาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความคาดหวังของ
หลักสูตร

3. หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

4. ระบบหลักสูตรจะกำหนดความมุ่งหมาย ขอบข่าย เนื้อหา สาระ แนวทางการจัดประสบการณ์ การเรียนการสอน แหล่งทรัพยากร และการประเมินผลสำหรับการจัดการศึกษาของผู้สอนและผู้บริหาร

5. หลักสูตรจะเป็นเครื่องมือบ่งชี้ทิศทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาสังคมของประเทศ
ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2556, หน้า 5) ได้กล่าวว่า หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นกรอบแนวทางการจัดการศึกษาของผู้สอน เพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะความสามารถ และความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมโดยรวมจากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญดังนี้

1. หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมให้
คุณลักษณะที่ สังคมคาดหวัง
2. หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผล
ตาม จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์
ว่าผู้เรียน และสังคมควรจะได้รับสิ่งใดได้บ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง
4. หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการศึกษาชาติ
และสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น
5. หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการศึกษาชาติ
และสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น
6. หลักสูตรมีความสำคัญในการเป็นกรอบแนวทางการจัด
การศึกษา ของผู้สอน เพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และความประพฤติ
ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมโดยรวม

จากความสำคัญที่กล่าวมา สรุปได้ว่า หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณลักษณะที่สังคมคาดหวัง เพราะเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้

2.5 ด้านการมีส่วนร่วม

สถานประกอบการ บุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีการระดมทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีจิตอาสาโดยใช้วิชาชีพสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561, หน้า 35-38) รายละเอียดดังนี้

1) การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาจึงได้จัดทำแนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาและสถานประกอบการนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2) การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน

สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการอาชีวศึกษา ทั้งในประเทศและหรือต่างประเทศ ในส่วนของด้านด้านครูพิเศษ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ สถานประกอบการ ด้านงบประมาณ ทุนการศึกษา วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ฯลฯ และมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

3) การบริการชุมชนและจิตอาสา คำอธิบาย สถานศึกษามีการบริหารจัดการ การบริการชุมชน การบริการวิชาการ การบริการวิชาชีพ และจิตอาสา โดยมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีจิตอาสาโดยใช้ วิชาชีพสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม

2.5.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

จินดารัตน์ แสงวงศ์ (2553, หน้า 37) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การค้นหาข้อมูลร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือองค์กรด้วย

ความจริงรวมถึงการเข้าร่วมอย่างแข็งขันของกลุ่มบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในทุกขั้นตอนของกิจกรรมการมีส่วนร่วมต้องเป็นไปในรูปแบบที่ผู้รับการพัฒนาเข้ามามีส่วนกระทำให้เกิดการพัฒนา มิใช่เป็นผู้รับการพัฒนา การมีส่วนร่วมของกลุ่มตนเข้ามาทำกิจกรรมตามที่ผู้นำท้องถิ่นคิดหรือจัดทำขึ้น

เมตต์ เมตตการณ์จิตต์ (2553, หน้า 16) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่ว่าจะทางตรงหรือ ทางอ้อมในลักษณะของการร่วมรับรู้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล การเปิด โอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับประโยชน์ในด้านการนำความรู้ ความสามารถ (Talent) และทักษะ (Skill) ของคนในองค์กรหรือในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556, หน้า 228) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินกิจการและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่าย เพราะมีผลทางจิตวิทยาอย่างยิ่ง กล่าวคือ ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการ บริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนา และที่สำคัญ ผู้ที่มีส่วนร่วมจะ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการหรือองค์การ ความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังใน การขับเคลื่อนองค์กรและหน่วยงานที่ดีที่สุด

นุสรุ วรศัจันทรา (2557, หน้า 17) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอาจเป็นการเข้าร่วมแบบทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้และยังเป็นวิธีการที่ผู้นำสามารถนำมาปรับปรุงใช้ในการจูงใจและสร้างขวัญ กำลังใจแก่บุคลากร เป็นกลยุทธ์ที่จะช่วยให้มีแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้น การเข้าไปมีส่วนร่วมยังทำให้บุคลากรเกิดทัศนคติต่อการบริหารงานขององค์กรดีขึ้น ส่งผลให้บุคลากร เกิดความพอใจในการทำงาน เกิดความผูกพันต่อหน่วยงานและภารกิจที่ตนเองมีส่วนร่วม มีแรงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จในชีวิตการทำงาน

Brown and Moberg (2009, p. 483) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการซึ่งบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมีอิทธิพลซึ่งกันและกันในการตัดสินใจที่จะส่งผล กระทบต่อพวกเขาในอนาคตซึ่งอาจจะถูกกำหนดขึ้นมาอย่างเป็นทางการหรือได้รับการสนับสนุนอย่างไม่เป็นทางการก็ได้

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง บุคคล ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมกับการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสาที่จะสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม รวมถึงการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการเรียนการสอน เช่น ทุนการศึกษา วัสดุ อุปกรณ์ และมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2.5.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 112) ได้กำหนดไว้ว่า มาตรฐานคุณภาพสำหรับผู้บริหารการศึกษาที่จะสร้างความเชื่อมั่นและการมีส่วนร่วมให้กับชุมชนในการบริหารสถานศึกษานั้น ต้องการบุคคลที่มีคุณลักษณะสำคัญ 6 ประการ ประกอบด้วย

1. ความมีประสิทธิภาพเฉพาะตน (Personal Effectiveness)
2. ความสามารถในการทำงานกับผู้อื่น (Interpersonal Relations)
3. การมีภาวะผู้นำด้านการจัดการศึกษา (Educational Leadership)
4. ความสามารถในการวางแผนและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Planning and Accountability)
5. การมีภาวะผู้นำชุมชน (Community Leadership)
6. การมีภาวะผู้นำด้านศาสนา วัฒนธรรม และจริยธรรม (Religious, Cultural and Ethical Leadership)

ประยุทธ์ ชูสอน (2555, หน้า 2) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการที่มีส่วนร่วมของสถานศึกษาต้องปฏิรูปใน 2 เรื่องหลัก ดังนี้

1. ความเป็นอิสระในการตัดสินใจในสถานศึกษา สถานศึกษาเป็นหน่วยตัดสินใจหลักที่ต้องตัดสินใจภายใต้ขอบเขตหน้าที่ของสถานศึกษา สถานศึกษาจะมีอิสระในเรื่องงบประมาณ การบริหารเพิ่มขึ้น และลดการควบคุมจากหน่วยงานส่วนกลางลง

2. ความรู้สึกเป็นเจ้าของทางการปฏิรูปที่เกิดผลมิได้อาศัยแต่ กระบวนการภายนอกเท่านั้น แต่ต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นหลัก โดยให้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจรูปแบบการบริหารสถานศึกษารูปแบบการดำเนินงาน

ที่สถานศึกษาอาจเลือกใช้เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนให้สอดคล้องกับ
ความพร้อมของโรงเรียนและกับขั้นตอนและระดับพัฒนาการในการบริหารจัดการของ
แต่ละโรงเรียนหรือแต่ละสถานศึกษารูปแบบของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

Kenneth and Teresa (2009, อ้างใน วันชัย ดนัยตโมพุท และ
ไกร เกษทัน, 2555, หน้า 15-18) ได้เสนอรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมไว้
4 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบที่ผู้บริหารมีอำนาจในการตัดสินใจ (Administrative Control SBM: Principal Decides) เป็นการให้อำนาจหน้าที่ในด้านงบประมาณ บุคคล และ
ด้าน หลักสูตรแก่ผู้บริหารโรงเรียนในการตัดสินใจดำเนินการ โดยคณะกรรมการโรงเรียน
มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้น ดังนั้นเพื่อเป็นหลักประกันในการ
บริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เขตพื้นที่จะต้องเพิ่มการตรวจสอบให้มากขึ้น
เพื่อให้การใช้จ่ายทรัพยากรของโรงเรียนเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด

2. รูปแบบที่ครูมีอำนาจในการตัดสินใจ (Professional Control SBM: Teachers Decide) เป็นรูปแบบที่คณะกรรมการโรงเรียนมีอำนาจในการตัดสินใจทั้ง
ในด้าน งบประมาณบุคลากรและหลักสูตร โดยมีตัวแทนครูในสัดส่วนที่มากกว่ากลุ่มอื่นๆ
เช่น ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้บริหาร เป็นต้น และเนื่องจากมีตัวแทนครูในสัดส่วนที่มากกว่า
จึงทำให้ครูมีบทบาทในการตัดสินใจสูง ทั้งนี้ก็เป็นไปตามแนวคิดที่ว่า ครูเป็นผู้ใกล้ชิด
นักเรียน ย่อมสามารถที่จะพิจารณาตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้สอดคล้องและมี
ประสิทธิภาพ

3. รูปแบบที่ผู้ปกครองและชุมชนมีอำนาจในการตัดสินใจ
(Community Control SBM: Parents/Community Members Decide) เป็นรูปแบบที่เพิ่ม
อำนาจในการตรวจสอบให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนมากขึ้น ซึ่งเป็นไปในแนวทางที่จะทำให้
ผู้บริโภครู้พอใจโดยให้ชุมชนเป็นผู้ดูแล

4. รูปแบบที่ผู้ปกครองและครูมีอำนาจในการตัดสินใจ
(Balance Control SBM: Parents and Teachers, as Equals, Decide) เป็นการผสมผสาน
ระหว่างผู้ปกครองกับครูให้มีบทบาทในการกำกับดูแลโรงเรียนด้วยกันทั้งสองฝ่าย
จากความสำคัญที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมใน
สถานศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างมาก
ดังนั้นรูปแบบการดำเนินงานที่สถานศึกษาอาจ เลือกใช้เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพ

ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความพร้อมของโรงเรียนและวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรมีภารกิจและต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาโรงเรียนมากยิ่งขึ้น และเป็นผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินสู่เป้าหมาย

2.6 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

สถานศึกษามีปัจจัยพื้นฐานด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งการเรียนรู้ โรงฝึกงาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการผู้เรียนเพียงพอต่อความต้องการ และมีการพัฒนาดูแลสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561, หน้า 39-43) รายละเอียดดังนี้

1) อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน หรืองานฟาร์ม

สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาและดูแลสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งการเรียนรู้ โรงฝึกงาน หรืองานฟาร์ม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งานของ ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2) ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน

สถานศึกษามีการบริหารจัดการระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบคมนาคม ระบบการสื่อสาร รวมทั้ง การจัดระบบรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบริการประโยชน์สำหรับให้บริการทาง การศึกษาแก่บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน หรือผู้ใช้บริการในสถานศึกษา

3) แหล่งเรียนรู้และศูนย์วิทยบริการ

สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้และศูนย์วิทยบริการหรือห้องสมุดที่มีความพร้อมและเพียงพอสำหรับให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน หรือผู้สนใจใช้บริการค้นคว้าหาความรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

4) ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการใช้งานด้านสารสนเทศภายในสถานศึกษา

สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง สำหรับบริหารจัดการระบบสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ในด้านความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ทันเหตุการณ์ ประหยัดเวลา บุคลากรและ งบประมาณ เกิดการ

เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

5) การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการจัดการเรียนการสอน
ในชั้นเรียน

สถานศึกษาพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อส่งเสริมให้
ครูผู้สอนใช้ในการจัดการเรียนการสอน การสืบค้น และพัฒนากระบวนการจัดการเรียน
การสอนในชั้นเรียนได้เต็มศักยภาพ

2.6.1 ความหมายของปัจจัยพื้นฐาน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของปัจจัยพื้นฐานไว้ ดังนี้

อัมพร สุทธิกลม (2550 : 16) ได้กล่าวว่า ปัจจัยพื้นฐานใน
สถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักใช้อาคารสถานที่ให้คุ้มค่าและ
เกิดประโยชน์สูงสุด การรู้จักควบคุมดูแลรักษา การจัดหาอาคารสถานที่ ตลอดจนการ
ให้บริการต่อชุมชน สถานศึกษาที่ดี คือ สถานศึกษาที่มีบริเวณ อาคารสถานที่ และทำเล
ที่ตั้งเหมาะสม มีบรรยากาศที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนไม่น้อยที่พยายามตกแต่ง
บริเวณอาคารสถานที่ของสถานศึกษาให้ดูสวยงามมีระเบียบสะอาดตา ดึงดูดความสนใจ
แก่นักเรียนและผู้พบเห็นให้รู้สึกนิยมชมชอบ และศรัทธาทั้งเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจได้ด้วย
บรรยากาศในสถานศึกษามีผลต่อจิตใจ และอารมณ์ของผู้ใช้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ
นักเรียนและครูอาจารย์ การวางแผนที่ดีเกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่ที่เป็น
สิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และต้องทำทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาวเพื่อให้สถานศึกษาที่มี
ลักษณะที่ดี คือ มีทำเลที่ตั้งขนาดของบริเวณรูปลักษณ์และทิศทางของอาคารตลอดจน
บรรยากาศและการตกแต่งตกแต่งที่เหมาะสมสวยงามใช้ประโยชน์สูงสุด

ทรงพล ศรีนวล (2558, หน้า 55-56) ได้กล่าวว่า ปัจจัยพื้นฐาน
ในสถานศึกษา หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต หรือสิ่งใด
ก็ตามไม่ว่าจะเกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรม
และนามธรรม มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์
ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตใจ
ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ก่อให้เกิด ความสะดวกใน
การเรียนการสอนหรือการปฏิบัติกิจกรรม สภาพของห้องเรียนที่จัดไว้ อย่างเป็นสัดส่วน
และเป็นระเบียบ มีพื้นที่พอเหมาะทำให้การปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ในชั้นเป็นไป

ตามขั้นตอนที่ครูกำหนดไว้ สภาพห้องเรียนที่ดี ย่อมส่งเสริมบรรยากาศของการเรียนรู้ ผู้สอนมีกำลังใจที่จะสอนในขณะที่ผู้เรียนมีความเต็มใจที่จะเรียน เป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร และเมื่อจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อประโยชน์การเรียนรู้ เป็นการสร้างบรรยากาศ และภูมิทัศน์ที่เชิญชวนให้นักเรียนเกิดความผูกพัน ส่งผลต่อการเรียนการสอน และเกิดความรักความผูกพันต่อสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, หน้า 49) ได้เสนอว่า ปัจจัยพื้นฐานในการจัดการศึกษา คือ ความพร้อมในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนทางด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับนักเรียน ดังนั้น การปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เทคโนโลยี สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ สำหรับโรงเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุทธิ สุวรรณจันทร์ (2559, หน้า 96) ได้กล่าวว่า ความพร้อมของปัจจัยพื้นฐาน หมายถึง ความพร้อมของโรงเรียนด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และหลักสูตร ซึ่งมีผลโดยตรงต่อความพร้อมของครูในการสอนนักเรียน เมื่อพิจารณากันอย่างถี่ถ้วน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควร จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาด้านปัจจัยต่าง ๆ ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อเอื้อให้ครูที่มีหน้าที่ สอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561, หน้า 39-43) ได้เสนอว่า ปัจจัยพื้นฐานในการจัดการศึกษา คือ การที่สถานศึกษามีปัจจัยพื้นฐาน ด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งการเรียนรู้ โรงฝึกงาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการผู้เรียนเพียงพอต่อความต้องการ และมีการพัฒนาดูแล สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ปัจจัยพื้นฐาน หมายถึง สถานที่ อาคารเรียน ห้องเรียน โรงฝึกงาน แหล่งการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่อยู่ในสภาพพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งาน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และใช้งานของ นักเรียน มีการพัฒนาดูแลสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้ มีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ระบบความปลอดภัย หรือ ระบบการสื่อสาร และมีแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หรือห้องสมุดให้เพียงพอต่อ

ผู้เรียนที่สนใจ มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสำหรับบริหารจัดการในสถานศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.6.2 ความสำคัญของปัจจัยพื้นฐาน

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของปัจจัยพื้นฐานไว้ ดังนี้

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (2546, หน้า 11 อ้างถึงใน สุชาติดา ถาวรชาติ, 2559, หน้า 92-93) ได้กำหนดว่าการบริหารจัดการปัจจัยพื้นฐานด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นแนวทางในกำหนดแนวทางวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
2. ส่งเสริมการบำรุง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย เหมาะสมพร้อมที่จะใช้ประโยชน์
3. มีข้อบ่งชี้ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเพื่อให้เกิดความคุ้มค่า และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้
4. ประเมินและรายงานการใช้อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ณัฐธิดา งามตา (2561 หน้า 70-71) ได้สรุปความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางจัดสรรปัจจัยพื้นฐานอาคารสถานที่ ดังนี้

1. ดำเนินการวางแผนใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า โดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม
2. จัดให้มีแผนผังบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบห้องเรียนและห้องพิเศษ
3. จัดให้มีการทำตาราง และแสดงการใช้อาคารสถานที่ รวมถึงห้องพิเศษต่าง ๆ
4. ตรวจสอบสภาพและซ่อมบำรุงอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้
5. จัดให้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ของบุคลากร
6. ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่

7. จัดสภาพบริเวณสถานศึกษาให้ร่มรื่น สะอาด สวยงาม น่าดู
น่าเรียนและปลอดภัย

8. จัดบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณอื่น ๆ
ให้มีความแข็งแรง สะอาดและแสงสว่างเพียงพอ

จากความสำคัญที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ปัจจัยพื้นฐานมีความ
สำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีการพัฒนามาก เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการ
บริหารของสถานศึกษา จะต้องมีการวางแผนในการใช้อาคารสถานที่ มีการจัดตั้งและ
บรรยากาศดี เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน
ครู บุคลากร และที่สำคัญคือ ห้องเรียนจะต้องมีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
และมีการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่าง
มีความสุข ควรมีการบำรุง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล
และรายงานการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้วางแผนในการ
ซ่อมแซมและปรับปรุงให้มีสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้
สามารถผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัย
ความร่วมมือของสถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ แหล่งวิทยาการ
ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งในด้านการ พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
โดยเฉพาะการฝึกอาชีพและการฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพนั้นจำเป็นอย่างยิ่ง
ซึ่งมีนักวิชาการและหน่วยงานได้เสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ดังนี้

จิราพร เจริญชัย (2558, หน้า 226) ได้ศึกษา ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
สกลนคร พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน
โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การมุ่งเน้นผลสำเร็จ และการกระตุ้น
การใช้ปัญญา โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางพัฒนา ดังนี้

1. แนวทางพัฒนาการมุ่งเน้นผลสำเร็จ

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความคาดหวังในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จอยู่เสมอ

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทดลองปฏิบัติงานโครงการใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถ

1.5 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานอย่างเต็มที่

2. แนวทางพัฒนาการการกระตุ้นการใช้ปัญญา

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างความมั่นใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการชี้แจงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบถึงปัญหาที่สถานศึกษากำลังเผชิญอยู่

2.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผลและหลักฐานมากกว่าความคิดเห็นส่วนตัว

2.5 ผู้บริหารโรงเรียนควรชี้แจงแนวทางและให้ข้อมูลที่จำเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

บุญยะลิต ยดธิวงศา (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารของวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

- 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารของวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน
- 4) ผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน
- 5) ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความสัมพันธ์กันทางบวก
- 6) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ที่มีอำนาจพยากรณ์ผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมและรายด้าน พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหาร จำนวน 7 ด้าน สามารถพยากรณ์ผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมตัวแปรทั้ง 7 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ร้อยละ 90.5 และ 7) การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใน 7 ด้าน คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมุ่งเน้นผลสำเร็จ 3) ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจ 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม 5) ด้านความมีบารมี 6) ด้านการตัดสินใจและ 7) ด้านการมุ่งหาความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561, หน้า 34) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไว้ ดังนี้

1. จัดการศึกษาให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อดำรงชีวิตตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม ท้องถิ่น วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการปฏิบัติงานจริงตามความพร้อมและศักยภาพของ สถานศึกษา
2. จัดการศึกษาโดยประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ทั้งในด้านการ จัดการวิชาการ การใช้บุคลากรและทรัพยากรร่วมกัน
3. จัดการศึกษาโดยการระดมทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพย์สิน

และบุคลากร ทั้งจากรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์การ ชุมชน เอกชน องค์การเอกชน องค์การ วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบัน สังคมอื่น รวมทั้งความร่วมมือในการจัดกิจกรรมและ การจัดการทุนเพื่อพัฒนาการ อาชีวศึกษา

4. จัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีสมรรถนะทางวิชาชีพ สามารถประกอบ อาชีพ เป็นพลเมืองดี ของสังคม มีความสามารถในการคิด เรียนรู้ วางแผนและพัฒนา ตนเอง

5. เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชนและ ท้องถิ่น

6. วิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

7. ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ส่งเสริมการกีฬา พละนันทรมัยและอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม

8. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเชิงธุรกิจ การรับงานการค้า และการรับ จัดทำ รับบริการ รับจ้าง ผลิตเพื่อจำหน่ายที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน

ลักขณา ลักเข้มหาร (2563, หน้า 77-81) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจก บุคคล โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางพัฒนา ดังนี้

1. แนวทางพัฒนาการกระตุ้นการใช้ปัญญา

1.1 ผู้บริหารควรมีการจัดการ หรือมีการทำงานที่เป็นกระบวนการ

1.2 ผู้บริหารควรรหาแนวทางกระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นถึงวิธีการหรือ แนวทางในการแก้ปัญหา

1.3 ผู้บริหารควรพิจารณาวิธีการทำงานแบบเก่า ๆ และส่งเสริมให้มี การทำงานแบบทันสมัย

1.4 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในการแก้ไข ปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ

1.5 ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผลและข้อมูล หลักฐาน

1.6 ผู้บริหารควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.7 ผู้บริหารควรมีคุณลักษณะสำคัญในด้านการคิดและการ

แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

2. แนวทางพัฒนาการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2.1 ผู้บริหารควรมีการจัดการหรือการทำงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.2 ผู้บริหารควรมีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา

2.3 ผู้บริหารควรมีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางและเป็นรายบุคคล

2.4 ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของความสามารถของแต่ละบุคคล

2.5 ผู้บริหารควรเป็นพี่เลี้ยงสอนและให้คำแนะนำกับผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล

2.6 ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ

2.7 ผู้บริหารควรกระจายอำนาจโดยการมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงาน
ฐิติกรณ ฐัทรพย์ (2564, หน้า 191–204) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดจังหวัดปทุมธานี พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนวิธีการในการแก้ปัญหา 2) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ควรมีปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรภายในโรงเรียน คอยให้คำแนะนำปรึกษาความช่วยเหลือ ส่งเสริมบุคลากร 3) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ศึกษา ความต้องการของบุคลากรรายบุคคล 4) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีการสานสัมพันธ์กับบุคลากร แลกเปลี่ยนความต้องการหรือปัญหาในการทำงาน 5) ด้านการมีลักษณะพิเศษ วิเคราะห์และประเมินความสามารถในการทำงานของบุคลากร หาข้อมูลเพื่อเรียนรู้เพิ่มเติมหรือวิธีการพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น 6) ด้านการสร้างบารมี ควรเป็นแบบอย่างที่ดี มีความยุติธรรม เป็นกัลยาณมิตร ทุ่มเทในการทำงาน และสามารถโน้มน้าวและ 7) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ควรมี การสื่อสารให้รู้

อนาคตสถานศึกษาจะต้องดำเนินไปทิศทางใด และมีเป้าหมายหลักร่วมกัน รวมถึงเข้าใจถึงแนวปฏิบัติ

ตอนที่ 4 ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

4.1 ความหมายของอาชีวศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาไว้ ดังนี้

Good (1973, p. 645) ได้กล่าวไว้ว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มีระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกงานอาชีพในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะหรือเป็นการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาแรงงานฝีมือให้มีระดับสูงขึ้น รวมทั้งการศึกษา การค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจ และคหกรรม

สำนักงานการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2550, หน้า 22-25) ได้กล่าวไว้ว่า อาชีวศึกษา หมายถึง ความเชื่อที่เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา ซึ่งได้แก่ การเรียนการสอนในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อรับประกาศนียบัตร การศึกษาระดับอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่จัดสำหรับผู้จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วได้เข้ารับการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่า เพื่อเป็นการเพิ่มคุณวุฒิ และศักยภาพทางวิชาการของตนเอง

อมรรัตน์ ราชสมบูรณ์ (2552, หน้า 11-12) ได้กล่าวไว้ว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การเตรียมบุคลากรเข้าสู่อาชีพ ตั้งแต่ระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ จนถึงระดับผู้ชำนาญเฉพาะ โดยต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งนี้ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอาชีพนั่น ๆ มาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ และการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามต้องมีการปฏิบัติซ้ำ ๆ เพื่อความชำนาญในงานอาชีพนั่น ๆ

วิลาวัลย์ แสนเผ่า (2552, หน้า 11) ได้กล่าวไว้ว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะฝีมือและผู้เรียนสามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับมาประกอบอาชีพได้เพราะผู้เรียนจะได้รับความรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในระหว่างที่เรียนในสถานศึกษา

รชนิรมณ์ หฤทัย (2555, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อเพิ่มผลผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพ ให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีเจตคติที่ดี สามารถนำไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างดี โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษา เพื่อเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกวิชาชีพต่าง ๆ ที่ต้องการประกอบอาชีพในอนาคต และจัดการศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ เฉพาะด้านให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานของประเทศชาติ

4.2 ความเป็นมาของอาชีวศึกษา

แนวคิดการจัดการศึกษาอาชีพได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมี อาชีพหัตถกรรมมากขึ้น นอกเหนือไปจากอาชีพกสิกรรมการศึกษาเริ่มอย่างเป็นระบบ เมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึงการเรียน วิชาเฉพาะ เพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ. 2452 การจัดการศึกษาได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนสามัญศึกษา สอนวิชาสามัญ และโรงเรียนวิสามัญศึกษา สอนวิชา เพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ผดุงครรภ์ ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2453 ได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหา พุฒาราม และวัดราชบูรณะปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ. 2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม แผนการศึกษาแห่งชาติได้มีผลต่อการกำหนด การศึกษาอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ได้กำหนดว่า วิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยการ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับประกอบการเกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมต่าง ๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2479 ได้ ปรากฏคำว่า "อาชีวศึกษา" เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้นคือ อาชีวศึกษาขั้นต้น กลาง และสูง รับนักเรียนจากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค

ปี พ.ศ. 2481 พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวง ธรรมการหรือกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน) ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรมคือ

1. กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ
2. กรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีพ โดยแบ่งออกเป็น 4 กอง
 - 2.1 สำนักงานเลขานุการกรม
 - 2.2 กองตำรา
 - 2.3 กองสอบไล่
 - 2.4. กองอาชีวศึกษา ซึ่งกองอาชีวศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการจัด

โรงเรียนอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษา ได้ก่อกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2484 ตามพระราชบัญญัติ กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2484 ประกอบด้วยส่วนราชการทั้งหมด 3 กอง ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการกรม กอง โรงเรียน และกองวิชาการ มีสถานศึกษาในสังกัดทั่วประเทศเปิดสอนนักเรียน นักศึกษา ในรูปแบบ ของโรงเรียนการช่างสตรี โรงเรียนช่างทอ โรงเรียนช่างไม้ โรงเรียนเย็บหนัง และโรงเรียนช่างโลหะ

พ.ศ. 2494 จัดการศึกษา 3 ระดับตามแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2494 ได้แก่

1. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี
3. ระดับประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง

ปี พ.ศ. 2495 ปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการเป็น 7 กอง ได้แก่ 1) สำนักงานเลขาธิการกรม 2) กอง 3) โรงเรียนการช่าง 4) กองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม 5) กองโรงเรียนเกษตรกรรม 6) กองวิทยาลัยเทคนิค 7) กองส่งเสริมอาชีพและกองออกแบบและก่อสร้าง เพื่อดูแลบริหารจัดการโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ในสังกัดโดยเฉพาะ กองวิทยาลัยเทคนิค เพื่รองรับการจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิค 4 ภาค ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ จังหวัดสงขลา วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิทยาลัยเทคนิคทั้ง 4 ภาค ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ปี พ.ศ. 2499 การอาชีวศึกษาได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยม อาชีวศึกษาตอนปลาย หลายแห่ง ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูงและโรงเรียนอาชีวศึกษา ชั้นสูงเฉพาะวิชาอีกหลายแห่งได้จัดตั้งขึ้นเพื่อรับนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายสามัญเข้าศึกษาต่อ

ปี พ.ศ. 2501 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ SEATO โดยมหาวิทยาลัยฮาวายในการ ปรับปรุงหลักสูตรตามโครงการฝึกช่างฝีมือ และฝึกอบบรมครูวิชาช่างก่อสร้างช่างยนต์ ช่างไฟฟ้าช่างวิทย์ และช่าง เชื่อมโลหะ โดยมีโรงเรียนการช่าง 18 แห่ง เข้าร่วมโครงการในระยะแรกแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 จำนวน นักเรียนอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1-3 มีจำนวนลดลง แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 จำนวน นักเรียนในประเภทช่างอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งต้องเปิดการเรียนการสอนใน 2 ผลัด

ปี พ.ศ. 2508 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันในการก่อตั้ง วิทยาลัยเทคนิค ขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2509 ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟในการปรับปรุงโรงเรียนการช่างสตรี จำนวน 35 แห่งทั้งในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและครุภัณฑ์ โดยเฉพาะ

ปี พ.ศ. 2510 กรมอาชีวศึกษาได้มีหน่วยงานโครงการเงินกู้ธนาคารโลกเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา มีหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนในโครงการประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รวม 25 แห่งกับกรมอาชีวศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ

ปี พ.ศ. 2512 ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลียในการจัดตั้งโรงเรียนเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สถานศึกษาหลายแห่งได้รับการพัฒนาและเปิดสอนจนถึงระดับ ปวส. โดยในปี พ.ศ. 2512 ได้รับการยกฐานะจากโรงเรียนเป็นวิทยาลัย ซึ่งแห่งแรกคือวิทยาลัยพณิชยการพระนคร จนถึงปี พ.ศ. 2522 กรมอาชีวศึกษามีวิทยาลัยอยู่ในสังกัดจำนวน 90 แห่งในจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 159 แห่ง

ปี พ.ศ. 2513 รวมโรงเรียนการช่างสตรีและโรงเรียนการช่าง 4 จังหวัด คือ อ่างทอง ราชบุรี บุรีรัมย์ และพัทลุง ปี พ.ศ. 2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวมวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคม และวิทยาลัยช่างก่อสร้างในสังกัดกรมอาชีวศึกษาไปรวมเป็นสถาบัน และเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 พ.ศ. 2515 ให้โอนโรงเรียนฝึกฝน อาชีพเคลื่อนที่ 36 แห่งของกรมอาชีวศึกษาไปกรมสามัญ

ปี พ.ศ. 2515 มีการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการเป็น 9 กอง ได้แก่

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองวิทยาลัย
3. กองโรงเรียน
4. กองแผนงาน
5. กองการเจ้าหน้าที่
6. กองคลัง
7. กองออกแบบและก่อสร้าง
8. กองบริการเครื่องจักรกล
9. หน่วยศึกษานิเทศก์

เพื่อรับผิดชอบ ดูแลกำกับวิทยาลัยและโรงเรียน และมอบกองคลังและกองการเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการบริหารและจัดการขององค์กร

ปี พ.ศ. 2518 จัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ตามพระราชบัญญัติ แยกสถานศึกษา เกษตรกรรม 10 แห่ง อุตสาหกรรม 10 แห่ง คหกรรม 3 แห่ง ศิลปกรรม 1 แห่ง และพาณิชยกรรม 4 แห่ง ขึ้นเป็นวิทยาเขตสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา จัดการศึกษาถึงระดับปริญญาตรี สถาปนา วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ สังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย

ปี พ.ศ. 2519 รวมโรงเรียนเทคนิคหรือโรงเรียนการช่างเข้ากับโรงเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดเดียวกัน ยกฐานะเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามด้วยชื่อจังหวัด ยกฐานะโรงเรียนเกษตรกรรมเป็นวิทยาลัย เกษตรกรรม

ปี พ.ศ. 2520 จัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรรม 10 แห่ง ปี พ.ศ. 2521-2527 มีโครงการเงินกู้ธนาคารโลก จัดตั้งศูนย์ฝึกวิชาชีพ 12 แห่งในแต่ละเขตการศึกษา

ปี พ.ศ. 2522-2523 พบว่ามีปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการดำเนินการแยกวิทยาเขตต่าง ๆ ออกเป็นอิสระ

ปี พ.ศ. 2522 ได้มีการโอนวิทยาลัยเกษตรเจ้าคุณทหารไปสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีวศึกษา ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับนักเรียน ที่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย โปรแกรมวิชาสามัญเข้าเรียนวิชาชีพเป็นเวลา 2 ปี

ปี พ.ศ. 2523 ปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการเป็น 10 กอง ได้แก่

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองการเจ้าหน้าที่
3. กองคลัง
4. กองบริการเครื่องจักรกล
5. กองแผนงาน
6. กองวิทยาลัยเกษตรกรรม
7. กองวิทยาลัยเทคนิค
8. กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา
9. กองออกแบบและก่อสร้าง
10. หน่วยศึกษานิเทศก์

สำหรับการจัดการศึกษาได้ปรับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ (ม.ศ. 6) เป็นหลักสูตรอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2524

พัฒนาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2527 เป็นหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยได้รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช 2527 เพื่อรองรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปี พ.ศ. 2533 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวันรับผู้จบการศึกษาระดับ ปวส. ศึกษาต่อ 2 ปี

ปี พ.ศ. 2535 ปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการ โดยเพิ่มสถาบันครูอาชีวศึกษาอีก 1 กอง เพื่อรับผิดชอบการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรในสังกัด รวมเป็น 11 กอง

ปี พ.ศ. 2541 ปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการเป็น 12 กอง โดยยกฐานะสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันเป็นส่วนราชการของกรมอาชีวศึกษาทำหน้าที่จัดการศึกษาวิชาชีพในระดับปริญญาตรี

ปี พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 ส่งผลให้กรมอาชีวศึกษาปรับเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา โดยแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็น 7 สำนัก ดังนี้

1. สำนักอำนวยการ
2. สำนักความร่วมมือ
3. สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา
4. สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา
5. สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
6. สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
7. สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา

มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งหมด 412 แห่งในปี 2546 และลดลงเหลือ 404 แห่งในปี พ.ศ. 2550 เนื่องจากถูกตัดโอนไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ปี พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 5 มีนาคม 2551 และมีผลบังคับใช้วันที่ 6 มีนาคม 2551 ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถเปิดสอนถึงระดับปริญญาได้ตาม

ความพร้อมของสถานศึกษาในรูปของสถาบัน

ลักษณะสำคัญหรือเป้าหมายของการศึกษาระดับอาชีวศึกษาศึกษา เพื่อต้องการให้นักศึกษามีความเป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพสูง ฉะนั้นการจัดการระดับนี้ จึงมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าวิจัยด้วยตนเองให้มากที่สุด ซึ่งการรักษามาตรฐาน การศึกษาระดับอาชีวศึกษาและการรับรองวิทยฐานะของทุกสถาบันการศึกษาและ เพื่อให้การบริหารงานด้านวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอาชีวศึกษา พ.ศ. 2548 ดังนี้

การปฏิรูปการศึกษาศตวรรษที่สอง (2552 – 2561) ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงคุณภาพ ค่านิยมและมาตรฐานการอาชีวศึกษา เนื่องจากการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีไปทำงานในสถานประกอบการและประกอบอาชีพอิสระ

1. พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 8 การจัดการอาชีวศึกษาและ การฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้โดยรูปแบบ ดังต่อไปนี้

1.1 การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้น การศึกษาในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จ การศึกษาที่แน่นอน

1.2 การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความ ยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการ ประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความ เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

1.3 การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจาก ข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและการ ประเมินผลโดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียน ภาควิชาปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการ ผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษา ตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้น ต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

2. ภารกิจของสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีภารกิจในการผลิตกำลังคนระดับช่างฝีมือ ระดับช่างเทคนิค และระดับเทคโนโลยี โดยเน้นให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multi Skill) เปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมฐานความรู้ (Social Knowledge Based) เพื่อการพัฒนาประเทศ ตระหนักในความสำคัญของการสร้างคุณภาพ โอกาส ความร่วมมือ และขับเคลื่อนให้การอาชีวศึกษามีความพร้อมรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา พ.ศ. 2558 มุ่งเน้นการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาทั้งปริมาณและคุณภาพ มีสมรรถนะทักษะฝีมือเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทั้งในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ เน้น การศึกษาในระบบ นอกกระบบ การศึกษาระบบทวิภาคี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวส.) พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการตอบสนองความต้องการกำลังคนในประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาศิลปกรรม ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประเภทวิชาประมง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอและประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีรูปแบบเชิงระบบใน การจัดการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะและการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรการอาชีวศึกษาในปัจจุบัน ประกอบด้วย

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546
3. หลักสูตรระยะสั้น พุทธศักราช 2551

เมื่อพิจารณาแนวโน้มสภาพตลาดแรงงานในปัจจุบัน จำนวนแรงงานอาชีวศึกษามีความขาดแคลน และไม่ตรงสาขาในแต่ละอุตสาหกรรมในภาพรวมทั้งประเทศ ควรพิจารณา ดังนี้

เนื่องจากหลักสูตรไม่สอดคล้องสภาพความต้องการแรงงานตามสาขาวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษาควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สังคม และสถานประกอบการ โดยจัดทำความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของแต่ละอาชีพ โดยเชิญตัวแทนผู้เชี่ยวชาญในอาชีพแต่ละกลุ่มอาชีพและครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญสาขาอาชีพมาร่วมดำเนินการให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการสอดคล้องกับงานอาชีพ

ที่มีอยู่จริงในปัจจุบัน สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้ง่าย สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักงานการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2550, หน้า 40-42)

4.3 ข้อมูลพื้นฐานของอาชีวศึกษาเอกชน

อุดมการณ์ที่สำคัญในการจัดการศึกษาภายใต้มาตรฐานการศึกษา ด้านอาชีวศึกษา คือ การพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดคุณภาพตามสมรรถนะอาชีพที่กำหนดไว้ โดยจัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาชาติ ปรัชญาการอาชีวศึกษาภายใต้การสนับสนุนทรัพยากรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพให้มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาจึงได้กำหนดมาตรฐานเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการกำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินผล สำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 6 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษาควรจัดการพัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่อง ความรู้ และทักษะวิชาชีพตามหลักสูตรที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยี นำหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพได้ มีทักษะในการใช้ภาษาสื่อสาร ทักษะ การใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม และผู้เรียน ควรมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรู้ ทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพและหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา โดยผู้เรียนสามารถหางานทำ ศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพอิสระได้ โดยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาต้องเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการหรือหน่วยงาน

มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน จัดระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ จัดให้มีระบบคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมและเพียงพอในแต่ละ สาขาวิชา จัดสถานที่เรียน สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน สถานที่ศึกษาค้นคว้าให้เหมาะสมกับสาขาวิชา ทั้งในสถานศึกษา สถานประกอบการและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ จัดระบบความปลอดภัยของ สภาพแวดล้อม

และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาบุคลากร ทุกคนของ สถานศึกษา
ในงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการระดมทรัพยากรจากทั้งภายใน
และภายนอกสถานศึกษาร่วมกันจัดการศึกษาทั้งในระบบและทวิภาคีอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางในการดูแลผู้เรียนและ
กิจกรรม โดยจัดทำ ระบบการดูแลให้คำปรึกษาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
จัดกิจกรรมส่งเสริมด้าน วิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ
รวมทั้งด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ กิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
วัฒนธรรม ประเพณีและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาควรมีการบริการวิชาชีพสู่สังคม โดยต้องม
ีการบริการวิชาชีพ ที่เหมาะสมตรงตามความต้องการของชุมชน สังคม องค์กร ทั้งภาครัฐ
และเอกชนเพื่อการพัฒนา ประเทศอย่างต่อเนื่อง จัดสรรงบประมาณเพื่อการบริการ
วิชาชีพอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับ แผนการบริการวิชาชีพที่กำหนด

มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาควรมีการจัดการเกี่ยวกับนวัตกรรมและ
การวิจัยเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย
และโครงการที่นำไปใช้ในการ พัฒนาการเรียนการสอน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
จัดสรรงบประมาณในการสร้างการพัฒนาและเผยแพร่วัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย
และโครงการที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนา นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย
และโครงการที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรฐานที่ 6 ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำและการจัดการศึกษาใน
สถานศึกษาโดยควรใช้ภาวะผู้นำและการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการผสมผสาน
ความร่วมมือของบุคลากรใน สถานศึกษาและหน่วยงาน หรือบุคลากรภายนอกให้เข้ามามี
ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควร จัดระบบการดูแลบุคลากรของสถานศึกษาด้านคุณธรรม
จริยธรรม ตามจรรยาบรรณมาตรฐาน วิชาชีพ มีระบบสารสนเทศและการจัดการความรู้
เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

ดังนั้นทางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงมีมาตรฐาน
การอาชีวศึกษาดังกล่าวมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารและเป็นเป้าหมาย
ในการจัดการศึกษาและประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนที่เป็นระบบ
ในการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

ตอนที่ 5 บริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

5.1 ความหมายของการศึกษาเอกชนและสถานศึกษาเอกชน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการศึกษาเอกชนและสถานศึกษาเอกชนไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 (ราชกิจจานุเบกษา, 2551, หน้า 4-5) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาเอกชนและสถานศึกษาเอกชน หมายถึง

1. สถานศึกษาเอกชน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาโดยกำหนด จุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการจัดการศึกษา การวัดและ ประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2. สถานศึกษาเอกชน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาโดยมีความ ยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลา การวัดผลและ ประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา

3. สถานศึกษาเอกชน หมายถึง กิจกรรมการศึกษาที่เอกชนหรือองค์คณะบุคคลเป็นผู้จัดโดยใช้ทรัพยากรหลัก ทั้งที่เป็นคน ทุนทรัพย์และวัสดุอุปกรณ์ของภาคเอกชน และจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลประโยชน์อันจำกัดสำหรับบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ในการนี้หากจำนวนนักเรียนรวมกันทุกพลัดมากกว่า 7 คนขึ้นไป สถานศึกษานั้นได้ชื่อว่า สถานศึกษาเอกชนตามกฎหมาย

นันทวัน แจ่มสุข (2557, หน้า 177) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาเอกชนและสถานศึกษาเอกชน หมายถึง การศึกษาเอกชนเป็นการจัดการศึกษาที่เอกชนหรือคณะบุคคลเป็นผู้จัดโดยใช้ทรัพยากรหลักในการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการของภาคเอกชน จัดตั้งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเป็นผู้ให้การสนับสนุนด้านมาตรฐานคุณภาพของการจัดการศึกษาที่เน้นการรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา โดยมีโรงเรียนเอกชนเป็นหน่วยปฏิบัติ

5.2 ลักษณะการบริหารจัดการศึกษาเอกชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 26-28) ได้กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับการกำหนดลักษณะการบริหารจัดการศึกษาเอกชน ไว้ว่า

1. การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมี การกำกับติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และ ต้องปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับ สถานศึกษาของรัฐ
 2. ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา 18 (2) เป็นนิติบุคคล และมี คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน กรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการ ดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
 3. ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับ และทุกประเภท การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา การกำหนดนโยบายและแผนการจัด การศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่การศึกษา หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึง ผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชนโดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับฟังความ คิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณา ฯ
 4. ให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินกิจการ ได้โดยที่สละสามารถพัฒนาระบบบริหาร และการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่า ด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
 5. รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อน หรือการยกเว้น ภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชน ตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการ ให้สถานศึกษาเอกชนมี มาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้
- ดังนั้นการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนในปัจจุบันหลังจากที่ได้มี นโยบายปฏิรูปการศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ถูกเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ระบบโครงสร้าง ใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2545 และใน ส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่คอยกำกับ ดูแล สถานศึกษาเอกชนนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2545 อนุมัติให้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่า สังกัด

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลสำหรับเป็นหน่วยงานกลาง ในการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาเอกชนในระดับประเทศรวมทั้งได้เปลี่ยนชื่อเป็นสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยพามกฎกระทรวง เรื่องการแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 (ราชกิจจานุเบกษา, 2546, หน้า11-16) กำหนดให้สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. เป็นหน่วยงานในการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาเอกชน และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน
2. เสนอนโยบายยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน กำหนดกฎระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐานกลางในการจัดการศึกษาเอกชน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ การประกันคุณภาพ การวิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเอกชน
3. ดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนการศึกษาเอกชน การขุดหนุนการศึกษาเอกชน การคุ้มครองการทำงาน สิทธิประโยชน์ของครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเอกชน
4. เป็นศูนย์ส่งเสริมสนับสนุนข้อมูล และทะเบียนกลางทางการศึกษาเอกชนตลอดจนติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาเอกชน
5. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ซึ่งตามโครงสร้างนี้ ในส่วนภูมิภาคมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการในเรื่องต่างๆ รวมถึงดำเนินการในส่วนของการศึกษาเอกชนด้วย

จะเห็นได้ว่าตามโครงสร้างการบริหารจัดการกระทรวงศึกษาธิการ ที่เปลี่ยนแปลงใหม่นี้ทำให้หน่วยงานในส่วนกลางต้องลดบทบาทลง เหลือเพียงแต่คอยส่งเสริมสนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายเท่านั้น โดยที่การบริหารงานด้านวิชาการ หรือการจัดการเรียนการสอนจะมุ่งเน้นไปที่โรงเรียนเป็นหลัก ดังนั้นโรงเรียนจึงมีอิสระที่จะบูรณาการด้านวิชาการหรือการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง นับว่าเป็นโอกาสดีสำหรับโรงเรียนเอกชนที่ต่อไปจะมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาได้อย่างหลากหลาย สนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

สำหรับแนวทางในการจัดการศึกษาเอกชน ใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2551, 4-5) ซึ่งเป็นกฎหมายหลักในการบริหารในมาตรา 4 ได้แบ่งโรงเรียนเอกชนออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. โรงเรียนเอกชนในระบบ หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัด และประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาแน่นอน
2. โรงเรียนเอกชนนอกระบบ หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษา โดยมีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการ จัดการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จ การศึกษา

เมื่อพิจารณาถึงภารกิจในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 จะเห็นได้ว่าในส่วน of สถานศึกษาเอกชนนั้นมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษามากขึ้น คือ สถานศึกษาเอกชนสามารถที่จะจัดการศึกษาให้มีความหลากหลาย และครอบคลุม กิจกรรมการศึกษาต่าง ๆ ตามแนวทางของการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education) ซึ่งเป็นแนวคิดในภาพรวมของการจัดการศึกษาทั้งหมดที่เกิดจากการผสมผสาน ระหว่างการศึกษาในระบบ (Formal Education) การศึกษานอกระบบ (Non-formal Education) และการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) ที่จัดให้แก่บุคคลทุกช่วงวัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

5.3 การจัดการอาชีวศึกษาเอกชน

การจัดการอาชีวศึกษาตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 (ราชกิจจานุเบกษา, 2551, หน้า 3) มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือระดับ เทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับ การศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำ ความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากล และภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติ และมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพ โดยอิสระได้

รพีพรรณ วิสัยรักษ์ (2546, หน้า 24 อ้างถึงใน นันทวัน แจ่มสุข (2557, หน้า 56) กล่าวว่า การจัดการศึกษาของ ประเทศไทย เอกชนได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญ

ยิ่งในการแบ่งเบาภาระของรัฐมาโดยตลอด โดยเฉพาะในส่วนที่รัฐไม่สามารถจัดได้หรือจัดได้ไม่เพียงพอ ปัจจุบันเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้นรัฐกำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น และได้ทำแผนพัฒนาการศึกษาเอกชนระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2540 – 2554) จัดทำโดยสำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านบริหารการ จัดการ และด้านสนับสนุนการศึกษาเอกชน พบว่า ในด้านการบริหารและการจัดการ มุ่งเน้นให้มีการนำวิธีบริหาร และการจัดการสมัยใหม่และเป็นสากลมาใช้ ผู้บริหารการอาชีวศึกษาเอกชนจึงต้องปรับปรุงตนให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของมาตรฐาน และคุณภาพของโรงเรียน

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาที่จัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดเป็นรูปการศึกษาในระบบโรงเรียน ซึ่งก็คือหลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและหลักสูตรอาชีวศึกษา ปัจจุบันหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถนำมาจัดการเรียนการสอนได้มี 2 หลักสูตรคือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และได้แบ่งประเภทวิชาออกเป็น 10 ประเภทวิชา คือ

1. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ
2. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
3. ประเภทวิชาคหกรรม
4. ประเภทวิชาศิลปกรรม
5. ประเภทวิชาประมง
6. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
7. ประเภทวิชาเกษตรกรรม
8. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
9. ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
10. หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบสหสัมพันธ์ (Correlational Research) ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

1.1. การศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

- 2.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
 - 2.2.2 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
- 2.3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.4. การวิเคราะห์ข้อมูล
- 2.5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

- 3.1 การศึกษาแนวทางพัฒนา
- 3.2 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางพัฒนา

ระยะที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

การดำเนินงานในระยะนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1. การศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จากตำรา เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงประเด็นสรุป สังเคราะห์ และเรียบเรียงเนื้อหา เพื่อนำไปสังเคราะห์กรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และศึกษาหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561, หน้า 6-7) เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยยึดตามมาตรฐานอาชีวศึกษา 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 2) ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการมีส่วนร่วม และ 5) ด้านปัจจัยพื้นฐาน

ระยะที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษารองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 แห่ง จำนวน 449 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดสกลนคร, 2564, หน้า 37)

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 190 – 191) ได้จำนวน 205 คน แต่ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 227 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยวิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอน ดังนี้

2.1.2.1 กำหนดให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 20 แห่ง เป็นหน่วยสุ่ม

2.1.2.2 ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากทุกวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในข้อ 2.1.2.1 ซึ่งจะได้จำนวน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน

2.1.2.3 รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากทุกวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในข้อ 2.1.2.1 ซึ่งจะได้จำนวน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน

2.1.2.4 ครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้เกณฑ์ร้อยละ 45 ของจำนวนครูในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ตามข้อ 2.1.2.1 โดยการจับสลากแบบใส่คืน ซึ่งจะได้ครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวนครู 187 คน

ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 227 คน เป็น ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน และครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 187 คน ดังรายละเอียด ในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูผู้สอน ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดสกลนครจำแนกตามวิทยาลัย

รายชื่อวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ผู้ อำนวยการ	รอง ผู้ อำนวยการ	ครู ผู้ สอน	รวม	ผู้ อำนวยการ	รอง ผู้ อำนวยการ	ครู ผู้ สอน	รวม
1. วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิค เอเชีย	1	3	17	21	1	1	9	11
2. วิทยาลัยเทคโนโลยีวานร นิวาส	1	3	56	60	1	1	28	30
3. วิทยาลัยเทคโนโลยีภา ตะวันออกเฉียงเหนือสกลนคร	1	2	15	18	1	1	8	10
4. วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิค ภูพาน	1	4	20	25	1	1	10	12
5. วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหาร ธุรกิจพรรณนา	1	2	15	18	1	1	8	10
6. วิทยาลัยเทคโนโลยีการ โรงแรมและการท่องเที่ยว	1	1	14	16	1	1	7	9
7. วิทยาลัยเทคโนโลยี พัฒนวิชาการอากาศอำนวย	1	3	17	21	1	1	9	11
8. วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒน การบ้านม่วง	1	4	20	25	1	1	10	12
9. วิทยาลัยเทคโนโลยีภูมิภัทร บัณฑิต	1	3	16	20	1	1	8	10
10. วิทยาลัยเทคโนโลยีสีสว่าง แดนดิน	1	4	20	25	1	1	10	12

ตาราง 2 (ต่อ)

รายชื่อวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร	ประชากร (คน)				กลุ่มตัวอย่าง (คน)			
	ผู้อำนวย การ	รองผู้อำนวย การ	ครูผู้สอน	รวม	ผู้อำนวย การ	รองผู้อำนวย การ	ครูผู้สอน	รวม
11. วิทยาลัยอาชีวศึกษา สกลนครพัฒนศิลป์	1	3	15	19	1	1	8	10
12. วิทยาลัยอาชีวศึกษา อากาศอำนวย	1	4	18	23	1	1	9	11
13. วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิค วิชาชีพสกลนคร	1	3	18	22	1	1	9	11
14. วิทยาลัยอาชีวศึกษา เทคนิคธุรกิจสว่างแดนดิน	1	4	15	20	1	1	8	10
15. วิทยาลัยเทคโนโลยีพังโคน พาณิชย์การ	1	3	15	19	1	1	8	10
16. วิทยาลัยเทคโนโลยี แดนสยาม	1	4	15	20	1	1	8	10
17. วิทยาลัยเทคโนโลยี เอ็น-เทคบริหารธุรกิจ	1	3	14	18	1	1	7	9
18. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสกล เทคนิค	1	4	12	17	1	1	6	8
19. วิทยาลัยเทคโนโลยีไฮเทค สกลนคร	1	3	15	19	1	1	8	10
20. วิทยาลัยเทคโนโลยี พุทธรักษา	1	4	18	23	1	1	9	11
รวม	20	64	365	449	20	20	187	227

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของวิทยาลัย เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) มีรายละเอียด ดังนี้

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง
 - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.2 รองผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.3 ครู
2. วุฒิการศึกษา
 - 2.1 ปริญญาตรี
 - 2.2 ปริญญาโท
 - 2.3 ปริญญาเอก
3. ประสบการณ์ในการทำงาน
 - 3.1 น้อยกว่า 5 ปี
 - 3.2 5 ปี – 10 ปี
 - 3.3 11 ปี – 15 ปี
 - 3.4 มากกว่า 15 ปี
4. ขนาดของวิทยาลัย
 - 4.1 วิทยาลัยขนาดเล็ก (จำนวน 300 คน)
 - 4.2 วิทยาลัยขนาดกลาง (จำนวน 301 – 1,000 คน)
 - 4.3 วิทยาลัยขนาดใหญ่ (จำนวน 1,001 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเป็น 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย

1. การสร้างแรงบันดาลใจ
2. การกระตุ้นทางปัญญา
3. การให้ความสำคัญรายบุคคล
4. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5 ระดับ โดยมีความหมายและค่าน้ำหนัก ดังนี้

มากที่สุด

5 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ

4 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ

ปานกลาง

2 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ

น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร จำแนกเป็น 5 องค์ประกอบ
ประกอบด้วย

1. ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา
2. ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา
3. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านการมีส่วนร่วม
5. ด้านปัจจัยพื้นฐาน

ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) โดยมีความหมายและค่าน้ำหนัก ดังนี้

5 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.2.2.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนเพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสังเคราะห์แนวความคิด
แล้วร่างเป็นข้อคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเมื่อร่างเสร็จแล้วนำร่างแบบสอบถามที่สร้าง
ขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับ
ปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

2.2.2.3 นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ
พิจารณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ
ของแบบสอบถาม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามนั้นกับประเด็นหลัก
ของเนื้อหาตามวิธีการของ Rovinelli และ Hambleton (1978, pp. 34-35 อ้างถึงใน
พ่วงศรี วาณิชยวงศ์, 2556, หน้า 140) โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามขอบข่ายเนื้อหาที่ระบุไว้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามขอบข่ายเนื้อหาที่ระบุไว้

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามขอบข่ายเนื้อหาที่ระบุไว้

เสร็จแล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ

จุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติ
ของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ดังนี้

1) ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการบริหารการศึกษา หรือประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน

2) ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการบริหารการศึกษา หรือประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

3) ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการบริหารการศึกษา หรือประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

2.2.2.4 นำร่างแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแล้วมาพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 246) ถ้ามีข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) น้อยกว่า 0.50 ผู้วิจัยจะปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ เพื่อปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ และจัดพิมพ์เพื่อทดลองใช้ต่อไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระหว่าง 0.60–1.00 และคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครระหว่าง 0.60–1.00

2.2.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจอีกครั้ง

2.2.2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาและครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปคำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1) วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม และคัดเลือกข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.24 ขึ้นไป (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 485) ได้ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถาม

เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ 0.43–0.89 และคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครตั้งแต่ 0.40–0.84

2) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.87 และคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครเท่ากับ 0.89 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามสามารถนำไปใช้ได้

2.2.2.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

2.2.2.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 เสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครทำหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้

2.3.2 ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ไปยังวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครจำนวน 227 ฉบับ พร้อมกับขอความอนุเคราะห์วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครส่งแบบสอบถามคืน โดยผู้วิจัยได้แนบซองเปล่าพร้อมแสตมป์เจ้าหน้าที่ผู้วิจัย โดยแจ้งระยะเวลาส่งคืนภายใน 15 วัน และผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามออนไลน์เพื่อเก็บข้อมูลควบคู่กันด้วย

2.3.3 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม หากกรณีได้รับแบบสอบถามไม่ครบตามจำนวนในเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะติดต่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองเพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเป็นกรณีไป ทั้งนี้เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีข้อมูลถูกต้องสมบูรณ์และครบถ้วน โดยได้แบบสอบถามกลับคืน 227 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการหาค่าทางสถิติ ดังนี้

2.4.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาร้อยละ (Percentage)

2.4.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) แล้วนำค่าที่คำนวณได้มาแปลผลในรูปความสัมพันธ์ ดังนี้ (วาริ เฟิงส์วัสดี, 2551, หน้า 307)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ระดับความสัมพันธ์

0.70–1.00	ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.40–0.60	ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.10–0.30	ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

หากค่า r มีค่าเป็น (+) หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน

หากค่า r มีค่าเป็น (-) หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในลักษณะ
ผกผันกัน

2.4.4 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด
สกลนคร โดยใช้สถิติถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

2.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

2.5.1 สถิติพื้นฐาน

2.5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.5.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.5.2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.5.2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

2.5.2.2 การหาอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยวิธีการหา
สัมประสิทธิ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของเพียร์สัน

2.5.2.3 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient)

2.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

2.5.3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับมาก” ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) ในการทดสอบสมมติฐานทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2.5.3.2 สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับมาก” ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) ในการทดสอบสมมติฐานทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2.5.3.3 สมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
กับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครมีความสัมพันธ์
กันในทางบวก” ใช้การหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's correlation
coefficient)

2.5.3.4 สมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีอำนาจพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร” ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

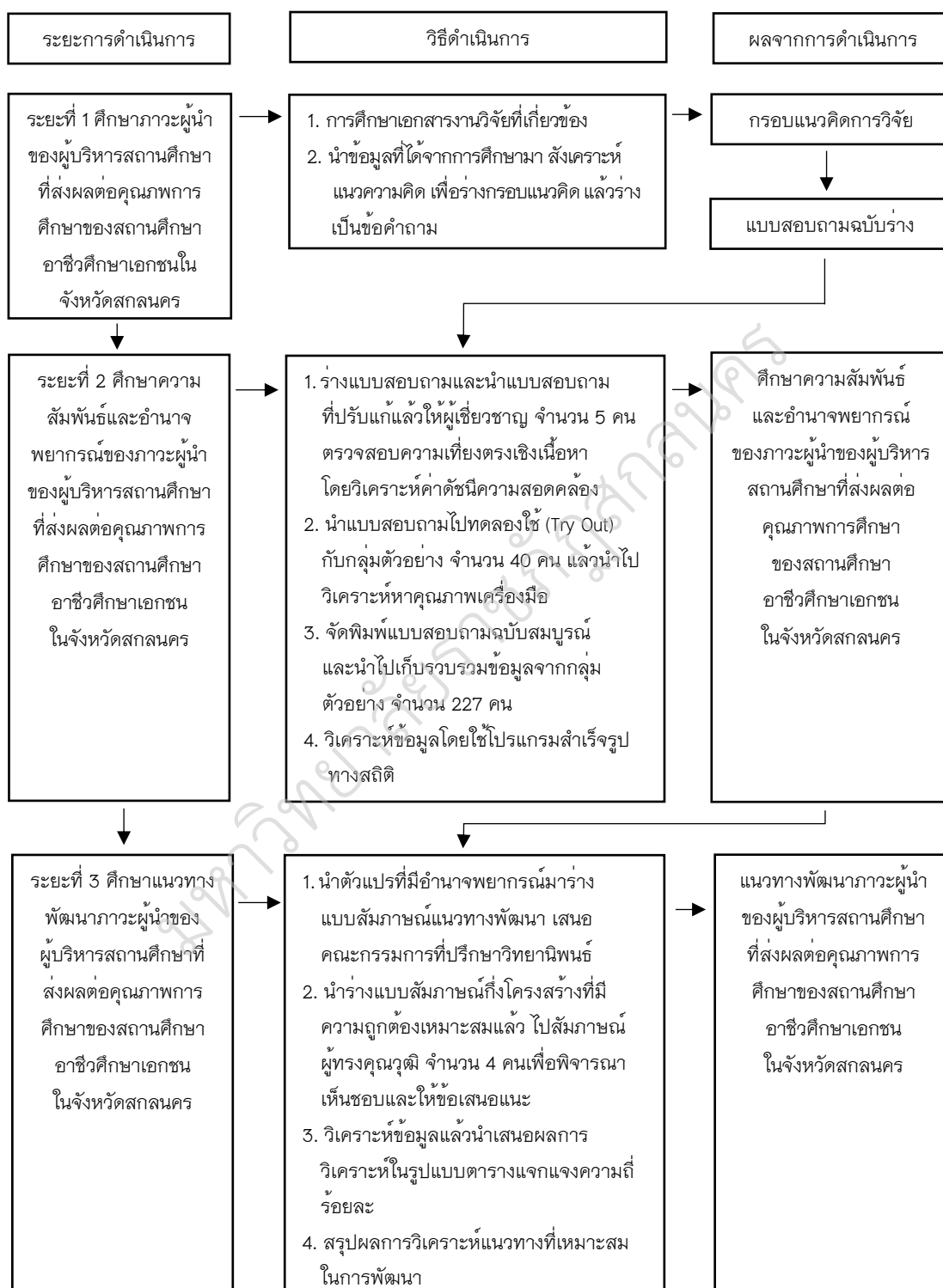
3.1 การศึกษาแนวทางพัฒนา

ผู้วิจัยได้หาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยนำผลการวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครได้ มาวางแผนพัฒนาโดยมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 คน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้ข้อเสนอแนะ โดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 75 หรือมีความถี่ 3 ขึ้นไป จากนั้นจึงจะนำเสนอการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

3.2 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางพัฒนา

ผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาแนวทางการพัฒนา จำนวน 4 คน (ภาคผนวก ค) มีคุณสมบัติเป็นผู้ชำนาญการ หรือรองผู้ชำนาญการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการบริหารการศึกษา หรือประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน

ระยะการดำเนินการวิจัย ดังแสดงในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แผนภาพแสดงระยะการวิจัย

ตาราง 3 แผนการดำเนินการวิจัย

ระยะการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา
ระยะที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการ ศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร	1. วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชน	เอกสารและ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง	เอกสารและ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง	การวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา	กรอบแนวคิด การวิจัย	เมษายน 2565 - พฤษภาคม 2565
ระยะที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์ และอำนาจพยากรณ์ ของภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการ ศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร	2. นำร่างแบบสอบถาม ที่ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการ ศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนให้ ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พิจารณา โดยเลือก (ร้อยละ 50 ขึ้นไป)	แบบสอบถาม การวิจัย	ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน	การวิเคราะห์เชิง เนื้อหา และหา ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)		พฤษภาคม 2565 - มิถุนายน 2565
	3. นำแบบสอบถาม ที่เสร็จเรียบร้อยแล้วไป ทดลอง (Try – Out) กับ กลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คนพร้อมทั้ง วิเคราะห์หาค่าความ (try-out) และจัดพิมพ์ เครื่องมือฉบับจริง เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป	แบบสอบถามชุด เสมือนจริงเพื่อ นำไปสู่ฉบับจริง	กลุ่มตัวอย่าง เสมือนที่นำ ข้อมูลไป (Try-Out)	การวิเคราะห์ คุณภาพ เครื่องมือ - ค่าอำนาจ จำแนก - ค่าความ เชื่อมั่น	แบบสอบถามที่ ตรงตามเนื้อหา ถูกต้องสมบูรณ์ พร้อมจัดพิมพ์ เพื่อเก็บข้อมูล	กรกฎาคม 2565 - สิงหาคม 2565
	4. ขอความอนุเคราะห์ จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร เพื่อขอเก็บข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับการวิจัย	แบบสอบถาม การวิจัยของ ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อ ตรวจสอบสมมติฐาน การวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง ที่เกี่ยวข้องใน การวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครู จำนวน 227 คน	-	ได้เก็บข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่างที่ ต้องการศึกษา	สิงหาคม 2565 - ตุลาคม 2565
	5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และอำนาจพยากรณ์ของ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ทางสถิติ	- ข้อมูลจาก แบบสอบถาม ที่ผู้ตอบแบบ สอบถามส่ง ให้ผู้วิจัย - โปรแกรม สำเร็จรูปใน	กลุ่มตัวอย่าง ที่เกี่ยวข้องใน การวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครู จำนวน 227 คน	- หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะ ผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของ สถานศึกษา อาชีวศึกษา	- ข้อมูลค่าเฉลี่ย และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของ สถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน	ตุลาคม 2565 - พฤศจิกายน 2565

ตาราง 3 (ต่อ)

ระยะการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา
ระยะที่ 2 (ต่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ และอำนาจพยากรณ์ ของภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการ ศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร				เอกชนในจังหวัด สกลนครและ คุณภาพการ ศึกษาของ สถานศึกษา อาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัด สกลนคร เป็นรายด้าน และโดยรวม - หาค่า สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน - การวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณ	ในจังหวัด สกลนคร และคุณภาพ การศึกษาของ สถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัด สกลนคร ทั้งราย ด้านและโดยรวม เพื่อสรุปผล และอภิปราย - ข้อมูลค่า สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน ระหว่างตัวแปร พยากรณ์และ ตัวแปรเกณฑ์ - ข้อมูลค่า อำนาจพยากรณ์ ของตัวแปร	
ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางพัฒนา ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของ สถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร	1. นำข้อมูลการวิเคราะห์ ที่มีอำนาจพยากรณ์มา ร่างเป็นแนวทางพัฒนา แล้วนำไปสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน เพื่อพิจารณา เห็นชอบ และให้ ข้อเสนอแนะ แล้วนำไป วิเคราะห์ข้อมูล	แบบสัมภาษณ์ แนวทางพัฒนา ชนิดเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย	ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน	การวิเคราะห์ ความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์ เนื้อหา	ข้อมูลการ วิเคราะห์ ในรูปแบบ ตารางแจกแจง ความถี่ ร้อยละ และข้อเสนอแนะ จากผู้ทรง คุณวุฒิ	ธันวาคม 2565 - มกราคม 2566
	2. สรุปผลการวิเคราะห์ แนวทางที่เหมาะสม ในการพัฒนา	-	-	-	แนวทาง ที่เหมาะสม ในการพัฒนา	กุมภาพันธ์ 2566 - มีนาคม 2566

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ (F-test)

SS แทน ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)

df แทน ความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
b	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์อยู่ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (ค่าอำนาจพยากรณ์)
Adj R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่เปลี่ยนจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระทีละตัว (ค่าอำนาจพยากรณ์ที่ปรับแก้แล้ว)
S.E.	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
S.E. _{est}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
Z'	แทน	คะแนนการพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครในรูปคะแนนมาตรฐาน
X	แทน	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
X_1	แทน	การสร้างแรงบันดาลใจ
X_2	แทน	การกระตุ้นทางปัญญา
X_3	แทน	การให้ความสำคัญรายบุคคล
X_4	แทน	การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
Y	แทน	คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
Y_1	แทน	ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา
Y_2	แทน	ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา
Y_3	แทน	ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
Y_4	แทน	ด้านการมีส่วนร่วม
Y_5	แทน	ด้านปัจจัยพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจาก

แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 227 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ความถี่และร้อยละ เพื่อแสดงสถานภาพของผู้ตอบ

แบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา
ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของวิทยาลัย ดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพการดำรง
ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของวิทยาลัย

ข้อที่	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง		
	- ผู้บริหารสถานศึกษา	20	8.81
	- รองผู้บริหารสถานศึกษา	20	8.81
	- ครู	187	82.38
	รวม	227	100.00
2	วุฒิการศึกษา		
	- ปริญญาตรี	176	77.53
	- ปริญญาโท	35	15.42
	- ปริญญาเอก	16	7.05
	รวม	227	100.00
3	ประสบการณ์ในการทำงาน		
	- น้อยกว่า 5 ปี	19	8.37
	- 5 ปี - 10 ปี	34	14.98

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	- 11 ปี - 15 ปี	118	51.98
	- มากกว่า 15 ปี	56	24.67
	รวม	227	100.00
4	ขนาดของวิทยาลัย		
	- วิทยาลัยขนาดเล็ก (จำนวน 300 คน)	42	18.50
	- วิทยาลัยขนาดกลาง (จำนวน 301 - 1,000 คน)	68	29.96
	- วิทยาลัยขนาดใหญ่ (จำนวน 1,001 คน ขึ้นไป)	117	51.54
	รวม	227	100.00

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 227 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.81 รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.81 และครู จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 82.38 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 77.53 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 15.42 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.05 ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.37 ประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปี - 10 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 14.98 ประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปี - 15 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 51.98 ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 24.67 ปฏิบัติงานในวิทยาลัยขนาดเล็ก จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 วิทยาลัยขนาดกลาง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 29.96 วิทยาลัยขนาดใหญ่ จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 51.54 ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

1.2.1 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 5

ตาราง 5 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
โดยรวมและรายด้าน

ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การสร้างแรงบันดาลใจ	4.50	0.36	มาก
2. การกระตุ้นทางปัญญา	4.46	0.29	มาก
3. การให้ความสำคัญรายบุคคล	4.50	0.46	มาก
4. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.45	0.33	มาก
เฉลี่ย	4.48	0.28	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การให้ความสำคัญรายบุคคล ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.46) การสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.36) การกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.29) และ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.33)

1.2.1.1 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 6

ตาราง 6 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้บุคลากรเป็นการกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์	4.43	0.54	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ด้านการสร้าง แรงบันดาลใจ	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
2	ผู้บริหารสถานศึกษาให้รางวัลในการเป็น การกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งานบรรลุ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์	4.49	0.51	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างทัศนคติที่ดีให้กับ บุคลากรเป็นการกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งาน บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์	4.58	0.52	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.50	0.36	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนคร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$,
S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ผู้บริหาร
สถานศึกษาสร้างทัศนคติที่ดีให้กับบุคลากรเป็นการกระตุ้นการทำงาน เพื่อให้งาน
บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.52) นอกนั้นอยู่
ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา
ให้รางวัลในการเป็นกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
อย่างสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.51) และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจใน
การทำงานให้บุคลากรเป็นการกระตุ้นการทำงาน เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย
ที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.54)

1.2.1.2 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยรวมและรายข้อ
ดังตาราง 7

ตาราง 7 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	ผลการวิเคราะห์		ระดับความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความตื่นตัวเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา	4.54	0.52	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา	4.48	0.56	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมสมองแก้ไขถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา	4.43	0.55	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับองค์กรเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา	4.47	0.56	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาทำสิ่งใหม่ๆในสถานศึกษาเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา	4.40	0.60	มาก
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มในทางสร้างสรรค์เป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา	4.49	0.56	มาก
7	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่วิจารณ์ความคิดผู้ตามเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา	4.44	0.60	มาก
8	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจและแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองอย่างถูกต้องเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา	4.44	0.57	มาก
เฉลี่ย		4.46	0.37	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความตื่นตัวเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.52) นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มในทางสร้างสรรค์ เป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.56) ผู้บริหารสถานศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.56) และ ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับองค์กรเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.56)

1.2.1.3 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการให้ความสำคัญรายบุคคล โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 8

ตาราง 8 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการให้ความสำคัญรายบุคคล โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการให้ความสำคัญรายบุคคล	ผลการวิเคราะห์		ระดับความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาแต่ละบุคคล ทำให้มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้ดีขึ้น	4.49	0.57	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรตรงตามความสามารถของบุคคล	4.50	0.56	มาก
เฉลี่ย		4.33	0.42	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ด้านการให้ความสำคัญรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรตรงตามความสามารถของบุคคล ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.56) และ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาแต่ละบุคคลทำให้มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.57)

1.2.1.4 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์โดยรวมและ
รายชื่อ ดังตาราง 9

ตาราง 9 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์โดยรวมและรายชื่อ

ข้อที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการมีอิทธิพล อย่างมีอุดมการณ์	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ผู้ตามไว้วางใจและเคารพ นับถือและสร้างความมั่นใจในตนเอง	4.47	0.56	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นธรรมใน การบริหารและปฏิบัติงาน	4.41	0.59	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจนในการ ปฏิบัติงานและออกคำสั่ง	4.48	0.54	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักบนความเป็นจริง ในการบริหารงาน	4.43	0.61	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักความถูกต้อง ทางจริยธรรมในการบริหารงาน	4.47	0.55	มาก
เฉลี่ย		4.45	0.33	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนคร ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจน

ในการปฏิบัติงานและออกคำสั่ง ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.54) ผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ผู้ตามไว้วางใจและเคารพนับถือและสร้างความมั่นใจในตนเอง ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.56) และผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักความถูกต้องทางจริยธรรมในการบริหารงาน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.55)

1.2.2 การวิเคราะห์ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 10

ตาราง 10 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
โดยรวมและรายข้อ

ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	4.44	0.33	มาก
2. ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา	4.47	0.32	มาก
3. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.49	0.34	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วม	4.42	0.39	มาก
5. ด้านปัจจัยพื้นฐาน	4.50	0.29	มาก
เฉลี่ย	4.46	0.21	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.29) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.34) ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.32) ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.33) และด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.39)

1.2.2.1 การวิเคราะห์ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	สถานศึกษามีการประเมินผู้เรียนที่เป็นผลมาจากการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ	4.48	0.58	มาก
2	ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะทางด้านวิชาชีพ	4.47	0.57	มาก
3	ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีการประยุกต์ใช้ทางด้านวิชาชีพ	4.45	0.56	มาก
4	ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน ความซื่อสัตย์ และการเสียสละเพื่อส่วนรวม	4.43	0.57	มาก
5	ผู้สำเร็จการศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถเป็นผู้ประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระได้	4.44	0.60	มาก
เฉลี่ย		4.44	0.33	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ดังนี้ สถานศึกษามีการประเมินผู้เรียนที่เป็นผลมาจากการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.58) ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะทางด้านวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.57) และ ผู้เรียนและผู้สำเร็จ การศึกษามีการประยุกต์ใช้ทางด้านวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.56)

1.2.2.2 การวิเคราะห์ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 12

ตาราง 12 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบให้กับนักเรียน	4.49	0.56	มาก
2	ครูผู้สอนจัดการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้กับนักเรียน	4.46	0.58	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา	4.48	0.54	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนส่งเสริมนักเรียนในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง	4.48	0.59	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสอนการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.45	0.57	มาก
เฉลี่ย		4.47	0.32	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ระดับระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.56) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนส่งเสริมนักเรียนในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.59) และ ผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.54)

1.2.2.3 การวิเคราะห์ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 13

ตาราง 13 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.42	0.58	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง	4.51	0.56	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.55	0.51	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร	4.46	0.57	มาก
เฉลี่ย		4.49	0.32	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.51) และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.56) นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.57) และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้จัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.58)

1.2.2.4 การวิเคราะห์ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 14

ตาราง 14 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
ด้านการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วม	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	สถานที่บุคคล และชุมชนต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วม กับสถานศึกษาถือเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีจิตอาสา	4.42	0.57	มาก
2	องค์กรต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ถือเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสา	4.39	0.59	มาก
3	สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม ด้วยการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียน การสอน เช่น การมอบทุนการศึกษา หรือ การมอบอุปกรณ์การเรียนการสอน	4.45	0.58	มาก
เฉลี่ย		4.42	0.39	มาก

จากตาราง 14 พบว่า ระดับระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมด้วยการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน เช่น การมอบทุนการศึกษา หรือการมอบอุปกรณ์การเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.29) สถานที่บุคคลและชุมชนต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วม กับสถานศึกษาถือเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.57) และองค์กรต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาถือเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.59)

1.2.2.5 การวิเคราะห์ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านปัจจัยพื้นฐานโดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 15

ตาราง 15 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
ด้านปัจจัยพื้นฐานโดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านปัจจัยพื้นฐาน	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	สถานศึกษามีสถานที่ อาคารเรียน ห้องเรียน ที่มีความพร้อมต่อการใช้งานเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และใช้งานของนักเรียน	4.48	0.56	มาก
2	สถานศึกษามีโรงฝึกงาน แหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งานเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และใช้งานของนักเรียน	4.52	0.56	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งานเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และใช้งานของนักเรียน	4.49	0.56	มาก
4	สถานศึกษามีการพัฒนาคูแลสภาพสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	4.48	0.55	มาก
5	สถานศึกษามีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่นไฟฟ้า น้ำประปา ระบบความปลอดภัย ระบบการสื่อสาร ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	4.50	0.54	มาก
6	สถานศึกษามีแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้หรือห้องสมุดให้เพียงพอต่อผู้เรียนหรือผู้ที่สนใจ	4.46	0.53	มาก
7	สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง สำหรับบริหารจัดการในสถานศึกษาและการเรียนรู้ต่อผู้เรียน	4.54	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.50	0.29	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ระดับระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านปัจจัยพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสำหรับบริหารจัดการในสถานศึกษาและการเรียนรู้ต่อผู้เรียน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.50) และสถานศึกษามีโรงฝึกงาน แหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งานเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ และใช้งานของนักเรียน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.56) นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับดังนี้ สถานศึกษามีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ระบบความปลอดภัย ระบบการสื่อสารให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.54) สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งานเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และใช้งานของนักเรียน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.56) และ สถานศึกษามีสถานที่ อาคารเรียน ห้องเรียน ที่มีความพร้อมต่อการใช้งานเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และใช้งานของนักเรียน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.56)

1.2.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
ดังตาราง 16

ตาราง 16 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅
X	1.000										
X ₁	0.762**	1.000									
X ₂	0.794**	0.556**	1.000								
X ₃	0.744**	0.319**	0.407**	1.000							
X ₄	0.804**	0.539**	0.627**	0.410**	1.000						
Y	0.781**	0.630**	0.734**	0.467**	0.651**	1.000					
Y ₁	0.674**	0.554**	0.625**	0.431**	0.518**	0.713**	1.000				
Y ₂	0.625**	0.498**	0.812**	0.341**	0.551**	0.785**	0.555**	1.000			
Y ₃	0.652**	0.533**	0.265**	0.412**	0.542**	0.770**	0.598**	0.489**	1.000		
Y ₄	0.484**	0.422**	0.440**	0.367**	0.412**	0.728**	0.473**	0.448**	0.359**	1.000	
Y ₅	0.620**	0.441**	0.636**	0.379**	0.522**	0.793**	0.538**	0.588**	0.587**	0.436**	1.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .781$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การกระตุ้นทางปัญญา (X_2) กับด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา (Y_2) ($r = .813$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ การสร้างแรงบันดาลใจ (X_1) กับการให้ความสำคัญรายบุคคล (X_3) ($r = .319$)

1.2.4 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ดังตาราง 17-18

ตาราง 17 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
Regression	4	9.778	2.464	102.959*	.000
Residual	223	105.152	.124		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร	R	R ²	Adj R ²	b	S.E.	β	t	Sig
การสร้างแรงบันดาลใจ (X_1)	.827	.711	.704	.275	.031	.137	17.510**	.000
การกระตุ้นทางปัญญา (X_2)	.858	.757	.726	.307	.028	.214	9.904**	.000

ตาราง 18 (ต่อ)

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร	R	R ²	Adj R ²	b	S.E.	β	t	Sig
การให้ความสำคัญราย บุคคล (X ₃)	.832	.768	.739	.197	.024	.126	7.715**	.000
การมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์ (X ₄)	.881	.788	.757	.153	.021	.102	4.978**	.000
ค่าคงที่	-	-	-	.977	.154	-	3.827**	.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17-18 พบว่า มี 4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การสร้างแรงบันดาลใจ (X₁) การกระตุ้นทางปัญญา (X₂) การให้ความสำคัญรายบุคคล (X₃) และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X₄) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 78.80 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .757 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .154

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = .977 + .307X_2 + .275X_1 + .197X_3 + .153X_4$$

และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'y = .214X_2 + .137X_1 + .126X_3 + .102X_4$$

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยนำภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครได้มาหาแนวทางพัฒนา ดังตาราง 19

ตาราง 19 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด สกลนคร	ตัวแปรส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนใน จังหวัดสกลนคร	สรุปผล
X ₁	การสร้างแรงบันดาลใจ	√	ควรพัฒนา
X ₂	การกระตุ้นทางปัญญา	√	ควรพัฒนา
X ₃	การให้ความสำคัญรายบุคคล	√	ควรพัฒนา
X ₄	การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	√	ควรพัฒนา

หมายเหตุ √ หมายถึง มีอำนาจในการพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

× หมายถึง ไม่มีอำนาจในการพยากรณ์คุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

จากตาราง 19 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ได้แก่ การสร้างแรง
บันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การให้ความสำคัญรายบุคคล และการมีอิทธิพลอย่าง
มีอุดมการณ์ ดังนั้นจึงต้องหาแนวทางในการพัฒนา

การหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครนั้น ผู้วิจัยได้นำผลการ
วิเคราะห์ดังกล่าวไปร่างแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด
สกลนครแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นนำไปเก็บข้อมูลด้วย
การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน (ภาคผนวก ค) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ หรือ
รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการ
บริหารการศึกษา หรือประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน

ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ดังตาราง 20-23

ตาราง 20 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ความถี่	ร้อยละ
การสร้างแรงบันดาลใจ		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเป็นแบบอย่างให้กับครูและบุคลากรในการฝึกแก้ปัญหา	4	100
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองเสมอ	4	100
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวอย่างในการอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	4	100
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนให้บรรลุเป้าหมาย	4	100
5. ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นจิตวิญญาณของครูให้มีชีวิตชีวาอยู่เสมอ ๆ	4	100

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างแรงบันดาลใจที่ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์ 6 ธันวาคม 2565)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างทัศนคติ วิสัยทัศน์ที่ดีต่อบุคลากรทุกคน เพื่อไม่เป็นการขัดแย้งกันในสถานศึกษา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 ธันวาคม 2565)

“...ทุกคนในสถานศึกษาจะต้องให้เกียรติกัน และช่วยเหลือกันในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกระตุ้นการทำงานของบุคลากรโดยการใช้คำพูดที่สุภาพให้รางวัลและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากร...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565)

ตาราง 21 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร	ความถี่	ร้อยละ
การกระตุ้นทางปัญญา		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบริหารจัดการและมีการทำงาน ที่เป็นกระบวนการ	4	100
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น ในการแก้ปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ	4	100
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีลักษณะสำคัญในการคิดและ แก้ปัญหาที่เป็นระบบ	4	100
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นถึงวิธีการและ แนวทางในการแก้ปัญหา	4	100
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผลและ ข้อมูลหลักฐาน	4	100

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...ผู้บริหารต้องมีความตื่นตัวและตระหนักกับปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่เสมอเพื่อแก้ไข
ปัญหาได้ตรงจุดและทันทางที่...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์ 6 ธันวาคม 2565)

“...ผู้บริหารต้องมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการทำงาน เพื่อเป็นบุคคล
ตัวอย่างแก่บุคลากรในสถานศึกษา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 ธันวาคม 2565)

“...ผู้บริหารต้องบริหารงาน ทำงาน และ แก้ไขงานอย่างเป็นระบบเพื่อไม่ให้
เกิดปัญหาต่อสถานศึกษา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565)

“...บุคลากรในสถานศึกษาต้องมีความตื่นตัวเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้นและมีการ
เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหาย่างถูกต้อง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565)

ตาราง 22 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษา ด้านการให้ความสำคัญรายบุคคล ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการให้ความสำคัญ รายบุคคล ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ความถี่	ร้อยละ
การให้ความสำคัญรายบุคคล		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดการหรือทำงานโดยคำนึง ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4	100
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นพี่เลี้ยงในการสอนงานและให้ คำแนะนำกับผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล	4	100
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของผู้รวม งานอย่างสม่ำเสมอ	4	100
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของ ความสามารถของแต่ละบุคคล	4	100
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระจายอำนาจโดยการมอบหมาย งานให้ผู้ร่วมงานตามความเหมาะสม	4	100

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...ผู้บริหารต้องพัฒนาบุคลากรทุกคนตามความสามารถ เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์ 6 ธันวาคม 2565)

“...ผู้บริหารต้องมองเห็นความสามารถในแต่บุคคลเพื่อที่จะจัดมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 ธันวาคม 2565)

“...ผู้บริหารต้องมีแนวทางส่งเสริมความสามารถรายบุคคลให้บุคลากรในสถานศึกษา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565)

“...ผู้บริหารต้องส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นธรรมชาติตรงตามความสามารถเพื่อเป็นผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565)

ตาราง 23 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ความถี่	ร้อยละ
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานทำให้ครูยอมรับนับถือเชื่อมั่น ศรัทธา และภาคภูมิใจ	4	100
2. ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจในความเป็นผู้นำจากครูในการปฏิบัติงานตามหน้าที่	4	100
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความทุ่มเทกับการปฏิบัติงานสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับครู	4	100

ตาราง 23 (ต่อ)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่าง มีอุดมการณ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ความถี่	ร้อยละ
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (ต่อ)		
4. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับค่านิยมและมีความ เชื่อมั่นในตนเองเป็นตัวอย่างให้กับครูในการปฏิบัติงาน	4	100
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน ให้แก่ครูในการปฏิบัติงานและให้ยึดหลักศีลธรรมจริยธรรม	4	100

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...ผู้บริหารต้องมีความเป็นธรรมต่อบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์ 6 ธันวาคม 2565)

“...ผู้บริหารต้องมีความถูกต้อง ชัดเจนมีความน่าเคารพเพื่อเป็นแบบอย่าง
ที่ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 ธันวาคม 2565)

“...ผู้บริหารต้องสร้างความน่าเชื่อถือ น่าเคารพ ยึดหลักความถูกต้องในการ
ปฏิบัติงานกับครูและบุคลากร...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2565)

“...ผู้บริหารต้องยึดหลักความเป็นจริงชัดเจนและเป็นกลางเพื่อให้บุคลากรมี
ความไว้วางใจ และเคารพนับถือในตัวผู้บริหารสถานศึกษา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2565)

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนครจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน มาสรุปเพื่อกำหนด
แนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเป็นแบบอย่างให้กับครูและบุคลากรในการฝึกแกว่บวก

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองเสมอ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวอย่างในการอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนให้บรรลุเป้าหมาย

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นจิตวิญญาณของครูให้มีชีวิตชีวาอยู่เสมอ ๆ

1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างแรงบันดาลใจที่ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างทัศนคติ วิสัยทัศน์ที่ดีต่อบุคลากรทุกคนเพื่อไม่เป็นการขัดแย้งกันในสถานศึกษา

1.8 ทุกคนในสถานศึกษาจะต้องให้เกียรติกัน และช่วยเหลือกันในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

1.9 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกระตุ้นการทำงานของบุคลากร โดยการใช้คำพูดที่สุภาพให้รางวัลและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากร

2. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการกระตุ้นทางปัญญา

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบริหารจัดการและมีการทำงานที่เป็นกระบวนการ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีลักษณะสำคัญในการคิดและแก้ปัญหาที่เป็นระบบ

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นถึงวิธีการและ
แนวทางในการแก้ปัญหา

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผลและข้อมูล
หลักฐาน

2.6 ผู้บริหารต้องมีความตื่นตัวและตระหนักกับปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ
เพื่อแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดและทันเวลาที่

2.7 ผู้บริหารต้องมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการทำงาน เพื่อเป็น
บุคคลตัวอย่างแก่บุคลากรในสถานศึกษา

2.8 ผู้บริหารต้องบริหารงาน ทำงาน และ แก้ไขงานอย่างเป็นระบบ
เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อสถานศึกษา

2.9 บุคลากรในสถานศึกษาต้องมีความตื่นตัวเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น
และมีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการให้ความสำคัญ
รายบุคคล

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดการหรือทำงานโดยคำนึงถึงความ
แตกต่างระหว่างบุคคล

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นพี่เลี้ยงในการสอนงานและให้คำแนะนำ
กับผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล

3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของผู้ร่วมงาน
อย่างสม่ำเสมอ

3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของความสามารถของ
แต่ละบุคคล

3.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระจายอำนาจโดยการมอบหมายงานให้
ผู้ร่วมงานตามความเหมาะสม

3.6 ผู้บริหารต้องพัฒนาบุคลากรทุกคนตามความสามารถ เพื่อให้งาน
บรรลุตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

3.7 ผู้บริหารต้องมองเห็นความสามารถในแต่บุคคลเพื่อที่จะจัด
มอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม

3.8 ผู้บริหารต้องมีแนวทางส่งเสริมความสามารถรายบุคคลให้บุคลากร
ในสถานศึกษา

3.9 ผู้บริหารต้องส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นธรรมชาติตรงตาม
ความสามารถเพื่อเป็นผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่

4. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการให้ความสำคัญ
รายบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานทำให้ครูยอมรับนับถือ
เชื่อมั่น ศรัทธา และภาคภูมิใจ

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจในความเป็นผู้นำจากครู
ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความทุ่มเทกับการปฏิบัติงานสามารถ
เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับครู

4.4 ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับค่านิยมและมีความเชื่อมั่น
ในตนเองเป็นตัวอย่างให้กับครูในการปฏิบัติงาน

4.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานให้แก่
ครูในการปฏิบัติงานและให้ยึดหลักศีลธรรมจริยธรรม

4.6 ผู้บริหารต้องมีความเป็นธรรมต่อบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียม

4.7 ผู้บริหารต้องมีความถูกต้อง ชัดเจนมีความน่าเคารพเพื่อเป็น
แบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษา

4.8 ผู้บริหารต้องยึดหลักความเป็นจริงชัดเจนและเป็นกลาง
เพื่อให้บุคลากรมีความไว้วางใจ และเคารพนับถือในตัวผู้บริหารสถานศึกษา

4.9 ผู้บริหารต้องสร้างความน่าเชื่อถือ น่าเคารพ ยึดหลักความถูกต้อง
ในการปฏิบัติงานกับครูและบุคลากร

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) องค์ประกอบและระดับของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร 2) ระดับของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร 4) อำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร และ 5) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัยกำหนดไว้ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครมีความสัมพันธ์กันในทางบวก และ 4) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยศึกษาหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร จากตำรา เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงประเด็นสรุปสังเคราะห์ และเรียบเรียงเนื้อหา เพื่อนำไปสังเคราะห์กรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ และร้อยละ

ระยะที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาและ

ครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 227 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r) และสถิติถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยนำภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครได้มาวางแผนทางพัฒนาแล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 คน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
2. คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การสร้างแรงบันดาลใจ (x_1) การกระตุ้นทางปัญญา (x_2) การให้ความสำคัญรายบุคคล (x_3) และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (x_4) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 78.80

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = .977 + .307X_2 + .275X_1 + .197X_3 + .153X_4$$

และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'y = .214X_2 + .137X_1 + .126X_3 + .102X_4$$

5. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการสร้างแรง บันดาลใจ

5.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเป็นแบบอย่างให้กับครูและ บุคลากรในการดิ้นรน

5.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากร เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองเสมอ

5.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวอย่างในการอุทิศตนเพื่อประโยชน์ ส่วนรวม

5.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นในการพัฒนาสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนให้บรรลุเป้าหมาย

5.1.5 ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นจิตวิญญาณของครูให้มีชีวิตชีวา อยู่เสมอ ๆ

5.1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างแรงบันดาลใจที่ดีต่อบุคลากร ในสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

5.1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างทัศนคติ วิสัยทัศน์ที่ดีต่อ บุคลากรทุกคนเพื่อไม่เป็นการขัดแย้งกันในสถานศึกษา

5.1.8 ทุกคนในสถานศึกษาจะต้องให้เกียรติกัน และช่วยเหลือกัน ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

5.1.9 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกระตุ้นการทำงานของบุคลากร โดยการ ใช้คำพูดที่สุภาพไพเราะและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากร

5.2. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการกระตุ้น ทางปัญญา

5.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบริหารจัดการและมีการทำงาน ที่เป็นกระบวนการ

5.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ

5.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีลักษณะสำคัญในการคิดและแก้ปัญหาที่เป็นระบบ

5.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นถึงวิธีการและแนวทางในการแก้ปัญหา

5.2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ปัญหาคายใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน

5.2.6 ผู้บริหารต้องมีความตื่นตัวและตระหนักกับปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่เสมอเพื่อแก้ไขปัญหาคายตรงจุดและทันท่วงที

5.2.7 ผู้บริหารต้องมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการทำงาน เพื่อเป็นบุคคลตัวอย่างแก่บุคลากรในสถานศึกษา

5.2.8 ผู้บริหารต้องบริหารงาน ทำงาน และ แก้ไขงานอย่างเป็นระบบเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อสถานศึกษา

5.2.9 บุคลากรในสถานศึกษาต้องมีความตื่นตัวเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหาคายถูกต้อง

5.3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการให้ความสำคัญรายบุคคล

5.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดการหรือทำงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นพี่เลี้ยงในการสอนงานและให้คำแนะนำกับผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล

5.3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ

5.3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของความ สามารถของแต่ละบุคคล

5.3.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระจายอำนาจโดยการ

มอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานตามความเหมาะสม

5.3.6 ผู้บริหารต้องพัฒนาบุคลากรทุกคนตามความสามารถ
เพื่อให้งาน บรรลุตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

5.3.7 ผู้บริหารต้องมองเห็นความสามารถในแต่ละบุคคลเพื่อที่จะจัด
มอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม

5.3.8 ผู้บริหารต้องมีแนวทางส่งเสริมความสามารถรายบุคคลให้
บุคลากรในสถานศึกษา

5.3.9 ผู้บริหารต้องส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นธรรม
ตรงตามความสามารถเพื่อเป็นผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่

5.4. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล
ต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการให้
ความสำคัญรายบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

5.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานทำให้ครูยอมรับนับถือ
เชื่อมั่น ศรัทธา และภาคภูมิใจ

5.4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจในความเป็นผู้นำ
จากครูในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

5.4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความทุ่มเทกับการปฏิบัติงาน
สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับครู

5.4.4 ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับค่านิยมและ
มีความเชื่อมั่นในตนเองเป็นตัวอย่างให้กับครูในการปฏิบัติงาน

5.4.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน
ให้แก่ครูในการปฏิบัติงานและให้ยึดหลักศีลธรรมจริยธรรม

5.4.6 ผู้บริหารต้องมีความเป็นธรรมต่อบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียม

5.4.7 ผู้บริหารต้องมีความถูกต้อง ชัดเจนมีความน่าเคารพเพื่อ
เป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษา

5.4.8 ผู้บริหารต้องยึดหลักความเป็นจริงชัดเจนและเป็นกลาง
เพื่อให้บุคลากรมีความไว้วางใจ และเคารพนับถือในตัวผู้บริหารสถานศึกษา

5.4.9 ผู้บริหารต้องสร้างความน่าเชื่อถือ น่าเคารพ ยึดหลัก
ความถูกต้องในการปฏิบัติงานกับครูและบุคลากร

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและมีมาตรฐานนั้น คงปฏิเสธไม่ได้ว่าส่วนหนึ่งนั้นต้องมาจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวหลักในการดำเนินการเพื่อสร้างคุณภาพของการศึกษาในสถานศึกษา เพราะสถานศึกษาเป็นที่พักพิงและจัดการ ศึกษาให้แก่คนในชาติ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นทั้งผู้นำทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ภาวะผู้นำและใช้ความสามารถในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ภาวะผู้นำจึงส่งผลต่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาอย่างมาก ผู้บริหารที่รู้จักใช้ภาวะผู้นำก็สามารถนำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จ และส่งผลต่อประสิทธิภาพของการศึกษา ภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวิน อ่อนละออ (2553, หน้า 128) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ศศิวิมล สุขทนารักษ์ (2554, หน้า 13) ได้ศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การให้ความสำคัญรายบุคคล การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 การให้ความสำคัญรายบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้เพราะ ในการจะพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน

ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องคำนึงถึงการใช้คนให้เหมาะกับงาน เพื่อลดปัญหาการทำงานที่ไม่ถนัดและเหมาะสมกับความสามารถ ส่งเสริมพัฒนาแต่ละบุคคลทำให้มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนการร่วมกันหาแนวทางพัฒนาคุณภาพของบุคลากรให้ตรงตามความถนัดและความสามารถของบุคคลด้วย สอดคล้องกับ ฐิติภรณ์ อุทัย (2564, หน้า 191-204) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดจังหวัดปทุมธานี กล่าวว่า ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลควรมีปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรภายในโรงเรียนคอยให้คำแนะนำปรึกษาความช่วยเหลือและส่งเสริมบุคลากร ดังนั้น จึงทำให้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการให้ความสำคัญรายบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวีน อ่อนละอ (2553, หน้า 222) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย พบว่า การคำนึงถึงเอกัตถบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ บุญยะสิต ยศธิวงศา (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสระหว้านะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมุ่งหาความสัมพันธ์เป็นรายบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 การสร้างแรงบันดาลใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการจะพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเอกชน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องให้รางวัลในการเป็นการกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์ สร้างทัศนคติที่ดีให้กับบุคลากรเป็นการกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย มีแนวคิด วิสัยทัศน์และทฤษฎีในการบริหารงานแสดงให้เห็นเป็นปรากฏเป็นที่ประจักษ์ ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นของผู้ได้บังคับบัญชาและแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแน่วแน่เพื่อการพัฒนางานให้ออกมาดีที่สุด ดังนั้น จึงทำให้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลิปพนธ์ มั่งอะนะ และคณะ (2560, หน้า 300-301) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างแรงบันดาลใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ เกศสุตา วรรณสินธ์ (2562, หน้า 82) ได้ศึกษาภาวะผู้นำ

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่าสภาพปัจจุบันภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างแรงบันดาลใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 การกระตุ้นทางปัญญาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความตื่นตัวเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการกระตุ้นทางปัญญาตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับองค์กร มีความคิดริเริ่มในทางสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการคิดต่อกิจกรรมของชุมชนอยู่เสมอ ไม่วิจารณ์ความคิดผู้ตาม ตลอดจนการเข้าใจและแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองอย่างถูกต้องและนำมาถอดบทเรียนร่วมกัน ดังนั้น จึงทำให้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการกระตุ้นทางปัญญาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิปปนนท์ มั่งอะนะ และคณะ (2560, หน้า 300-301) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกระตุ้นทางปัญญาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ลักขณา ลักเข็มหาร (2563, หน้า 66-67) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารด้านการกระตุ้นทางปัญญาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำให้ผู้ตามไว้วางใจและเคารพนับถือและสร้างความมั่นใจในตนเอง มีความเป็นธรรมในการบริหารและปฏิบัติงาน มีความชัดเจนในการปฏิบัติงานและออกคำสั่ง ยึดหลักบนความเป็นจริงในการบริหารงาน และยึดหลักความถูกต้องทางจริยธรรมในการบริหารงาน ตลอดจนการแสดงถึงความมุ่งมั่นทุ่มเทในการปฏิบัติงานอย่างเอาใจจริงเอาร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายแท้จริงของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รู้จักเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน รวมไปถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้น จึงทำให้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิปปนนท์ มั่งอะนะ และคณะ (2560, หน้า 302) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในถิ่นทุรกันดารบน

เขตพื้นที่สูง พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ลักขณา สักเข้มหาร (2563, หน้า 66-67) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุนิตกรรณ์ อุทรัพย์ (2564, หน้า 201) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัด จังหวัดปทุมธานี พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการ มีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะว่า การจัดการศึกษาอาชีวศึกษานั้น ผู้เรียน จำเป็นต้องนำความรู้ทางทฤษฎีที่เรียนกับสถานศึกษาไปใช้ประยุกต์เข้ากับภาคปฏิบัติ ในสถานศึกษาได้ทันที ไม่ต้องรอให้จบการศึกษา เป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้เองแท้ ทำให้นักเรียน นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการ ของสถานประกอบการเพราะนักเรียน นักศึกษา ฝึกอาชีพจริงอยู่ในสถานประกอบการ อยู่แล้วจึงมีโอกาที่จะได้ทำงานสูง และต้องมีคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะ เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามมาตรฐานทางการศึกษามีความสอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดการศึกษา ของภาครัฐและตรงกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันและอนาคต จึงทำให้คุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราพร เจริญชัย (2558, หน้า 226) ได้ศึกษา ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับ บุญยะสิต ยดธิวงศา (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำ ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครู สะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ผลสำเร็จในการประกัน คุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ รัตนา ดวงแก้ว (2559, หน้า 11) ที่กล่าวว่า คุณภาพการศึกษายังเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณลักษณะของการจัดการศึกษาที่มี

มาตรฐานทำให้เกิดผลอย่างยั่งยืนแก่ผู้เรียน ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรและสามารถสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน หรืออาจกล่าวได้ว่าคุณภาพการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้คุณภาพของผู้เรียนดังกล่าวเกิดจากความร่วมมือของทุก ๆ ฝ่าย ทั้งหน่วยงานระดับนโยบายและระดับปฏิบัติมีระบบการบริหารที่ได้มาตรฐานและโดยเฉพาะระดับปฏิบัติ ซึ่งรวมไปถึงสถานศึกษามีระบบการเรียนการสอนที่ลงถึงระดับห้องเรียนอย่างมีคุณภาพ อันเป็นผลมาจากการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารและครูมืออาชีพ รวมทั้งมีคณะกรรมการสถานศึกษาที่ให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา และด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านปัจจัยพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะว่าการจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษานั้น สิ่งหนึ่งที่สำคัญคือการอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งด้านสถานที่ อาคารเรียน ห้องเรียน โรงฝึกงาน แหล่งการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่อยู่ในสภาพพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งาน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และใช้งานของนักเรียน มีการพัฒนาดูแลสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ระบบความปลอดภัย หรือระบบการสื่อสาร และมีแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หรือห้องสมุดให้เพียงพอต่อผู้เรียนที่สนใจ มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสำหรับบริหารจัดการในสถานศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนมีการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อรับผิดชอบงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอต่อความต้องการจำเป็นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้นจึงทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านปัจจัยพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2562, หน้า 34) ที่ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไว้ว่า ควรจัดการศึกษาให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ

เพื่อการดำรงชีวิตตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม ท้องถิ่น วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการปฏิบัติงานจริงตามความพร้อมและศักยภาพของสถานศึกษา และจัดการศึกษาโดยการระดมทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพย์สินและบุคลากร ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กร เอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น รวมทั้งความร่วมมือในการจัดกิจกรรมและ การจัดการทุนเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา เพื่อจัดหา สิ่งจำเป็นพื้นฐานในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ อมรรัตน์ เชิงหอม (2558, หน้า 198–199) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบ การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน พบว่า องค์กรประกอบ ด้านสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ และสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะว่า ในการจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษานั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ อย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ หรือปรับปรุงรายวิชา หรือปรับปรุง รายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม และมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะที่เหมาะสมกับตลาดแรงงาน และความก้าวหน้าของโลกอนาคต ดังนั้น จึงทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561, หน้า 25) ที่ได้เสนอให้สถานศึกษามีการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้เป็น หลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ มีการส่งเสริมให้สาขาวิชาหรือสาขางานได้รับการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรรถพร ไชยปัญญา (2556, หน้า 122) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทีม ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอมรรัตน์ เชิงหอม (2558, หน้า 198–199) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผล ต่อคุณภาพนักเรียน พบว่า องค์กรประกอบด้านหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะว่า ในการจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษานั้น บุคลากรวิชาชีพ ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน ส่งเสริมเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ให้นักเรียนเป็นบุคลากรการวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาและบุคลากรศึกษา ในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้ ตลอดจนมีการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานตำแหน่ง สายงานครูผู้สอน เช่น การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการชั้นเรียน และการพัฒนาตนเองและ พัฒนาวิชาชีพ ดังนั้น จึงทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัทราภา วงศ์พันธ์ (2560, หน้า 169-170) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล การทำงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับนเรศ ปุ่บุตรชา (2561, หน้า 247-248) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของสมรรถนะครู ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สมรรถนะ ครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะว่า สถานศึกษามีการประเมินสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ มีทักษะและการประยุกต์ใช้ด้านวิชาชีพ มีคุณธรรมด้านการทำงาน ความซื่อสัตย์ และการเสียสละเพื่อส่วนรวม และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ เช่น ผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถเป็นผู้ประกอบการหรือ ประกอบอาชีพอิสระได้ ตลอดจนการดำรงชีวิต สามารถอยู่รวมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามมาตรฐานทางการศึกษามีความสอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดการศึกษา ของภาครัฐและตรงกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น จึงทำให้ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรพล พิมพ์สอน (2557, หน้า 156) ได้ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 51 พบว่า สภาพของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ กมลชนก ศรีสุตา (2564, หน้า 204–206) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพ ผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้เรียนและด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะว่า บุคคล ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วม กับสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสา ที่จะสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม รวมถึงการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการเรียน การสอน เช่น ทุนการศึกษา วัสดุ อุปกรณ์ และมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อการ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง บุคคล ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรม ใดกิจกรรมหนึ่งอาจเป็นการเข้าร่วมแบบทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้และยังเป็นวิธีการที่ผู้นำ สามารถนำมาปรับปรุงใช้ในการจูงใจและสร้างขวัญ กำลังใจแก่บุคลากร เป็นกลยุทธ์ที่จะ ช่วยให้มีแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้น การเข้าไปมี ส่วนร่วมยังทำให้บุคลากรเกิดทัศนะ ต่อการบริหารงานขององค์กรดีขึ้น ส่งผลให้บุคลากร เกิดความพอใจในการทำงาน เกิดความผูกพันต่อหน่วยงานและภารกิจที่ตนเองมีส่วนร่วม มีแรงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ ในชีวิตการทำงาน ดังนั้น จึงทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561, หน้า 35–38) ที่เสนอว่า การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาจำเป็นต้องให้สถานประกอบการ บุคคล ชุมชน องค์กร ต่าง ๆ มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาและระบบทวิภาคี มีการระดมทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษา และส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีจิตอาสาโดยใช้วิชาชีพสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน และสังคม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฏฐรัตน์ ทักษวา (2557, หน้า 28) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

พบว่า การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับนุสรา วงศ์จันทร์ (2557, หน้า 81) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการ บริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .781 ทั้งนี้อาจเพราะว่า คุณภาพของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารภายใน สถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและทำงานร่วมกับบุคลากร โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจมีความพอใจและมีความสุขในการ ทำงาน การบริหารวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพนั้นมักขึ้นอยู่กับลักษณะผู้นำของ ผู้บริหารวิทยาลัยเป็นสำคัญผู้บริหารวิทยาลัยจะต้องมีภาวะผู้นำและการใช้อำนาจ ของผู้บริหารในการใช้อิทธิพลที่ทำให้ยินยอมทำตามความต้องการของตน ผู้นำเป็น องค์ประกอบที่สำคัญต่อการบริหารงาน เพราะผู้นำเป็นตัวเอนกประสงค์เป็นจุดรวมพลัง ของบุคคลในองค์กร เป็น บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำกล่าวคือต้องเป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรมและเป็น ผู้กำหนดพฤติกรรมของบุคลากรในวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชคชัย ขุนศรี (2554, หน้า 182) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพ ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารกับคุณภาพของมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับจิราพร เจริญชัย (2558, หน้า 224) ได้ศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และประสิทธิผลของสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครมีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์คุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การให้ความสำคัญรายบุคคล และ

การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 78.80 ทั้งนี้อาจเพราะว่าในการจะพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาเอกชน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องให้รางวัลในการเป็นการกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์ สร้างทัศนคติที่ดีให้กับบุคลากรเป็นการกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการกระตุ้นทางปัญญา ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับองค์กร มีความคิดริเริ่มในทางสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการคิดต่อยอดกิจกรรมของชุมชนอยู่เสมอ ตลอดจนการเข้าใจและแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองอย่างถูกต้องและนำมาถกตอบทเรียนร่วมกัน มีการคำนึงถึงการใช้คนให้เหมาะกับงาน เพื่อลดปัญหาการทำงานที่ไม่ถนัดและเหมาะสมกับความสามารถ ส่งเสริมพัฒนาแต่ละบุคคลทำให้มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนการร่วมกันหาแนวทางพัฒนาคุณภาพของบุคลากรให้ตรงตามความถนัดและความสามารถของบุคคลด้วย อีกทั้งยังต้องทำให้ผู้ตามไว้วางใจและเคารพนับถือและสร้างความมั่นใจในตนเอง มีความเป็นธรรมในการบริหารและปฏิบัติงาน มีความชัดเจนในการ ปฏิบัติงานและออกคำสั่ง ยึดหลักบนความเป็นจริงในการบริหารงาน และยึดหลักความถูกต้องทางจริยธรรมในการบริหารงาน และต้อง แสดงถึงความมุ่งมั่นทุ่มเทในการปฏิบัติงานอย่างเอาจริงเอาจังร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายแท้จริง ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องนำภาวะผู้นำเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ในการปฏิบัติอย่างจริงจัง สร้างความสำคัญต่อภาวะผู้นำ เพื่อเป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษา และการกำหนดนโยบายเพื่อให้ความสำคัญกับความต้องการขององค์กรและการพัฒนาบุคลากรได้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราพร เจริญชัย (2558, หน้า 226) ได้ศึกษา ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การมุ่งเน้นผลสำเร็จและการกระตุ้นการใช้ปัญญา สอดคล้องกับ บุญยะสิต ยศธิงสา (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสหัสวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารสามารถพยากรณ์ผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ ลักขณา ลักเข้มหาร (2563,

หน้า 77-81) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการคำนึงถึงความ เป็นปัจเจกบุคคล

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร มีความสัมพันธ์ กันในระดับสูง ดังนั้น ในการเตรียมและพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนทั้ง 4 องค์กรประกอบ ไปเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษา

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครได้ดีที่สุด คือ การกระตุ้นทางปัญญา ดังนั้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร ทุก ๆ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ควรส่งเสริมให้มีการ กระตุ้นทางปัญญาและเปิดโอกาสในการพัฒนาองค์กรอย่างสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในองค์กร

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ คือ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การให้ความสำคัญรายบุคคล และการมีอิทธิพลอย่าง มีอุดมการณ์ ดังนั้น สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนควรจะให้ผู้บริหารสถานศึกษาและ บุคลากรทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครนำไปใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ไปทำการวิจัยในรูปแบบ การเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาพัฒนาเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

เอกชนในจังหวัดสกลนครและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด
สกลนคร เพื่อให้ทราบถึงผลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในเชิงลึก

2.3 ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกอร สมปราชญ์. (2558). *ภาวะผู้นำ: แนวคิด ทฤษฎีและการพัฒนา*. ขอนแก่น: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กมลชนก ศรีสุตา. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับ ประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์* ค.ม.สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กรรณิกา เรดมอนต์. (2559). *ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ ศษ.ด. นครปฐม: มหาวิทยาลัย* มหาเมฆราชวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2551). *แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2554). *การประกันคุณภาพของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์กลางวัดพร้าว.
- _____. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กันยา เทพกัน. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ก้องเกียรติ เทวสกุล. (2560). *การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนสร้างคอมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์ ค.ม.สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- เกศสุดา วรรณสินธ์. (2562). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). *สุดยอดภาวะผู้นำ: Super leadership*. กรุงเทพฯ: ชัดเชสมิเดีย.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). *เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.*
- จิระวุฒิ ศรีสร้อย. (2551). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- จิราพร เจริญชัย. (2558). *ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.*
- จิตรทิวา ทองหนัก. (2564). *เทคนิคสร้างความสุขและแรงบันดาลใจด้วยตัวเอง. เข้าถึงได้จาก <https://shorturl.asia/Fr8QG>. 24 พฤศจิกายน 2564.*
- จินดารัตน์ แสงวงศ์. (2553). *การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.*
- จิรวรรุญ บุญวัฒนาภรณ์. (2556). *ผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการของกองบังคับการปราบปรามกองบัญชาการตำรวจ สอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.*
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ชนันดา โชติแดง. (2550). *ภาวะผู้นำความผูกพันต่อองค์การและพฤติกรรมการทำงาน ของผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2556). *การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: วิพรินท์.*
- ชีวิน อ่อนละออ. (2553). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*

- โชคชัย ชุนศรี. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 1(2), 181-192.
- จิตติภรณ์ อุทัยพ. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดจังหวัดปทุมธานี. *วารสารจุฬานาครพรรณ์*, 8(5), 191-204.
- ณภิรัตน์ ทัพขวา. (2557). การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- ทรงพล ศรีนวล. (2558). การบริหารจัดการงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนพะทายพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. *วิทยานิพนธ์ สกจนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- เทิดชัย อุทัยวี. (2549). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2. *วิทยานิพนธ์ สกจนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- ธนิศรา แสงจริง. (2555). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด.
- ธีรดา สืบวงษ์ชัย. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.
- นเรศ ปุบุตรชา. (2561). รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกจนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.

- นันทวัน แจ่มสุข. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเชิงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิภาภรณ์ จันทรุณ. (2553). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนหนองทุ่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นุสรวิ วงศ์จันทร์. (2557). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 3(9), 76-83.
- บรรพต รั้งาม. (2555). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญช่วย สายราม. (2559). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำด้านการสร้างทีมงานของผู้บริหารโรงเรียน. ดุษฎีนิพนธ์. ศษ.ด. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญยะลิต ยดทิวงสา. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยครูสระหว้านะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). การพัฒนาหลักสูตร Curriculum Development. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาจริย์ สุวรรณศิริ. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 13(3), 56-67.

- ประหยัด ลัสดี. (2551). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นจริงและตามความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปราณี ริ้วทอง. (2550). *ความพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ปราณี เข้มทอง. (2557). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ประยุทธ์ ชูสอน. (2557). *ภาวะผู้นำแบบโลกาภิวัตน์: แนวคิดและการวิจัย*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ผ่องศรี วาณิชยศวงค์. (2556). *เอกสารคำสอนและระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พัชรี บอนคำ. (2560). “แรงบันดาลใจ” ความมหัศจรรย์ของพลังชีวิต. เข้าถึงได้จาก <https://shorturl.asia/6QiaG>. 24 พฤศจิกายน 2564.
- พิชามญช์ ม่วงแก้ว. (2559). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เพ็ญศิริกรณ ประเทียบอินทร์. (2559). *องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 3(2). 139–159.
- ภัคพร บุญเคล้า. (2555). *ยุทธวิธีการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยใช้ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในเขตตรวจราชการที่ 13*. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาโท. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภัทรภา วงค์พันธ์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการดำเนินงานของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ภารดี อนันต์นาวิ. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อสาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารวิชาการศรีปทุม*, 4(10), 120-129.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553 ข). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชนองค์กร
ปกครอง ส่วนท้องถิ่นและราชการ*. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2552). *ภาวะผู้นำ Leadership (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ:
ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- รัตนา ดวงแก้ว. (2559). *การนิเทศการสอน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รชนิรมณ์ หุทัย. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนและความพึงพอใจ
ของนักเรียนต่อการบริหารจัดการโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราช
ภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2551). *พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550*. เล่มที่ 125
ตอนที่ 7 ก. ลงวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2551.
- _____. 2551). *พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551*. เล่มที่ 125 ตอนที่ 43 ก.
ลงวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2551.
- ลักขณา ลักเข็มหาร. (2563). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ลิปพนนท์ มั่งอะนะ และวิทยา จันทร์ศิลา. (2560). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
นเรศวร*. 19(1). 296-303.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วศิน ศรียาภัย. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาคณิต
ระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคใต้*.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

- วันชัย ดนัยโตมพท และ ไกร เกษทัน. (2555). การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาตามแนว พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554). นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ ปริ้นท์.
- วิชิต สุรัตน์เรืองชัย. (2550). การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. วารสารหลักสูตรและการสอน, 11(3), 31-36.
- วิลาวัลย์ แสนเผ่า. (2555). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วิไลวรรณ วะปะแก้ว. (2565). บทบาทผู้นำต่อการบริหารจัดการประเทศในยุคแห่งเทคโนโลยี. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี, 7(1), 855-869.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา: กรณีทัศน์ต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.
- วีรชาติ กาญจนกันโห. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศศิทิพ ทิพโม. (2552). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะคติของผู้บริหารครูและผู้บริหารองค์กรสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศศิวิมล สุขทนารักษ์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- คันสนีย์ หอมจันทร์. (2550). พฤติกรรมของผู้บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- สนุก สิงห์มาตร. (2560). รูปแบบการแสดงออกทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ร.ด. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- สมพร แพร่มวน. (2551). คุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้เชิงประจักษ์
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). แนวทางการดำเนินการมีส่วนร่วม
การบริหารจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.
- _____. (2554). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2558). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557.
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2).
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสกลนคร. (2564). ข้อมูลสารสนเทศ
การศึกษาทางการศึกษาปีการศึกษา 2564. สกลนคร: สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2563). การพัฒนาคุณภาพการศึกษา.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการศึกษา
ไทยกับการเตรียมความพร้อมศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา.
- _____. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพมหานคร:
พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.(2550). คู่มือปฏิบัติงานสำหรับการจัดตั้ง
และการดำเนินงานในโรงเรียนสาขา. กรุงเทพฯ: สำนักงานการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน.

- ลินธ คำเหมือน. (2550). บทบาทผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุชาดา ถาวรชาติ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครสวรรค์.
- สุรพล พิมพ์สอน. (2557). กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุวรรณา สว่างสาละ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวรรณี เขยสมบัติ. (2554). การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุทธิ สุวรรณจันทร์. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2544). ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและการปฏิบัติ. เชียงราย: สถาบันราชภัฏเชียงราย
- อมรรัตน์ ราชสมบูรณ์. (2552). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อมรรัตน์ เชิงหอม. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- อนันท์ งามสะอาด. (2555). *การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้วยหลักการมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม*. ดุษฎีนิพนธ์. กศ.ด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อนุวัฒน์ ศุภชติกุลและคณะ. (2550). *ก้าวแรกของ TQM/CQI ในโรงพยาบาล*. กรุงเทพฯ: ดีไซน์.
- อัญรินทร์ แก้วอินธิ. (2564). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อัมพร สุทธิกลม. (2550). *สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่และการจัดสิ่งแวดล้อมตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนนารายณ์วิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อรรรรณ วงศ์อิน. (2555). *คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- อรรรรณ ไชยปัญญา. (2556). *รูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำทีมของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เอนก เครือสา. (2552). *ความต้องการในการพัฒนภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- Armstrong, G., & Kotler, P. (2003). *Marketing and introduction*. (6th ed.). New Jersey: Pearson Education.
- Covey, Stephen R. (2004). *The 8" Habit: From Effectiveness to Greatness*. New York: Simon & Schuster.
- Good, Carter. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw Hill.
- Oke, Adegoke., Munshi, Natasha & Walumbwa, Fred O. (2009). *The Influence of Leadership on Innovation Processes and Activities. Organizational Dynamics*, 38(1), pp. 64–72.

Regan, W. B., & Gane, D. S. (1977). *Modern Elementary Curriculum*. New York: Holt and Winston.

Yukl, Gary A. (1998). *Leadership in Organizational (4th ed)*. Upper Saddle River. New Jersey: Prentice Hall.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายณักรบ หอมไกรลาศ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวนันทมน แฉ่งสุข รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวเอกชนในจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริ วัชรินทร์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรชัยคุณ)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวนันทมน แฉ่งสุข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๒๒๙ ๑๖๗๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนติโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ประสพ สุวรรณ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวนัทธมน แฉ่งสุข รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวเอกชนในจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริชัย จันทักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวนัทธมน แฉ่งสุข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๒๒๙ ๑๖๗๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางอนุรักษ์ บุญศล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวนันทมน แฉ่งสุข รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวเอกชนในจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริ จันทักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวนันทมน แฉ่งสุข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๒๒๔ ๑๖๗๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางอังคณาณีน วิรุฬห์ทรัพย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวนันทมน แฉ่งสุข รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๕๒๑๒๕๗๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวเอกชนในจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริ งามทรัพย์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุมัติคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๕

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวนันทมน แฉ่งสุข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๒๒๕ ๑๖๗๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางวัชรพร สิงห์หมื่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวนันทมน แจ่มสุข รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวเอกชนในจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวนันทมน แจ่มสุข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๒๒๙ ๑๖๗๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๗๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวนันทมน แฉ่งสุข รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชีวเอกชนศึกษาในจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติครุภัณฑ์ท่านในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วโร เพ็งสวัสดิ์)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวนันทมน แฉ่งสุข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๒๒๔ ๑๖๒๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๖๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการจัดทำ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวนันทมน แฉ่งสุข รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๕๒๑๒๕๗๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ หิรัญ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติขอความเห็นชอบจากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๕

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวนันทมน แฉ่งสุข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๒๒๕ ๑๖๗๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๑๓๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางสาวภาภรณ์ สารินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวนัทธมน แฉ่งสุข รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๕๗๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวนัทธมน แฉ่งสุข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๒๒๙ ๑๖๗๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๑๓๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายยุทธสิทธิ์ จันทรวงศ์เมือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวนันทมน แฉ่งสุข รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริ จันทริกข์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมาก ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวนันทมน แฉ่งสุข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๒๒๔ ๑๖๗๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๑๓๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม

อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติเป็นผู้อยู่ข่ายเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายประภาส มอญเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวนันทมน แฉ่งสุข รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๕๒๑๒๔๗๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขออนุมัติให้ท่านเป็นผู้ที่อยู่ข่ายเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวนันทมน แฉ่งสุข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๒๒๔ ๑๖๗๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๑๓๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน ดร.วราภรณ์ บุญศล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวนัทธมน แฉ่งสุข รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริญ จันทริกซ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมาก ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวนัทธมน แฉ่งสุข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๒๒๒๙ ๑๖๗๒

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ดร.ประสพ สุวรรณ ตำแหน่ง อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
2. นายนักรบ หอมไกรลาศ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษา
เอกชน จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาจังหวัดสกลนคร
3. นายประภาส มองเพชร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยี
การโรงแรมและการท่องเที่ยวไทย สำนักงาน
อาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร
4. นายยุทธสิทธิ์ จันทรวงศ์เมือง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยี
บริหารธุรกิจพรรณา สำนักงานอาชีวศึกษาเอกชน
จังหวัดสกลนคร
5. นางสาวสุภาภรณ์ สารินทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยี
เทคนิคเอเชีย สำนักงานอาชีวศึกษาเอกชน
จังหวัดสกลนคร

ภาคผนวก ค

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนา

1. นางสาวสุภาภรณ์ สารินทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิคเอเชีย สำนักงานอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร
2. นายยุทธสิทธิ์ จันทรวงศ์เมือง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจพรรณนา สำนักงานอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร
3. นายประภาส มอญเพชร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการท่องเที่ยวและการโรงแรมสำนักงานอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร
4. ดร.วราภรณ์ บุญศล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดิน สำนักงานอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 3 ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ในจังหวัดสกลนคร

2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ทุกตอน และตรงตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุดเพราะคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวิจัยครั้งนี้

3. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเท่านั้น โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อนานแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์เพื่อการวางแผนพัฒนาต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลจากท่านด้วยดีขอขอบคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายันทมน แสงสุข

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

- [] ผู้บริหารสถานศึกษา
- [] รองผู้บริหารสถานศึกษา
- [] ครู

2. วุฒิการศึกษา

- [] ปริญญาตรี
- [] ปริญญาโท
- [] ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

- [] น้อยกว่า 5 ปี
- [] 5 – 10 ปี
- [] 11 – 15 ปี
- [] มากกว่า 15 ปี

4. ขนาดของวิทยาลัย

- [] วิทยาลัยขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 300 คน)
- [] วิทยาลัยขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 301 – 1,000 คน)
- [] วิทยาลัยขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,001 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับใด ซึ่งมีรายละเอียดระดับคะแนนที่ให้ความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ระดับปัจจัยที่ส่งผล				
		5	4	3	2	1
1. การสร้างแรงบันดาลใจ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้บุคลากรเป็นการกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาให้รางวัลในการเป็น การกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งานบรรลุ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างทัศนคติที่ดีให้กับ บุคลากรเป็นการกระตุ้นการทำงานเพื่อให้งาน บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์					
2. การกระตุ้นทางปัญญา						
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีความตื่นตัวเป็นการ กระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้น ด้านสติปัญญา					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการกระตุ้นทางปัญญา หรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมสมองแก้ไข ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการกระตุ้นทางปัญญา หรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น กับองค์กรเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการ สร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา					
8	ผู้บริหารสถานศึกษาทำสิ่งใหม่ ๆ ในสถาน ศึกษาเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการ สร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา					

ข้อที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ระดับปัจจัยที่ส่งผล				
		5	4	3	2	1
2. การกระตุ้นทางปัญญา (ต่อ)						
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มในทางสร้างสรรค์เป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่วิจารณ์ความคิดผู้ตามเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา					
11	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจและแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองอย่างถูกต้องเป็นการกระตุ้นทางปัญญาหรือการสร้างแรงกระตุ้นด้านสติปัญญา					
3. การให้ความสำคัญรายบุคคล						
12	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาแต่ละบุคคลทำให้มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้ดีขึ้น					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรตรงตามความสามารถของบุคคล					
4. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์						
14	ผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ผู้ตามไว้วางใจและเคารพนับถือและสร้างความมั่นใจในตนเอง					
15	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นธรรมในการบริหารและปฏิบัติงาน					
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจนในการปฏิบัติงานและออกคำสั่ง					
17	ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักบนความเป็นจริงในการบริหารงาน					
18	ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักความถูกต้องทางจริยธรรมในการบริหารงาน					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับใด ซึ่งมีรายละเอียดระดับคะแนนที่ให้ความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ระดับปัจจัยที่ส่งผล				
		5	4	3	2	1
1. ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา						
1	สถานศึกษามีการประเมินผู้เรียนที่เป็นผลมาจากการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ					
2	ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะทางด้านวิชาชีพ					
3	ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีการประยุกต์ใช้ทางด้านวิชาชีพ					
4	ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมด้านการทำงานความซื่อสัตย์และการเสียสละเพื่อส่วนรวม					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถเป็นผู้ประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระได้					
2. ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา						
6	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบให้กับนักเรียน					
7	ครูผู้สอนจัดการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้กับนักเรียน					
8	ผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา					
9	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนส่งเสริมนักเรียนในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสอนการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					

ข้อที่	คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ระดับปัจจัยที่ส่งผล				
		5	4	3	2	1
3. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน						
11	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้การจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียน					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง					
13	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร					
4. ด้านการมีส่วนร่วม						
15	สถานที่บุคคล และชุมชนต่าง ๆ ที่มีส่วนรวมกับสถานศึกษาถือเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสา					
16	องค์กรต่าง ๆ ที่มีส่วนรวมกับสถานศึกษาถือเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสา					
17	สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมด้วยการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน เช่น การมอบทุนการศึกษา หรือการมอบอุปกรณ์การเรียนการสอน					
5. ด้านปัจจัยพื้นฐาน						
18	สถานศึกษามีสถานที่ อาคารเรียน ห้องเรียนที่มีความพร้อมต่อการใช้งานเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และใช้งานของนักเรียน					

ข้อที่	คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ระดับปัจจัยที่ส่งผล				
		5	4	3	2	1
5. ด้านปัจจัยพื้นฐาน (ต่อ)						
19	สถานศึกษามีโรงฝึกงาน แหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งานเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และใช้งานของนักเรียน					
20	สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งานเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และใช้งานของนักเรียน					
21	สถานศึกษามีการพัฒนาดูแลสภาพสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้					
22	สถานศึกษามีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ระบบความปลอดภัย ระบบการสื่อสาร ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้					
23	สถานศึกษามีแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้หรือห้องสมุดให้เพียงพอต่อผู้เรียนหรือผู้ที่สนใจ					
24	สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง สำหรับบริหารจัดการในสถานศึกษาและการเรียนรู้ต่อผู้เรียน					

ขอเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก จ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนก
และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 24 สรุปผลพิจารณาความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย ค่าอำนาจจำแนก
และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ข้อ	ค่าคะแนนผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.73	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.89	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.60	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.60	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.79	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.60	ใช้ได้
7	+1	+1	0	+1	0	3	0.60	0.53	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.50	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.50	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.43	ใช้ได้
11	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	0.47	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.51	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.58	ใช้ได้
14	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	0.63	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.62	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.51	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.72	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.58	ใช้ได้

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60–1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.43–0.89
และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87

ตาราง 25 สรุปผลพิจารณาความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยของแบบสอบถาม
เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

ข้อ	ค่าคะแนนผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.70	ใช้ได้
2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	0.79	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.80	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.43	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.40	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.60	ใช้ได้
7	+1	0	0	+1	+1	3	0.60	0.42	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.44	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.41	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.60	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.73	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.82	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.61	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.62	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.78	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.43	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.63	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.72	ใช้ได้
21	0	+1	+1	+1	0	3	0.60	0.50	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.43	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.47	ใช้ได้
24	+1	+1	0	+1	+1	3	0.80	0.51	ใช้ได้

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร
มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60–1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.40–0.84
และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางพัฒนา

**แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร**

คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร มี 4 องค์ประกอบคือ ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การให้ความสำคัญรายบุคคล และ 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

ผู้วิจัยได้ร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดในด้านดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ท่านซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาให้ความคิดเห็นต่อแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสมกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

นางสาวนันทมน แฉ่งสุข

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร**

ผู้เสนอความคิดเห็น.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล
ต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครว่ามีความ
เหมาะสมที่จะกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาโดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความ
คิดเห็น เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยตามความคิดของท่าน

แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร	ความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. การสร้างแรงบันดาลใจ		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเป็นแบบอย่างให้กับครูและบุคลากรในการดิ็กง่บวก		
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองเสมอ		
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวอย่างในการอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม		
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนให้บรรลุเป้าหมาย		
5. ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นจิตวิญญาณของครูให้มีชีวิตชีวาอยู่เสมอ ๆ		
ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจตามความคิดของท่านควรเป็นอย่างไร		

แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2. การกระตุ้นทางปัญญา		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบริหารจัดการและมีการทำงานที่เป็นกระบวนการ		
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ		
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีลักษณะสำคัญในการคิดและแก้ปัญหาที่เป็นระบบ		
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นถึงวิธีการและแนวทางในการแก้ปัญหา		
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ปัญหาคัดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน		
ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการกระตุ้นทางปัญญาตามความคิดของท่านควรเป็นอย่างไร 		

แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดสกลนคร	ความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
3. การให้ความสำคัญรายบุคคล		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดการหรือทำงานโดยคำนึงถึง ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล		
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นพี่เลี้ยงในการสอนงานและให้ คำแนะนำกับผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล		
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของ ผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ		
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของ ความสามารถของแต่ละบุคคล		
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระจายอำนาจโดยการมอบหมาย งานให้ผู้ร่วมงานตามความเหมาะสม		
ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการให้ความสำคัญ รายบุคคล ตามความคิดของท่านควรเป็นอย่างไร 		

แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร	ความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
4. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานทำให้ครูยอมรับนับถือเชื่อมั่น ศรัทธา และภาคภูมิใจ		
2. ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจในความเป็นผู้นำจากครูในการปฏิบัติงานตามหน้าที่		
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความทุ่มเทกับการปฏิบัติงานสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับครู		
4. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับค่านิยมและมีความเชื่อมั่นในตนเองเป็นตัวอย่างให้กับครูในการปฏิบัติงาน		
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานให้แก่ครูในการปฏิบัติงานและให้ยึดหลักศีลธรรมจริยธรรม		
ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ตามความคิดของท่านควรเป็นอย่างไร 		

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวนันทมน แจ่มสุข
วัน เดือน ปีเกิด	16 มิถุนายน 2539
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	50 ม.4 ถ.นาเวง-นาคำ ต.ธาตุนาเวง อ.เมือง จ.สกลนคร รหัสไปรษณีย์ 47000
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิคเอเชีย
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2558	ปวช. วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิคเอเชีย
พ.ศ. 2562	การจัดการทั่วไป (บธ.บ.) สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2566	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2562 – ปัจจุบัน	ครูวิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิคเอเชีย